

NACRT

STRATEŠKI PROGRAM
RAZVOJA OPĆINE
DUBRAVICA ZA
RAZDOBLJE
2021.-2025.

Sadržaj

UVOD.....	5
1. POVIJESNI RAZVOJ OPĆINE DUBRAVICA.....	6
2. GEOGRAFSKI POLOŽAJ	8
3. JAVNA UPRAVA	9
4. STANOVNIŠTVO	10
5. RADNA SNAGA.....	13
5.1. ZAPOSLENOST	13
5.2. NEZAPOSLENOST.....	14
6. DRUŠTVENE DJELATNOSTI I INFRASTRUKTURA.....	17
6.1. ODGOJNO-OBRAZOVNA STRUKTURA.....	17
6.2. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB	19
6.3. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA	21
6.4. UDRUGE	22
7. GOSPODARSTVO	24
7.1. PODUZETNIŠTVO I OBRTNIŠTVO.....	24
7.2. PODUZETNIČKA INFRASTRUKTURA	28
7.3. POLJOPRIVREDA	29
7.4. ŠUMARSTVO	31
7.5. TURIZAM.....	31
8. INFRASTRUKTURA	34
8.1. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA.....	34
8.2. PROMETNA INFRASTRUKTURA	34
8.3. POŠTA I TELEKOMUNIKACIJSKA MREŽA.....	35
8.4. ELEKTROOPSKRBA	36
8.5. JAVNA RASVJETA.....	36
8.6. PLINOOPSKRBA.....	36
8.7. VODOOPSKRBA	36
8.8. ODVODNJA OTPADNIH VODA	37
8.9. GOSPODARENJE OTPADOM	37
8.10. GROBLJE	38
9. PRIRODNA I KULTURNA BAŠTINA	39
9.1. PRIRODNA BAŠTINA	39
9.2. KULTURNA BAŠTINA.....	40

10. SWOT ANALIZA	45
10.1. TEMATSKA CJELINA: GOSPODARSTVO	45
10.2. TEMATSKA CJELINA: INFRASTRUKTURA I OKOLIŠ	47
10.3. TEMATSKA CJELINA: KVALITETA ŽIVOTA	48
11. METODOLOŠKI OKVIR	51
12. VIZIJA	52
13. STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE RAZVOJA	53
13.1. Strateški (posebni) cilj 1: Ekonomski rast i razvoj te otvaranje novih radnih mjesta	53
13.2. Strateški (posebni) cilj 2: Unaprjeđenje infrastrukture i zaštite okoliša.....	56
13.3. Strateški (posebni) cilj 3: Razvoj ljudskih potencijala i poboljšanje kvalitete života	59
14. RAZRADA MJERA ZA OSTVARENJE STRATEŠKIH (POSEBNIH) CILJEVA	62
15. INSTITUCIONALNI OKVIR I STRUKTURA UPRAVLJANJA PROVEDBOM STRATEGIJE	84
16. FINACIJSKI OKVIR	85
17. USKLAĐENOST STRATEGIJE S NACIONALNIM, REGIONALNIM I LOKALNIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA	90
18. ZAKLJUČAK	91

UVOD

Strateško upravljanje razvojem zahtijeva kvalitetno planiranje razvoja na sve tri razine upravljanja: državnoj, regionalnoj i lokalnoj. Na državnoj razini izrađuju se strateški dokumenti koji određuju smjernice sveukupnog gospodarskog i društvenog razvoja, kao i razvoja pojedinih gospodarskih i društvenih područja na nacionalnoj razini. Nastavljajući se na nacionalno strateško planiranje, regionalno strateško planiranje u Republici Hrvatskoj provode županije, a lokalno jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine). Ovaj je sustav upravljanja razvojem ustrojen u Strategiji Republike Hrvatske koju donose Vlada i Sabor Republike Hrvatske, Županijskim razvojnim Strategijama (ŽRS) koje donose županije te Strategijama razvoja gradova/općina koje donose općine i gradovi. Izradom Strategije razvoja grada/općine, općine i gradovi preuzimaju odgovornost za ukupan razvoj (gospodarski i društveni) svojih JLS-ova.

Svrha izrade Strateškog programa razvoja Općine Dubrava za razdoblje 2021. – 2025. (dalje u tekstu; Strategija) je ažuriranje pregleda stanja na području Općine te na temelju identificiranog stanja, postavljanje smjera za ostvarenje ciljeva, prioriteta i mjera u budućem razdoblju do 2025. s ciljem podizanja razine ekonomske moći i kvalitete življenja te postizanja zadovoljstva građana. Također, svrha strateškog dokumenta je stvoriti kvalitetan i sveobuhvatan razvojni plan u skladu s nacionalnim i EU standardima, koji će služiti kao osnova budućeg gospodarskog, društvenog i kulturnog razvoja općine Dubrava.

Kvalitetna razvojni Strateški program olakšava donošenje odluka o ulaganjima u društveno-gospodarski razvoj sukladno definiranim prioritetima te ostvarenje postavljene vizije i ciljeva. Određivanje razvojnih prioriteta neophodno je uzme li se u obzir da su resursi, kako financijski tako i ljudski i prostorni, kojima raspolaže lokalna samouprava ograničeni (manji) u odnosu na razvojne potrebe. Upravo zato Strategija predstavlja instrument odgovarajuće alokacije ključnih resursa sa svrhom ciljanog razvoja predmetnog područja.

Stoga, ovaj dokument će pomoći pri rješavanju problema s kojima se Općina susreće, a koji se mogu odnositi na prihode, privlačenje investicija, pristup kapitalu, komunalne usluge, prometnu infrastrukturu te na sve ostale segmente koji su izravno povezani s održivim društvenim i gospodarskim razvojem koji je u funkciji podizanja konkurentnosti i razine kvalitete života stanovnika općine Dubrava. Strategija definira dugoročne ciljeve, prioritete i mjere razvoja područja općine za petogodišnje razdoblje (2021.-2025.) te je usklađena s razvojnim potrebama i uvjetima okruženja.

ANALIZA STANJA

1. POVIJESNI RAZVOJ OPĆINE DUBRAVICA

Dubravica je naseljeno mjesto i istoimena općina u Hrvatskoj, u sastavu Zagrebačke županije.

1884. godine po prvi puta se spominje ime Dubravica u spomenicima župnog ureda iz župe sv. Ane u Rozgi. Ime Dubravica potječe od hrastove šume Dubrave kojom je nekada bilo pokriveno cijelo područje današnje Općine.

1926. godine osnovana je Općina Dubravica izdvajanjem iz tadašnje Općine Kraljevec na Sutli, a u okviru kotara Klanjec. Prvo sjedište Općine bilo je u obiteljskoj kući Franje Horvata-Čefa u Dubravici zbog nedostatka adekvatnog prostora gdje Općina počinje s radom 29. rujna 1926. godine.

Ubrzo se pristupilo gradnji općinske zgrade koja je završena i otvorena 1935. godine. Općina djeluje do 1. rujna 1955. godine kada je ukinuta i pripojena novoformiranoj Općini Zaprešić, unutar koje Dubravica ima status mjesne zajednice. Takav položaj ostaje sve do 1993. godine i ponovnog ustrojavanja lokalne samouprave kada potpada pod nikada konstituiranu Općinu Kupljenski Hruševac, čije je ustrojstvo izazvalo negodovanje i revolt stanovništva.

Zakonom o Zagrebačkoj županiji 22. rujna 1995. godine ponovo je utemeljena kao samostalna jedinica lokalne samouprave. Općinu Dubravica čini 10 naselja:

- Bobovec Rozganski
- Donji Čemehovac
- Dubravica
- Kraj Gornji
- Lugarski Breg
- Lukavec Sutlanski
- Pologi
- Prosinec
- Rozga
- Vučilčevo

Općinsko vijeće Općine Dubravica je na svojoj 12. sjednici održanoj 16. srpnja 1998. god. donijelo Odluku o grbu, zastavi i svečanoj zastavi Općine Dubravica.

Grb Općine Dubravica ima oblik poluokruglog štita, gdje se na srebrnom polju nalazi zelena (endemska) biljka mesožderka. U dnu lijevo i desno po jedna bodljikava hvataljka, a gore u vrhu stabljike dva bijela cvijeta i dva pupoljka.

Slika 1. i 2.: Grb i zastava Općine Dubravica

Zastava Općine Dubravica je jednobojna, tamnoplave boje, dimenzija omjera dužine i širine 2:1. U sredini zastave, na sjecištu dijagonala nalazi se grb Općine, obostrano obrubljen zlatnom trakom. Svečana izvedba službene zastave ima po rubu zlatnožute trake obostrano.

Slika 3.: Svečana izvedba zastave

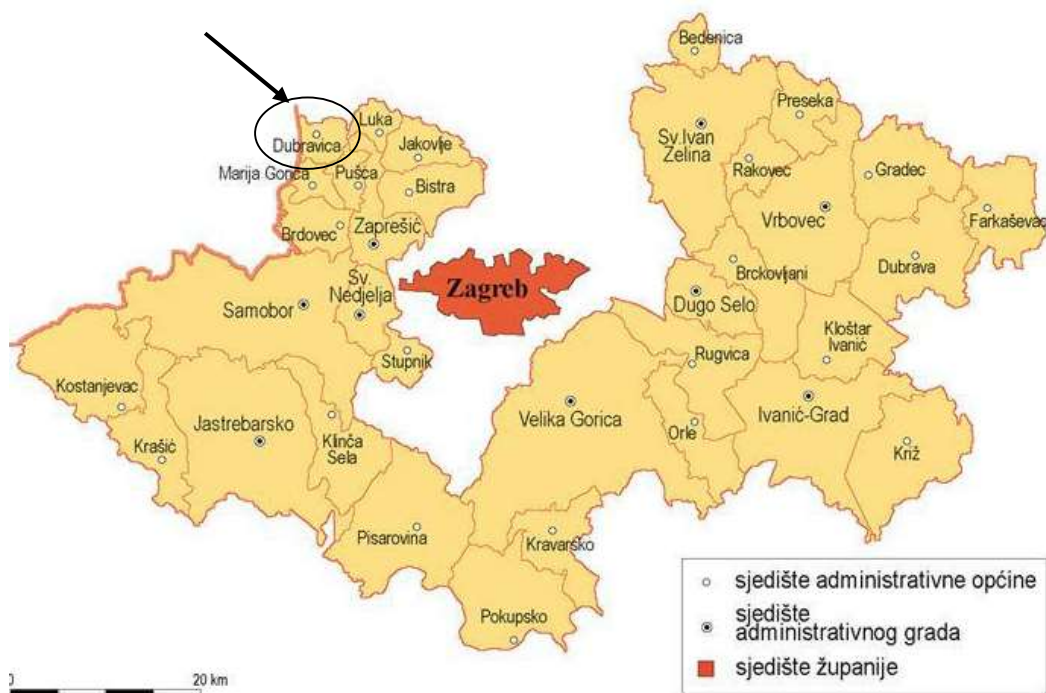
2. GEOGRAFSKI POLOŽAJ

Općina Dubravica je smještena na sjeverozapadnom dijelu Zagrebačke županije. Zagrebačka županija smještena je u središnjem dijelu Republike Hrvatske te prema NUTS klasifikaciji pripada regiji Kontinentalna Hrvatska.

Općina Dubravica na sjeveru graniči s Krapinsko - zagorskom županijom i Općinom Kraljevec na Sutli, na istoku graniči s Općinom Luka i gradom Zaprešićem, na jugoistoku s Općinom Pušća, na jugu s Općinom Marija Gorica, a zapadno je oplakuje rijeka Sutla na kojoj je i državna granica s Republikom Slovenijom.

Općina pokriva veliki dio plodne Sutlanske doline na zapadu, a njeni istočni dijelovi su životopisni zagorsko – prigorski pitomi brežuljci. Općina Dubravica se prostire na 20,61 km².

Slika 4.: Položaj Općine u prostoru Županije

3. JAVNA UPRAVA

Općina Dubrava je uspostavljena kao jedinica lokalne samouprave unutar Zagrebačke županije. U administrativnom središtu Općine, naselju Dubrava, smještena je Općinska uprava, a za upravne poslove nadležan je Jedinostveni upravni odjel.

Slika 5.: Zgrada Općine Dubrava

Na području općine Dubrava osnovani su mjesni odbori kao oblik neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima od neposrednog i svakodnevnog utjecaja na život i rad građana.

Na području Općine djeluje šest mjesnih odbora:

- MO Dubrava-Rozga
- MO Bobovec Rozganski
- MO Kraj Gornji-Pologi
- MO Vučilčevo
- MO Lukavec-Lugarski Breg
- MO Prosince-Donji Čemehovec

4. STANOVNIŠTVO

Stanovništvo predstavlja presudnu okosnicu društveno- ekonomskog razvoja jednog područja. Razvoj nekog područja ovisi o ljudskim potencijalima i sposobnostima lokalnih stanovnika da koriste mogućnosti koje im se pružaju u vlastitom okruženju.

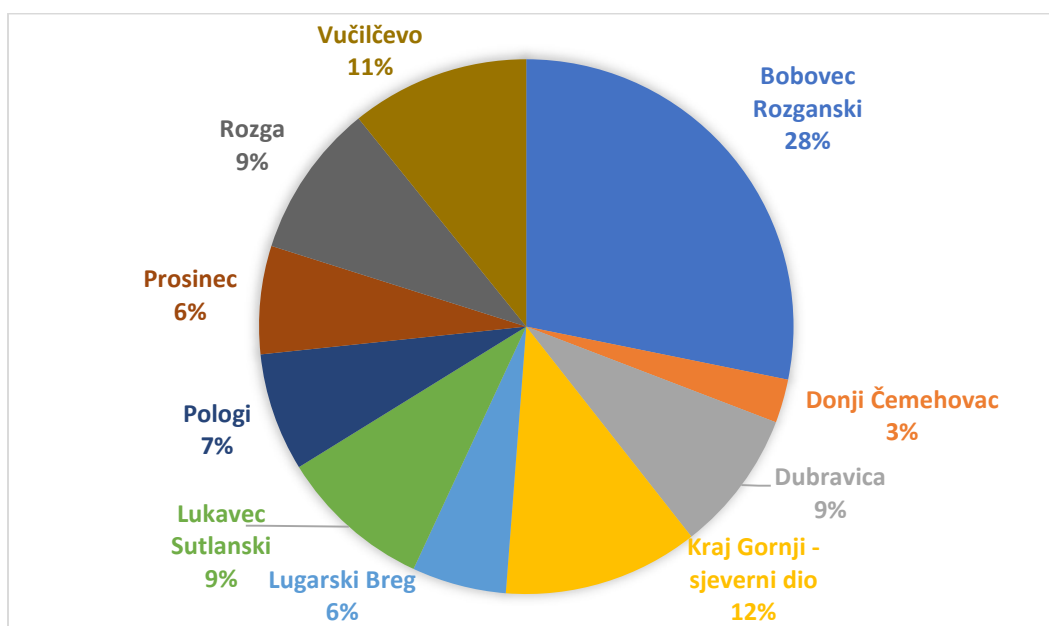
Prema podacima Popisa stanovništva iz 2011. godine, na području općine Dubrava stanuje 1.437 stanovnika, dok prema Popisu stanovništva 2021. godine stanuje 1.198 stanovnika.

Tablica 1.: Broj stanovnika u naseljima općine Dubrava (2001. i 2011.)

NASELJE	BROJ STANOVNIKA	
	2001. GODINE	2011. GODINE
Bobovec Rozganski	411	405
Donji Čemehovac	44	38
Dubrava	141	123
Kraj Gornji - sjeverni dio	200	170
Lugarski Breg	108	82
Lukavec Sutlanski	158	133
Pologi	100	103
Prosinec	112	94
Rozga	161	134
Vučilčevo	151	155
UKUPNO	1586	1437

Izvor: DZS

Grafikon 1.: Postotak stanovništva po naseljima općine Dubrava 2011. godine

Izvor: DZS

Najveće naselje na području Općine je Bobovec Rozganski u kojem stanuje 28 % od ukupnog stanovništva, zatim slijedi Kraj Gornji-sjeverni dio koji iznosi 12 % od cjelokupnog stanovništva, a ostala naselja su prema broju stanovnika relativno ujednačena, osim naselja Donji Čemehovac u kojemu stanuje samo 3 % stanovništva Općine.

U spolnoj strukturi stanovništva s udjelom od 50,80 % prevladavaju žene.

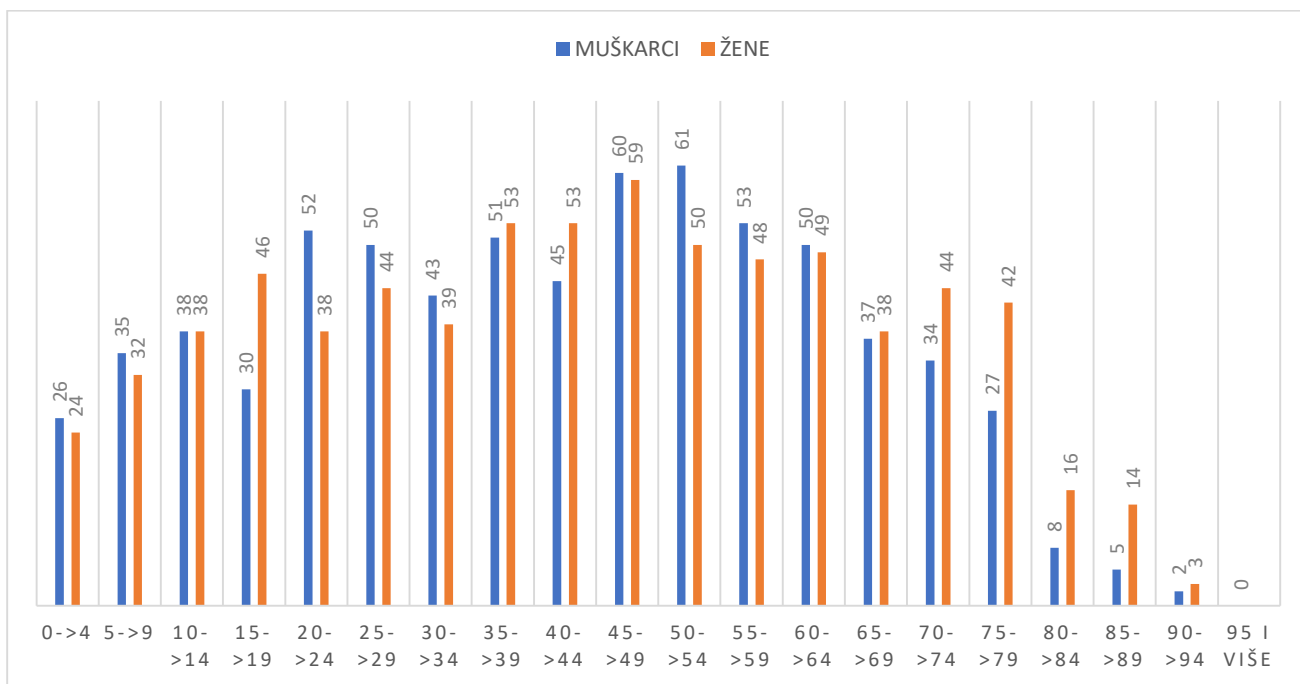
Tablica 2.: Usporedba broja stanovnika u naseljima općine Dubrava prema spolu (2001. i 2011. godine)

NASELJE	2001. godina			2011. godina		
	MUŠKARCI	ŽENE	UKUPNO	MUŠKARCI	ŽENE	UKUPNO
<i>Bobovec Rozganski</i>	202	209	411	209	196	405
<i>Donji Čemehovac</i>	25	19	44	21	17	38
<i>Dubrava</i>	72	69	141	54	69	123
<i>Kraj Gornji</i>	93	107	200	77	93	170
<i>Lugarski Breg</i>	52	56	108	39	43	82
<i>Lukavec Sutlanski</i>	73	85	158	61	72	133
<i>Pologi</i>	51	49	100	53	50	103
<i>Prosinec</i>	58	54	112	46	48	94
<i>Rozga</i>	77	84	161	67	67	134
<i>Vučilčevo</i>	76	75	151	80	75	155
UKUPNO	779	807	1586	707	730	1437

Izvor: DZS

Kao i u ostatku Republike Hrvatske, vidljiv je regresivni odnosno kontraktivni tip dobne strukture kojeg karakterizira niski udjel djece u odnosu na stanovništvo srednje dobi, što uzrokuje opadajući prirodni prirast i ukazuje na proces depopulacije.

Grafikon 2.: Dobno-spolna struktura stanovništva

Izvor: DZS

Podjelom stanovništva na mlado (0-14 godina), zrelo (15-64 godine) i staro (>65 godina), u promatranom razdoblju došlo je do smanjenja udjela mladog stanovništva te povećanja udjela zrelog i starog stanovništva. U gospodarskom smislu, starenje stanovništva utječe na smanjenje broja stanovnika u radnoj dobi te na stupanj aktivnosti ukupnog stanovništva.

Općina Dubrava zauzima površinu od 20,61 km², dok prosječna gustoća naseljenosti iznosi 69,72 stan/km². Bilježe se značajne razlike među pojedinim naseljima:

- Bobovec Rozganski – 8,82 km²
- Donji Čemehovac – 0,37 km²
- Dubrava – 1,51 km²
- Kraj Gornji – 1,56 km²
- Lugarski Breg – 1,59 km²
- Lukavec Sutlasnki – 1,37 km²
- Pologi – 0,92 km²
- Prosinec – 0,68 km²
- Rozga -2,20 km²
- Vučilčevo – 1,58 km²

Površinom najmanje naselje je Donji Čemehovec koji je isto tako ima najmanji broj stanovnika, dok je površinom najveće naselje Bobovec Rozganski gdje stanuje i najveći broj stanovnika.

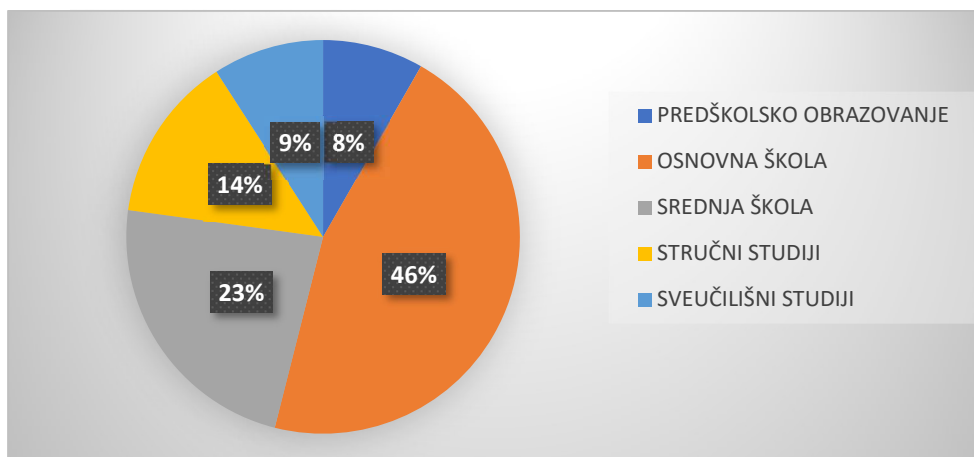
Tablica 3.: Stanovništvo prema pohađanju škole i spolu Općine Dubrava 2011. godine

VRSTA OBRAZOVANJA	SPOL		UKUPNO
	MUŠKARCI	ŽENE	
PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE	9	11	20
OSNOVNA ŠKOLA	55	55	110
SREDNJA ŠKOLA	24	32	56
STRUČNI STUDIJI	14	19	33
SVEUČILIŠNI STUDIJI	7	15	22
UKUPNO	109	132	241

Izvor: DZS

Grafikon 3.: Obrazovna struktura stanovništva

Izvor: DZS

Obrazovna struktura stanovništva značajno utječe na gospodarstvo zemlje i njezin gospodarski napredak. Nisku stručnu spremu obrazovanja (bez škole, 1.-3. razreda osnovne škole, 4.-7. razreda osnovne škole, osnovna škola) na području općine Dubrava ima 54 % stanovništva, 23 % ima srednju stručnu spremu (trogodišnje i četverogodišnje srednje škole i gimnazija), a isto toliko stanovništva ima završeno visoko obrazovanje (viša škola, I. stupanj fakulteta i stručni studij, fakulteti, umjetničke akademije i sveučilišni studiji, magisterij, doktorat).

5. RADNA SNAGA

Radna snaga se definira kao broj stanovnika starijih od 15 godina koji su ili zaposleni ili nezaposleni, ali aktivno traže posao. Radna snaga je osnovni čimbenik proizvodnih snaga svakoga društva, a kao roba na tržištu pojavljuje se osobito u modernom kapitalističkom načinu proizvodnje; kao roba ona ima svoju vrijednost i uporabnu vrijednost. Pojmom radna snaga označava se i sve osoblje zaposleno u nekoj radnoj organizaciji.

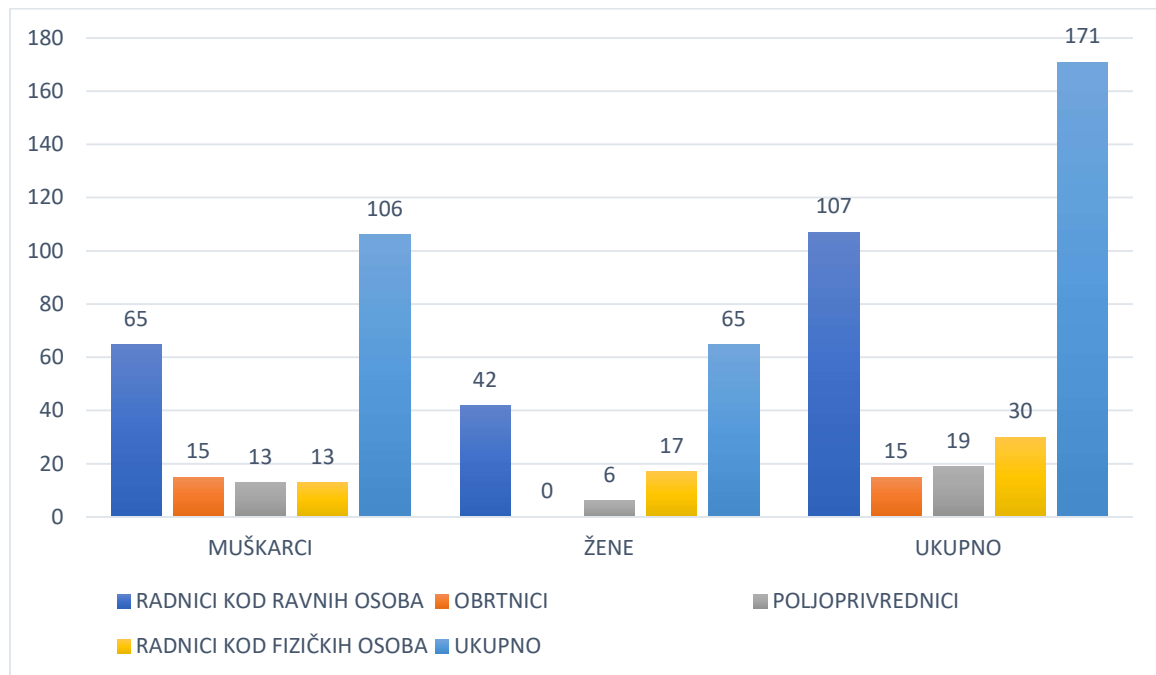
5.1. ZAPOSLENOST

U zaposlene uključujemo pripravnike, osobe na porodnom dopustu, bolovanju i osobe koje su iz bilo kojeg razloga odsutne s posla, do prekida radnog odnosa. Zaposleni su i osobe koje rade u vlastitome trgovačkom društvu, poduzeću, obrtu ili slobodnoj profesiji.

U pogledu zaposlenosti na području općine Dubrava, sukladno podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, evidentirana je 171 zaposlena osoba, i to:

Tablica 4: Osiguranici mirovinskog osiguranja prema osnovama osiguranja

Izvor: HZMO, kolovoz 2022.

Temeljem navedenih podataka iz HZZMO-a, vidljivo je da 62,57 % zaposlenih čine radnici kod pravnih osoba, slijede radnici kod fizičkih osoba s udjelom od 17,54 % te poljoprivrednici s udjelom od 11,11 % i obrtnici s udjelom od 8,78 %.

5.2. NEZAPOSLENOST

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, u kolovozu 2022. godine na području općine Dubrava evidentirano je 19 nezaposlenih osoba od čega je 12 muškaraca i 7 žena.

Tablica 4.: Broj nezaposlenih osoba prema razini obrazovanja

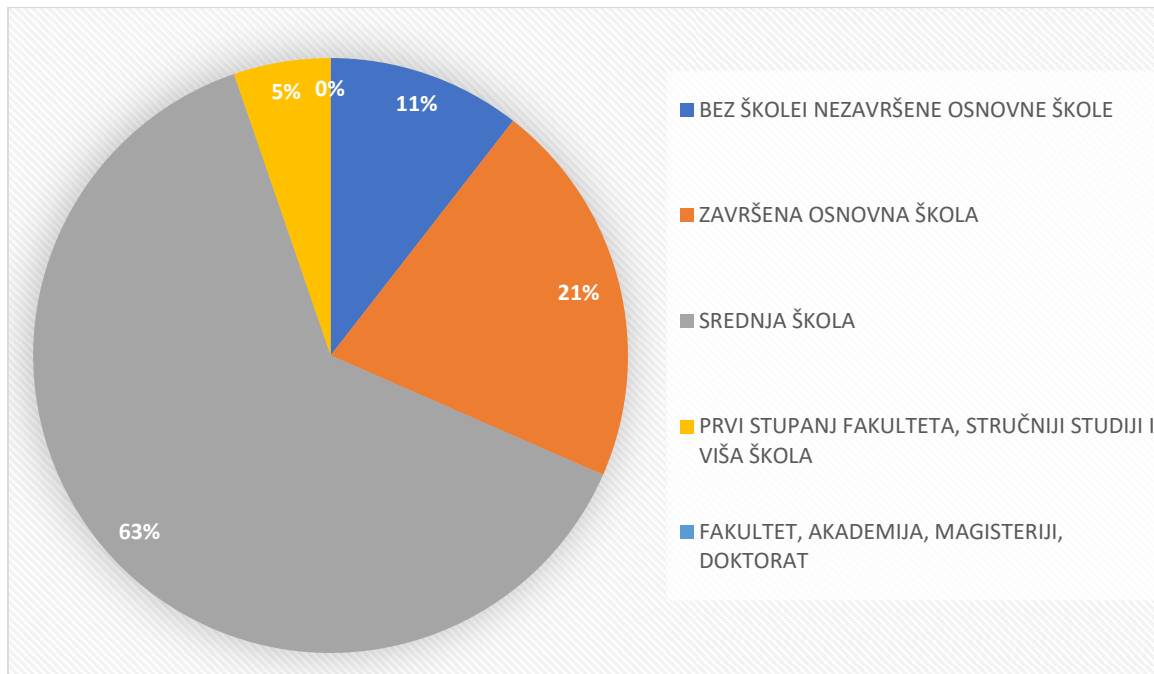
RAZINA OBRAZOVANJA	BROJ NEZAPOSLENIH
Bez škole i nezavršena osnovna	2
Završena osnovna škola	4
Srednja škola	12
Prvi stupanj fakulteta, stručni studiji, viša škola	1
Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	0
UKUPNO	19

Izvor: HZZ, kolovoz 2022.

Prema podacima iz tablice, vidljivo je kako najveći broj nezaposlenih osoba, prema razini obrazovanja, ima završenu srednju školu (12). U postotcima, srednju stručnu spremu ima 63 % nezaposlenih, a značajan je i broj osoba sa završenom osnovnom školom (21 %).

Grafikon 4.: Broj nezaposlenosti prema razini obrazovanja

Izvor: HZZ, kolovoz 2022.

Tablica 5.: Trajanje nezaposlenosti

Redni broj	Razdoblje trajanja nezaposlenosti	Broj nezaposlenih osoba		Ukupno
		Muškarci	Žene	
1.	0-3 mj.	3	6	9
2.	3-6 mj.	1	0	1
3.	6-9 mj.	1	0	1
4.	9-12 mj.	0	0	0
5.	1-2 god.	1	1	2
6.	2-3 god.	2	0	2
7.	3-5 god.	1	0	1
8.	5-8 god.	1	0	1
9.	8 god. i više	2	0	2
UKUPNO		12	7	19

Izvor: HZZ, kolovoz 2022.

Tablica 6.: Struktura nezaposlenih osoba prema dobi i spolu

DOB	SPOL		UKUPNO
	MUŠKARCI	ŽENE	
15-19	0	1	1
20-24	0	1	1
25-29	2	2	4
30-34	1	0	1
35-39	0	0	0
40-44	0	1	1
45-49	1	1	2
50-54	1	0	1
55-59	4	1	5
60 i više	3	0	3
UKUPNO	12	7	19

Izvor: HZZ, kolovoz 2022.

Promatrajući spolnu strukturu nezaposlenih osoba, na području općine Dubrava evidentirano je 19 nezaposlenih osoba, od čega je 12 muškaraca (63,16 %) i 7 žena (36,84 %). Prema podacima iz tablice, gledajući dobnu strukturu, vidljivo je da najveći broj nezaposlenih čine osobe od 55-59 godina (26,32 %), a slijede ih mlade osobe od 25-29 godina (21,05 %).

6. DRUŠTVENE DJELATNOSTI I INFRASTRUKTURA

Društvena infrastruktura najuže je povezana s razvitkom i razmještajem stanovništva, a njenim razvojem postiže se viši i bolji standard i kvaliteta života. Zatvaranje područnih škola, nedostatak ili velika udaljenost dječjih vrtića, nepostojanje objekata za kulturne ili društvene aktivnosti, sportskih sadržaja, nedostatak ili neadekvatnost zdravstvene skrbi, uzrokovat će iseljavanje mladog stanovništva u područja s boljim uvjetima života.

6.1. ODGOJNO-OBRAZOVNA STRUKTURA

Školstvo na području današnje općine Dubrava seže u razdoblje oko 1720. godine. Prva školska zgrada je bila smještena unutar Župnog ureda u Rozgi, a djecu je podučavao svećenik kapelan.

1910. godine škola se seli u novu zgradu u Dubravici, koja je bila posebno građena za tu namjenu. U njoj se nastava redovito održavala sve do 1964. godine. Kada je promijenjen Zakon o obveznom 6-godišnjem školovanju djece te je uvedena obvezna 8-godišnja osnovna škola, ukazala se potreba za proširenjem školskog prostora te je Mjesna zajednica Dubrava otkupila Zadružni dom od PZ Dubrave, koji je preuređen za potrebe nove škole.

Nova škola u adaptiranom Zadružnom domu je svečano otvorena 26. rujna 1965. godine. Iste godine ukinuto je područno djelovanje u Kraju Gornjem, a učenici su podijeljeni prema mjestu stanovanja.

Slika 6.: Zadružni dom

Do 1978. godine škola u Dubravici samostalno djeluje, kada postaje Područna škola Osnovne škole Šenkovec. Loša prometna i teritorijalna povezanost uzrokovala je negodovanje roditelja i nastavnika, tako da je 9. srpnja 1980. godine Skupština općine Zaprešić donijela odluku, koja vrijedi još i danas, da se škola u Dubravici pripoji Osnovnoj školi Pušća.

1995. godine pokrenuta je akcija skupljanja dobrovoljnih priloga mještana kojima je škola obnovljena, a 2006. godine pred školom je izgrađen široki nogostup i ugibalište za autobuse.

Iste godine je otkupljeno zemljište pored igrališta za izgradnju nove školske zgrade. 12. prosinca 2010. godine otvorena je nova školska zgrada s dvoranom. Škola danas nosi ime preporoditelja Pavla Štoosa i čini područnu školu.

Tablica 7. : Broj djece i razrednih odjela u matičnoj osnovnoj školi

<i>Naziv ustanove</i>	Školska godina 2018./2019.		Školska godina 2019./2020.		Školska godina 2020./2021.	
	Broj učenika	Broj razrednih odjela	Broj učenika	Broj razrednih odjela	Broj učenika	Broj razrednih odjela
<i>OŠ PUŠĆA</i>	265	16	254	15	246	14
<i>PŠ DUBRAVICA</i>	80	7	77	7	75	7

Izvor: Osnovna škola Pušća

Slika 7. i 8.: Područna škola Pavla Štoosa, Dubrava

Na području Općine djeluje Dječji vrtić „Smokvica“ koji je počeo s radom 6.12.2005. godine u centralnom vrtiću u Pojatnom. Vrtić je osnovan s namjerom da roditeljima iz Pojatna i okolnih mjesta osigura sigurno i poticajno mjesto za njihovu djecu. Bitne zadaće su usmjerene na dijete, na poticanje cjelovitog razvoja djeteta u skladu s njegovim dobnim i individualnim karakteristikama. Dječji vrtić nudi razne programe za razvoj djece kao što je program predškole, razvijanje stranog jezika, sportski program te integrirani i inkluzivni program kako bi se kod djece kvalitetnije poticale mogućnosti izbora i sudjelovanja prema vlastitim individualnim potrebama i sposobnostima.

Vrtić trenutno pohađa 45 djece. Od toga je 28 djece koja pohađaju vrtićku skupinu, a 17 koja pohađaju jasličku skupinu. Broj djelatnika koji rade u vrtiću je 5: 4 odgojitelja i 1 spremačica

u punom radnom vremenu. Ostali koji su dio vrtića su 5 djelatnika s ekvivalentom radnog vremena od 30 % te su tu zdravstvena voditeljica, logoped, pedagog, domar i kuharica.

Potresi koji su 2020. godine zadesili Banovinu, značajnu su štetu napravili i na području Zagrebačke županije. Među nastradalim objektima je i zgrada Dječjeg vrtića Smokvica u Dubravici gdje su 2021. godine obavljeni radovi na obnovi.

Slika 9. i 10.: Dječji vrtić Smokvica

Izvor: Dječji vrtić Smokvica

Zbog povećanja ekonomske cijene vrtića, koja od 1. lipnja 2022. godine iznosi:

1. Za redoviti 10-satni program njege, odgoja, naobrazbe, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi predškolskog djeteta = 2.150,00 kuna mjesečno.
2. Za redoviti 5-satni program njege, odgoja, naobrazbe, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi predškolskog djeteta = 1.400,00 kuna mjesečno.

Općinsko vijeće Općine Dubrava dana 31. svibnja 2022. godine donijelo je Odluku o II. Izmjenama i dopunama Odluke o sufinanciranju i postupku sufinanciranja troškova smještaja djece u dječji vrtić „SMOKVICA“ u Dubravici („Službeni glasnik Općine Dubrava“ br. 03/2022), a kojom je odobreno povećanje iznosa sufinanciranja vrtića od strane Općine Dubrava.

6.2. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB

1956. godine, inicijativom Općine i doprinosom građana, osnovana je ambulanta u Barišićevoj kući u Rozgi, a prva stalna doktorica je bila Libuša Hercl. Od 1967. godine ambulanta djeluje u zgradi Općine, a 1970. godine samodoprinosom građana izgrađena je nova ambulanta primarne zdravstvene zaštite sa stanom za liječnika.

Nadalje, zahvaljujući entuzijazmu mladog veterinara dr. Josipa Vukine, 1954. godine osnovana je prva veterinarska ambulanta u Dubravici. Sjedište ambulante je bilo u zgradi Općine.

Zalaganjem dr. Vukine, pokrenuta je akcija izgradnje nove ambulante koja je završena i otvorena 1960. godine.

Ambulanta i kuća za stanovanje veterinara izgrađene su samodoprinom građana. S obzirom na bogatu stočarsku proizvodnju, veterinarska služba je radila na prevenciji zaraznih bolesti, na edukaciji stanovništva u pogledu prehrane i zdravstvene zaštite stoke te na samoj zdravstvenoj zaštiti. Ambulanta djeluje u okviru veterinarske stanice Zaprešić.

Općina Dubrava pristupila je 2019. godine projektu izgradnje nove zgrade ambulante u Dubravici. Projekt se provodio po fazama. Ove godine svečano je otvorena novosagrađena poslovna zgrada u kojoj prostor dijele ambulanta Doma zdravlja Zagrebačke županije u prizemlju te poduzetnički inkubator na katu. Ukupna vrijednost izgradnje i opremanja ove zgrade iznosi 6,6 milijuna kuna, od čega udio sufinanciranja Zagrebačke županije iznosi skoro pa 2,8 milijuna kuna. U zgradi se nalazi ambulanta opće prakse, stomatolog i ljekarna što je velika prednost za sve mještane.

Slika 11. Novoizgrađena ambulanta u općini Dubrava

Općina Dubrava pokrenula je još jedan projekt financiran sredstvima iz EU fondova. Radi se o projektu „Aktivni u zajednici“, a provodit će se do sredine veljače 2023. Projekt je usmjeren jačanju socijalne uključenosti i povećanju zapošljivosti djece i mladih te starijih osoba kroz edukativne radionice kako bi se potaknulo njihovo sudjelovanje u društvu. Općina Dubrava već dugi niz godina samostalno ili u suradnji s drugim udrugama provodi projekte koji su vezani za poboljšanje standarda stanovnika, uvjeta življenja. Spomenutim projektom se nastavlja smjer dosadašnjeg djelovanja prijavitelja i partnera u području socijalnog i društvenog djelovanja te se otvara novi okvir koji je održiv i koji će se razvijati i nakon provedbe navedenog projekta kroz niz mjera poput osiguravanja podrške dugotrajno nezaposlenim mladima i starijim osobama za sudjelovanje u edukativnim programima za stjecanje dodatnih kompetencija i/ili prekvalifikaciju.

6.3. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

Društvena infrastruktura obuhvaća djelatnosti koje na posredan način pridonose razvoju poslovnih aktivnosti, a bez kojih bi proces reprodukcije bio nemoguć, te one koje izravno utječu na kakvoću individualnog i društvenog života (školstvo, zdravstvo, znanost, kultura, socijalna zaštita, državna uprava).

Na prostoru Općine nekoliko je objekata koji osiguravaju prostor za okupljanje mještana i posjetitelja te organizaciju različitih društvenih sadržaja, zbog čega imaju važnu ulogu u društvenom životu lokalne zajednice.

To su prvenstveno vatrogasni domovi lokalnih dobrovoljnih vatrogasnih domova. Među glavne djelatnosti vatrogasne zajednice ubraja se organiziranje pokaznih vježbi gašenja požara u kojima sudjeluju sva vatrogasna društva zajednice te raspodjela sredstava za kupnju opreme ili registraciju vozila.

Vatrogasna zajednica u suradnji s pojedinim vatrogasnim društvom, organizira proslavu Dana vatrogasaca na dan sv. Florijana, što je popraćeno procesijom od vatrogasnog doma u Dubravici do Župne crkve, svečanom svetom misom te domjenkom za vatrogasce i mještane u domu organizatora.

Vatrogasni dom DVD Bobovec okuplja 4 dobrovoljna vatrogasna društva:

- DVD Dubrava
- DVD Vučilčevo
- DVD Bobovec
- DVD Prosinec

Slika 12.: Vatrogasni dom DVD Bobovec

LD Vidra Dubravica ovim lovištem gospodari od 1946. godine. Tijekom svog postojanja, društvo kontinuirano djeluje na unapređenju lovstva i lovnog streljaštva te vodi brigu o očuvanju prirode i divljači.

Slika 13.: Lovački Dom Vidra

Društvo je izgradilo svoj lovački dom i streljanu za gađanje „glinenih golubova“ uz veliko zalaganje mnogobrojnih lovaca.

Danas društvo radi i djeluje na području općine Dubravica i općine Marija Gorica gdje gospodari sa 3.090 ha ukupne površine lovišta. U lovištu su izgrađene brojni lovno-tehnički objekti poput visokih čeka za promatranje i lov visoke divljači, hranilica za srneću i nisku divljač, fazane, zečeve i trčke, izgrađeno je i nekoliko prihvatilišta za podivljavanje fazana.

6.4. UDRUGE

Udruge svojim djelovanjem unapređuju kvalitetu društvenog života, a zauzimajući se za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu okoliša i prirode, pozitivno utječu na trajne društvene promjene u lokalnoj zajednici. Važan su čimbenik društvenog života na području općine Dubravica.

Prema podacima Registra udruga, na području Općine djeluje 15 udruga kako slijedi:

Tablica 8.: Popis udruga na području Općine

REDNI BROJ	NAZIV	PODRUČJE DJELOVANJA	SJEDIŠTE	STATUS
1.	Klub mladih "Mrvica Band"	Kulturna djelatnost	Voćarska 25, Kraj Gornji	Aktivna
2.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Vučilčevo	Tehnička vatrogasna djelatnost	III Sutlanska cesta 4, Vučilčevo	Aktivna
3.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Dubravica	Tehnička djelatnost i zaštita i spašavanje	Rozganska cesta 2, Dubravica	Aktivna

4.	Vatrogasna zajednica Općine Dubrava	Tehnička djelatnost i zaštita i spašavanje	P.Štoosa 3, Dubrava	Aktivna
5.	Puhački orkestar Rozga	Kulturno umjetnička djelatnost	Rozganska 55, Rozga	Aktivna
6.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Prosinec	Tehnička vatrogasna djelatnost	Sutlanske doline 68A, Prosinec	Aktivna
7.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Bobovec	Tehnička djelatnost i zaštita i spašavanje	Kumrovečka 222, Bobovec Rozganski	Aktivna
8.	Lovačko društvo „VIDRA“ Dubrava	Gospodarska djelatnost, gospodarstvo i zaštita okoliša i prirode	Lovački put 9, Dubrava	Aktivna
9.	Streljački športski klub Dubrava	Športska djelatnost, nomenklatura sportova	Lovački put bb, Dubrava	Aktivna
10.	Udruga vinogradara i podrumara općine Dubrava	Djeluje na području vinarstva i vinogradarstva	Pavla Štoosa 3, Dubrava	Aktivna
11.	Udruga umirovljenika općine Dubrava	Socijalna djelatnost	Pavla Štoosa 3, Dubrava	Aktivna
12.	Kulturno umjetničko društvo Pavao Štoos Dubrava	Kulturno umjetnička djelatnost	Pavla Štoosa 3, Dubrava	Aktivna
13.	Kulturno umjetničko društvo Sveta Ana Rozga-Limena glazba	Djeluje na području kulture i umjetnosti, posebno izvedbene umjetnosti, te na području ekologije i humanitarnog rada	Rozganska 66, Dubrava	Aktivna
14.	Humanitarna udruga za pomoć oboljelima od malignih bolesti DUH DOBROTE	Unapređenje i zaštita zdravlja osoba oboljelih od malignih bolesti	Sutlanske doline 105, Prosinec	Aktivna
15.	Udruga žena "Bobovljanke"	Djelatnost okupljanja i zaštita žena	Kumrovečka 222, Bobovec Rozganski	Aktivna

Izvor: Registar udruga Republike Hrvatske

Mnoge udruge nemaju sustavne izvore financiranja i svoje redovite programe i aktivnosti uglavnom provode volonterski uz pojedinačna pokroviteljstva ili se financiraju iz proračuna Općine.

7. GOSPODARSTVO

Gospodarstvo je ključni segment jedne zajednice o čijoj razvijenosti ovisi zaposlenost i socijalni standard stanovništva, te su razvoj i održivi rast gospodarstva jedan od prioriteta svake politike, kako nacionalne i regionalne, tako i lokalne.

7.1. PODUZETNIŠTVO I OBRTNIŠTVO

Prema podacima iz digitalne komore, na području općine Dubrava posluje ukupno 37 poduzeća. Većina poduzetnika bavi se uslužnim djelatnostima.

Tablica 9.: Poduzetnici registrirani na području Općine

REDNI BROJ	NAZIV	NASELJE	DJELATNOST
1.	BIFF d.o.o.	Rozganska cesta 38, Rozga	Uzgoj svinja
2.	VUGRINEC d.o.o.	Antuna Mihaljevića 44, Kraj Gornji-dio	Prerada i konzerviranje mesa
3.	PERADARSTVO DRČIĆ, zajednički obrt za trgovinu	Pavla Štoosa 55, Dubrava	Proizvodnja pripremljene stočne hrane
4.	PERADARSTVO OBRUBIĆ, obrt za trgovinu i uzgoj peradi	Jablanska 8, Kraj Gornji Dubravički, 10293	Obrt za trgovinu i uzgoj peradi
5.	ČEF d.o.o.	Kumrovečka cesta 230, Dubrava	Nespecijalizirana trgovina na veliko
6.	Trgovina Kovač d.o.o.	P. Štoosa 5, Dubrava	Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima
7.	Frigoekspert d.o.o.	Sutlanske doline 40, Vučilčevo	Proizvodnja rashladne i ventilacijske opreme, osim za kućanstvo
8.	PST Vukić d.o.o.	Fabijančeva 13, Bobovec Rozganski	Nespecijalizirana trgovina na veliko
9.	SANVET d.o.o.	P. Štoosa 36, Dubrava	Ostale djelatnosti čišćenja
10.	Levak d.o.o.	Pavle Š. 23, Dubrava	Cestovni prijevoz robe

11.	Obrt za trgovinu, prijevoz i usluge građevinskim strojevima	Pavle Š. 23, Dubravica	Cestovni prijevoz robe
12.	NA-RU-RO d.o.o.	Rozganska cesta 49, Rozga	Trgovina na veliko parfemima i kozmetikom
13.	FRANC poljoprivreda j.d.o.o.	Sutlanska cesta 2 14, Vučilčevo	Nespecijalizirana trgovina na veliko
14.	PUMMAR MECH d.o.o.	Ulica Matije Gupca 16, Kraj Gornji-dio	Pripremni radovi na gradilištu
15.	Maximus Vector j.d.o.o.	Lukavečka ulica 24, Lukavec Sutlanski	Djelatnosti agencija za privremeno zapošljavanje
16.	MAC montaža d.o.o.	Kumrovečka cesta 237, Bobovec Rozganski	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada
17.	GRMA TRANSPORTI j.d.o.o.	Rozganska cesta 34, Dubravica	Nespecijalizirana trgovina na veliko
18.	APEX logistika d.o.o.	Rozganska cesta 59, Rozga	Nespecijalizirana trgovina na veliko
19.	JACIKA j.d.o.o.	P. Štoosa 12, Dubravica	Djelatnosti pripreme i usluživanja pića
20.	MDfloor j.d.o.o.	Lukavečka ulica 11, Lukavec Sutlanski	Postavljanje podnih i zidnih obloga
21.	G.M.-GOLUB d.o.o.	Kraj Gornji, Krajgorska 14, Dubravica	Nespecijalizirana trgovina na veliko
22.	STAR PERFORMANCE d.o.o.	Kumrovečka cesta 193, Bobovec Rozganski	Pranje i kemijsko čišćenje tekstila i krznenih proizvoda
23.	TRGO-SERVIS NEMČIĆ d.o.o.	Rozga, Rozganska 22	Frizerski saloni i saloni za uljepšavanje
24.	Matteco IT d.o.o.	Ul. Sutlanske doline 37, Vučilčevo	Računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti; porezno savjetovanje
25.	EKOMES-VUKIĆ d.o.o.	Fabijančeva 13, Bobovec Rozganski	Trgovina na malo mesom i mesnim proizvodima u specijaliziranim prodavaonicama
26.	BLAGMAR j.d.o.o.	Sutlanske doline 53, Dubravica	Računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti; porezno savjetovanje

27.	JAN-FRAN d.o.o.	Mihanovića Antuna 29, Kraj Gornji Dubravički	Frizerski saloni i saloni za uljepšavanje
28.	SLAVI usluge j.d.o.o.	Ul. Pavla Štoosa 77, Lukavec Sutlanski	Popravak namještaja i pokućstva
29.	VULKANIZTACIJA MATALIN d.o.o.	Ul. Sutlanske doline 18, Vučilčevo	Održavanje i popravak motornih vozila
30.	STIPERSKI usluge d.o.o.	Pavla Štoosa 48, Lugarski Breg	Djelatnosti pripreme i usluživanja pića
31.	MESNICA-VUKIĆ d.o.o.	Fabijančeva 13, Bobovec Rozganski	Trgovina na malo mesom i mesnim proizvodima u specijaliziranim prodavaonicama
32.	BelDesiderio d.o.o.	Rozganska cesta 22, Rozga	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) kamiona
33.	Dubravica d.d.	Pavla Štoosa 109, Dubravica	Uzgoj svinja
34.	IDEO TACTUS d.o.o.	Sutlanska cesta 3 6, Vučilčevo	Agencije za promidžbu (reklamu i propagandu)
35.	TURIZAM DRAGO VUGRINEC j.d.o.o.	Sutlanske doline 87, Prosinec	Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing)
36.	Little storyland d.o.o.	Sutlanske doline 29, Dubravica	Proizvodnja igara i igračaka
37.	Es-mol j.d.o.o.	Otovačka ulica 80, Pologi	Proizvodnja glazbenih instrumenata

Izvor: Digitalna komora

Gospodarske aktivnosti na području općine Dubrava nekada su bile isključivo temeljene na poljoprivrednim djelatnostima, posebice tijekom 1970.-ih godina kada poljoprivreda na ovom području doživljava procvat, dok se u novije vrijeme stanovništvo okreće drugim djelatnostima.

Uz poduzetnike, značajni su i obrtnici. Prema podacima, prevladavaju manji obiteljski obrti. Sukladno podacima iz Obrtnog registra, na području općine Dubrava djeluje 20 obrta, kako slijedi:

Tablica 10.: Obrtnici registrirani na području Općine

REDNI BROJ	NAZIV OBRTA	SJEDIŠTE	DJELATNOST	STANJE
1.	Auto Parcela	Zagrebačka 20, Bobovec Rozganski	Održavanje i popravak karoserija	U radu
2.	Autoprijevoznik	Lugarska I 12, Lugarski Breg	Cestovni prijevoz robe	U radu
3.	Davidović	Sutlanske doline 114, Donji Čemehove	Popravci vanjskih i unutrašnjih guma te podešavanje i zamjena guma	U radu
4.	Donadini design	Sv. Vida 24 A, Bobovec Rozganski	Ostali završni građevinski radovi	U radu
5.	L.I.B.A. MONT	Krajgorska ulica 9, Kraj Gornji Dubravički	Izvođenje instalacija za grijanje, hlađenje i ventilaciju u građevinama	U radu
6.	NIKA, obrt za cvjećarstvo i trgovinu	Ulica Sutlanske Doline 1, Dubravica	Trgovina na malo cvijećem, sadnicama, sjemenjem, gnojivom, kućnim ljubimcima i hranom za kućne ljubimce	U radu
7.	“EL-POS“	Kumrovečka cesta 254, Bobovec Rozganski	Elektroinstalacijski radovi	U radu
8.	Obrt za proizvodnju piljene građe, drvene ambalaže i krovopokrivačke radove	Kumrovečka cesta 241, Bobovec Rozganski	Piljenje i blanjanje drva	U radu
9.	“HUDI“	P. Štoosa 91, Lukavec Sutlanski	Trgovina na malo ostalim robom na štanovima i tržnicama	U radu
10.	Obrt za trgovinu, prijevoz i usluge građevinskim strojevima	P. Štoosa 23, Dubravica	Cestovni prijevoz robe	U radu
11.	Buffet “ČEF“	Kumrovečka cesta 234, Bobovec Rozganski	Djelatnosti pripreme i usluživanja pića	U radu

12.	Peradarstvo Drčić	P. Štoosa 55, Dubravica	Proizvodnja pripremljen stočne hrane	U radu
13.	Peradarstvo Obrubić	Jablanska 8, Kraj Gornji Dubravički	Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima na štandovima i tržnicama	U radu
14.	STRGAR- autolimarija	Sutlanske doline 45, Vučilčevo	Održavanje i popravak motornih vozila	U radu
15.	“ŠOŠTAREC“	Otovačka 6, Pologi	Proizvodnja ostalog namještaja	U radu
16.	"TERMOLAKIRNICA GOLUB"	Krajgorska 12, Kraj Gornji Dubrovački	Održavanje i popravak motornih vozila	U radu
17.	"TRANSPORT ZR"	Mokrička 11, Lukavec Sutlanski	Ostali kopneni prijevoz putnika	U radu
18.	TRB, zajednički obrt za usluge	Sutlanske doline 2, Vučilčevo	Izdavanje knjiga	U radu
19.	VIDEODROM	Otrovačka ulica 62, Pologi	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa	U radu
20.	Zidarski obrt “NEMČIĆ“	Kumrovečka cesta 219, Bobovec Rozganski	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada	U radu

Izvor: Obrtni registar

Prema gospodarskim djelatnostima, trećina poslovnih subjekata na području općine registrirana je za djelatnost trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikala, a zatim slijede prerađivačka industrija i građevinarstvo.

7.2. PODUZETNIČKA INFRASTRUKTURA

Općina Dubrava kontinuirano radi na osiguranju kvalitetne poduzetničke infrastrukture, što obuhvaća ulaganja u opremanje poduzetničkih zona te razvoj poduzetničkih potpornih institucija.

Poduzetničke zone na području općine Dubrava:

- Poduzetnička zona Prosinec
- Poduzetnička zona Vučilčevo

Poduzetničke zone definirane su kao infrastrukturno opremljena područja određena prostornim planovima, namijenjena obavljanju određenih vrsta poduzetničkih, odnosno gospodarskih aktivnosti. Osnovna karakteristika poduzetničkih zona je zajedničko korištenje infrastrukturno opremljenog i organiziranog prostora od strane poduzetnika kojima se poslovanjem unutar poduzetničke zone omogućuje racionalizacija poslovanja i korištenje raspoloživih resursa poduzetničke zone s ostalim korisnicima poduzetničke zone.

Lokacija zona definirana je na području naselja Prosinec i Vučilčevo zbog dobre prometne povezanosti, te što na navedenim lokacijama postoji mogućnost širenja površine zona u budućnosti. Kao najveći problem daljnjeg razvoja nameću se neriješeni vlasnički odnosi na predmetnom zemljištu, koje je u potpunosti u privatnom vlasništvu.

7.3. POLJOPRIVREDA

Općina Dubrava pripada ruralnim dijelovima Zagrebačke županije i samim time potencijal za razvoj poljoprivrednih djelatnosti je velik. Po tradiciji seoskog prostora, gotovo svako domaćinstvo bilo je vezano za neku vrstu bavljenja poljoprivredom. U posljednjih nekoliko godina trend opadanja poljoprivredne proizvodnje, pogotovo stočarske, dolazi do velikog izražaja.

Potencijali razvoja i obnavljanja poljoprivredne proizvodnje postoje, ali moraju se stvoriti preduvjeti i osigurati plasman robe jer današnje stanovništvo sve više odustaje od poljoprivredne proizvodnje.

Tablica 11.: Prikaz broja, površine ARKOD-a i broja PG-a s obzirom na veličinu i sjedište PG-a za prosinac 2020. godine

NASELJE	BROJ OPG	BROJ ARKOD PARCELA	POVRŠINA (ha)
Bobovec Rozganski	45	470	231,33
Donji Čemehovec	5	41	11,05
Dubrava	20	256	119,37
Kraj Gornji	2	57	22,66
Kraj Gornji Dubrovački	18	129	38,44
Lugarski Breg	13	104	29,36
Lukavec Sutlanski	17	187	69,56
Pologi	7	101	42,94

Prosinec	15	180	68,09
Rozga	20	301	181,97
Vučilčevo	19	257	103,07
Ukupno	181	2.083	917,84

Izvor: APPRRR, ARKOD

Broj ARKOD parcela prema površinama na području Općine iznosi 2.083, a ukupna površina koju zauzimaju iznosi 917,84 ha. U Općini Dubrava je 325 poljoprivrednih kućanstava, koja raspolažu sa sveukupno 1.098,82 ha poljoprivrednog zemljišta, što u prosjeku iznosi 3,38 ha po domaćinstvu.

Tablica 12. : Korišteno poljoprivredno zemljište po kategorijama

VRSTA ZEMLJIŠTA	POVRŠINA (ha)
<i>Oranice i vrtovi</i>	440,39
<i>Livade</i>	243,31
<i>Pašnjaci</i>	2,08
<i>Voćnjaci</i>	7,12
<i>Vinogradi</i>	8,22
UKUPNO KORIŠTENO ZEMLJIŠTE	701,12
<i>Neobrađeno poljoprivredno zemljište</i>	27,67
<i>Šumska zemljišta</i>	322,42
<i>Ostalo</i>	47,61
<i>Ukupno ostalo</i>	397,70
SVEUKUPNO	1.098,82

Izvor: APPRRR, ARKOD

U strukturi korištenog poljoprivrednog zemljišta prema podacima vidljivo je da prevladavaju oranice i vrtovi (440,39 ha) te livade (243,31 ha).

Promatrajući dobnu strukturu nositelja poljoprivrednih gospodarstava, vidljivo je da čak 84 nositelja obiteljskih gospodarstava pripada u skupinu starog stanovništva sa 65 i više godina, dok je tek 17 mladih poljoprivrednika. Podatak ukazuje na nedovoljnu zainteresiranost mladih za bavljenje poljoprivredom, tradicionalizam koji poljoprivreda nudi, kao i nedostatak financija i zastarjelost koncepta poljoprivredne proizvodnje.

Tablica 13.: Broj poljoprivrednih gospodarstava prema dobi nositelja PG-a

Dob nositelja	<41	41-45	46-50	51-55	56-60	61-65	>65
Broj OPG-a	17	5	10	20	27	23	84

Izvor: APPRRR, ARKOD

7.4. ŠUMARSTVO

Šumske površine zauzimaju 689 ha, većina šumskih površina nalazi se u privatnom vlasništvu, dok šumama u državnom vlasništvu upravlja Uprava šuma Zagreb u sastavu javnog poduzeća za gospodarenje šumama i šumskim zemljištem u Republici Hrvatskoj „Hrvatske šume“.

Zbog održivog i učinkovitijeg gospodarenja šumama i šumskim zemljištem te protupožarne zaštite šuma nužna je izgradnja šumskih cesta, odnosno rekonstrukcija postojećih traktorskih puteva u šumske ceste. Rekonstrukcijom navedenih šumskih prometnica značajno će se unaprijediti održivo gospodarenje šumama. Cilj ulaganja u rekonstrukciju šumskih prometnica je prvenstveno unaprjeđivanje zaštite šuma od biotskih i abiotskih čimbenika, unaprjeđenje održivog gospodarenja šumama i šumskim zemljištem navedenog područja.

Značajan dio šumskog zemljišta na području općine Dubrava ima funkciju lovišta. Prostor Općine dio je lovišta br. I/106 Dubrava kojim gospodari Lovačko društvo „Vidra“ Dubrava. Lovište se prostire na području Općina Marija Gorica i Dubrava.

7.5. TURIZAM

Područje općine Dubrava obiluje mnogobrojnim turističkim potencijalima te najznačajniji resurs u razvijanju turističke ponude imaju krajobrazne i prirodne vrijednosti i posebnosti koje uključuju i kulturno-povijesnu baštinu.

2011. godine osnovana je Turistička zajednica „Savsko sutlanska dolina i brigi“ koja obuhvaća tri Općine:

- Dubrava,
- Marija Gorica
- Brdovec

Slika 14. : Krajoblik općine Dubrava

Na prisojnim stranama brežuljaka karakteristični su vinogradi, koji s klijetima čine bitnu i prepoznatljivu sliku ovog krajolika te predstavljaju bazu za razvoj vinskih cesta.

Cret Dubravica, kao i svi drugi poznati acidofilni cretovi u Hrvatskoj (osim creta Trstenik u Gorskom kotaru) pripadaju tipu prijelaznih cretova, također predstavlja izniman turistički potencijal lokalnog turizma.

U Cretu Dubravica prevladava niska vegetacija, na 65 % površine grmovi su johe, krkovine, breze, vrbe te biljne zajednice maha tresetara i ciperaceje.

Cretovima pogoduje umjereno hladna i vlažna klima, pa su prije desetak tisuća godina, kada se povukao led poslije posljednjeg ledenog doba, u Europi prekrivali golemo prostranstva. Danas su najveće europske cretne površine u sjevernoj, srednjoj i zapadnoj Europi. Klima je u Hrvatskoj pretopla i presuha za optimalan razvoj acidofilnih cretova, pa su oni u procesu nestajanja. Danas su acidofilni cretovi jedno od najugroženijih i površinom najmanjih staništa u Hrvatskoj.

Zbog nepovoljnijih klimatskih uvjeta, a katkada i nepovoljnog ljudskog djelovanja (mijenjanje vodnog režima), acidofilni cretovi u Hrvatskoj vegetacijskom sukcesijom prelaze u vlažne travnjake te zarastaju u šume. Da bi ovaj, za bioraznolikost Hrvatske izuzetno vrijedan, tip staništa opstao, nužno je provoditi aktivan oblik zaštite.

Do sada su realizirane brojne aktivnosti zaštite i turističke valorizacije Creta Dubravica: izgrađen je drveni plato koji posjetiteljima omogućuje promatranje creta, a istovremeno sprječava ulazak u sam cret, označena je i djelomično uređena poučna staza Putevima Creta, tiskani su leci i brošure, educiran je stručni vodič za provedbu edukativnih posjeta cretu, te je uređeno odmorište s klupama i informativna točka s interpretacijskim pločama. Pojačanim uključivanjem ovog zaštićenog primjerka prirodne baštine u turističku ponudu osigurala bi se sredstva za daljnje projekte zaštite creta, ali i osigurala prepoznatljivost Općine na turističkom tržištu.

Slike 15. i 16. : Cret Dubravica

Potrebno je istaknuti činjenicu da je na području Općine rođen poznati hrvatski pisac, svećenik i preporoditelj Pavao Štoos. Upravo na toj činjenici Općina može graditi svoj kulturno turistički brend i prepoznatljivost. Uz manifestacije vezane za lik i djelo Pavla Štoosa u budućnosti se

planira turistička valorizacija spomen kuće u kojoj je rođen ovaj poznati ilirac. Najpoznatija pjesma mu je „Kip Domovine vu početku leta 1831.“ koja slovi za najbolju kajkavsku pjesmu iz doba ilirskog pokreta.

S obzirom na njegovu kulturnu, političku i društvenu važnost, Štoos bi trebao biti vrednovan mnogo više nego što je to do sada bio slučaj. Moglo bi se reći da je njegovo djelovanje ostalo u sjeni njegovih medijski eksponiranijih suvremenika (Gaj, Demetar, Mihanović). Nepravda prema njemu to je i veća budući da je bio jedan od prvaka ilirskog pokreta, te je započeo preporodnu djelatnost već pet godina prije Gajeve „Danice“. Njegov doprinos glazbenom zanosu ilirskog pokreta i njegov udio u širenju glazbe u najšire slojeve puka, djelatnost u širenju pučke prosvjete te pogledi na jedinstvo jezika i pravopisa svrstavaju ga među velikane hrvatske kulture 19. stoljeća.

Nadalje, Općina Dubrava ulaže sredstva i u razvoj cikloturizma. Uključena je u projekt Biciklističke rute Zagrebačke županije koji je pokrenut s ciljem povezivanja turističke ponude županije u zaokruženu cjelinu.

Udruge s područja Općine također aktivno sudjeluju u razvoju turističkih djelatnosti, posebice Lovačko društvo „Vidra“ koje je svoje djelovanje usmjerilo i na razvoj turističke ponude na području Općine, odnosno lovnog turizma. Članovi društva u sljedećem razdoblju planiraju uređenje soba unutar lovačkog doma čime će se osigurati smještajni kapaciteti, koji nedostaju na području Općine.

S ciljem intenzivnijeg razvoja turizma Općina Dubrava je postala član Turističkog klastera po Sutli i Žumberku kojeg čine turistički i drugi gospodarski subjekti u ruralnom prostoru, a koji obuhvaća pogranična područja Hrvatske i Slovenije

Turistička zajednica Savsko Sutlanska dolina i brigi osnovana je 2011. godine s ciljem unapređivanja općih uvjeta boravka turista, razvijanja svijesti o važnosti i gospodarskim, društvenim i drugim učincima turizma te promocije, očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda. Turistička zajednica okuplja pravne i fizičke osobe u djelatnosti turizma, te pravne i fizičke osobe neposredno povezane s tim djelatnostima na području Općina Brdovec, Marija Gorica i Dubrava.

Slika 17.: Turistička zajednica Savsko Sutlanska dolina i brigi

Udruge u području kulture aktivno sudjeluju u organizaciji brojnih manifestacija. Najpoznatija od njih je „Međunarodni festival puhačkih orkestara“, u organizaciji Puhačkog orkestra Rozga, zatim folklorna manifestacija „I će mi je teško popevka zvoni“ u organizaciji Kulturno umjetničkog društva „Pavao Štoos“ iz Dubrave te „Sajam u Lušakima“ kroz koji se prezentira i promovira autohtona enogastronomska ponuda, izvorna hrvatska kulturna baština i tradicijske vrijednosti.

8. INFRASTRUKTURA

8.1. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Izgrađena infrastruktura je temelj kvalitete života stanovništva nekog područja i neophodan preduvjet razvoja. Visoki stupanj izgrađenosti komunalne, prometne i društvene infrastrukture omogućuje kvalitetniji komunalni standard, bolje uvjete života, ali i olakšava privlačenje potencijalnih ulagača.

Prva značajnija ulaganja u komunalnu infrastrukturu na području općine Dubrava počinju 1950-ih godina. 1953. godine započinje elektrifikacija područja današnje Općine, korito Sutlo je regulirano 1955. godine čime je otklonjena opasnost od poplava, 1957. godine dovršena je pruga Savski Marof-Kumrovec, dok je 1970. godine puštena u promet cesta Klanjec-Zaprešić koja je povezala Općinu s okolnim područjem. U razdoblju od 1977. do 1986. godine izgrađena je vodoopskrbna mreža, dok je izgradnja telefonske mreže započela 1983. godine.

8.2. PROMETNA INFRASTRUKTURA

Kako bi se omogućilo što efikasnije putovanje ljudi i roba potrebno je kontinuirano ulagati u razvoj prometne infrastrukture. Razvojem i unapređenjem prometne infrastrukture pridonijet će se razvoju gospodarstva na području općine Dubrava, a time i povećanju životnog standarda lokalnog stanovništva.

Mrežu cesta na području općine Dubrava čine dvije županijske i dvije lokalne ceste. Županijske ceste imaju ulogu povezivanja gradova, središta općina i većih naselja na području županije, dok lokalne ceste povezuju naselja na području Općine.

Županijske ceste:

- županijska cesta Ž-2186: granica općine Pušća – Bobovec Rozganski – Dubrava – granica općine Kraljevec na Sutli (5,5 km)
- županijska cesta Ž-3005: Dubrava – Rozga – Kraj Gornji – granica općine Marija Gorica (2,5 km)

Lokalne ceste:

- lokalna cesta L-31010: Dubrava – Vučilčevo – Prosinec – Donji Čemehovec – granica općine Kraljevec na Sutli (3,7 km)

- lokalna cesta L-31011: Lukavec Sutlanski – Lugaški Breg (2,0 km)

Stanje cestovne mreže na pojedinim dionicama nije zadovoljavajuće te je potreban popravak i proširenje postojećih kolnika.

U suradnji sa Županijskom upravom za ceste Zagrebačke županije i Općine Dubrava završeni su radovi i pušten je u rad semafor (treptač) s integriranom LED rasvjetom za osvjjetljenje pješačkog prijelaza koji povezuje naselja Lukavec Sutlanski - Lugaški brijeg. Planira se izgraditi i uzdignuta ploha, nakon prolaza kanalizacijske mreže. Izgradnja ovakve prometne signalizacije usporava promet na vrlo prometnim cestama te je dodatno ulaganje u sigurnost svih sudionika u prometu.

8.3. POŠTA I TELEKOMUNIKACIJSKA MREŽA

Godine 1867. Dubrava je dobila poštu, koja je bila smještena u kući obitelji Holcinger. U to se vrijeme pošta prevažala kolima, od Zaprešića za Dubravu i Klanjec.

Kasnije je pošta ukinuta i premještena u Kraljevec na Sutli. 1927. godine Dubrava ponovo dobiva poštanski ured, smješten u kući obitelji Strunjak. 1991. godine nasuprot stare zgrade, izgrađena je nova, moderna zgrada pošte.

Slika 18.: Poštanski ured Dubrava

Područje općine Dubrava u potpunosti je pokriveno fiksnim telefonskim linijama te signalom mobilne mreže. U naselju Dubrava je instaliran besplatni WiFi HotSpot za bežično spajanje na Internet. Također, potpisan je Sporazum o partnerstvu s Hrvatskim telekomom u provedbi projekta gradnje mreže širokopojsnog interneta, kojim se HT obvezao da će u iduće tri godine sagraditi optičku mrežu koja omogućuje brzine od minimalno 100 Mbit/s.

8.4. ELEKTROOPSKRBA

Područje općine Dubrava električnom energijom snabdijeva DP Elektra Zagreb Pogon Zaprešić.

Sustav opskrbe područja Pogona Zaprešić napajan je na spojnim točkama:

- TS 110/20 kV Zaprešić
- TS 35/20/10 kV Novi Dvori

Elektroopskrbna mreža je funkcionalno i tehnički u dobrom stanju, a da bi se osiguralo rezervno napajanje u slučaju potrebe, potrebno je povezati elektroopskrbnu mrežu sa susjednim područjima (Pogon Zagreb i Pogon Samobor). Distribucija električne energije unutar općine provodi se preko dalekovoda 20 kV. U naseljima je izvedeno 14 transformatorskih stanica od kojih se vodi niskonaponski razvod do potrošača, a planirana je izgradnja još dvije.

8.5. JAVNA RASVJETA

Javna rasvjeta je postavljena na cjelokupnom području Općine, a njezina modernizacija na završena je 2019. godine, u sklopu koje su na sva rasvjetna tijela postavljene nove LED svjetiljke koje će osigurati uštedu u potrošnji od gotovo 70 %.

8.6. PLINOOPSKRBA

Plinska mreža izgrađena je na većem dijelu područja Općine, a distribuira se preko Gradske plinare Zagreb i ispostave plinare Krapinsko – zagorske županije.

8.7. VODOOPSKRBA

Općina Dubrava u velikom dijelu ima izgrađen vodoopskrbni sustav koji se redovito održava i nadograđuje. Vodoopskrba se na području Općine vrši putem vodoopskrbnog sustava „Zaprešić“. Ovaj vodoopskrbni sustav temelji se na korištenju vodocrpilišta „Šibice“ smještenog jugozapadno od Zaprešića na području savskog aluvija, kojim se zadovoljavaju sve potrebe neposredno gravitirajućih područja, pa tako i općine Dubrava. Današnje potrebe općine Dubrava za pitkom vodom iznose 246,3 m³/dan. Opskrbljenost stanovništva općine putem vodoopskrbnog sustava Zaprešić iznosi 92 %.

Općina Dubrava nalazi se u „trećoj“ zoni (zona „Pušća – Milić Selo – Dubrava“). Vodoopskrba „treće“ zone pa tako i općine Dubrava ostvaruje se povezivanjem na cjevovod „prve“ zone (Ø 200 mm) koji je izveden od lokacije „Veliki Vrh“ do precrpne stanice „Pušća“ kapaciteta 16 l/s.

Precrpnicom „Pušća“ i pripadnim dovodno opskrbnim cjevovodom Ø 150 mm postiže se veza s vodospremnikom „Milić Selo“ kapaciteta 800 m³ na nadmorskoj visini 246 m iz kojeg se provodi daljnja distribucija vode na područje općine Dubrava cjevovodom Ø 200 mm uz prometnicu prema Zagorskoj županiji s kojeg se kod naselja Dubrava odvaja cjevovod Ø 125 mm prema Kraju Donjem.

Daljnjim razvitkom vodoopskrbe na području vodoopskrbnog sustava „Zaprešić“ predviđeno je povećanje kapaciteta crpilišta „Šibice“ uz izvedbu novih zdenaca čime bi se postigla iskoristiva izdašnost crpilišta i omogućio nesmetan daljnji razvitak vodoopskrbe na ovom području.

8.8. ODVODNJA OTPADNIH VODA

Na području općine Dubrava odvodnja otpadnih voda riješena je putem individualnih sabirnih jama pa i uz slučajeve ispuštanja u obližnje vodotoke. Sabirne jame ne zadovoljavaju ni minimalne uvjete sanitacije područja te su potpuno neprikladne za upotrebu jer ne mogu osigurati učinkovitu zaštitu okoliša i zdravlja ljudi.

S obzirom na to da je vodoopskrba općine Dubrava riješena priključenjem na javni vodoopskrbni sustav Grada Zaprešića, kao prioritet se nameće rješavanje problematike odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda svih naselja Općine.

2019. godine potpisan je ugovor o početku projektiranja sustava odvodnje na području aglomeracije Zaprešić – Kraj Donji, s ciljem stvaranja preduvjeta za gradnju kanalizacijske mreže na području općine Dubrava. Uz Dubavicu, ugovor zajednički potpisuju i općine Marije Gorica te Brdovec s Vodovodom i odvodnjom Zaprešić d.o.o. koji će biti nositelji ovog velikog projekta čiji dovršetak se očekuje do kraja 2023. godine, a za područje Dubrava trebao bi osigurati priključak na pročistač te izgrađenost glavnih kanalizacijskih pravaca.

8.9. GOSPODARENJE OTPADOM

Na temelju Plana gospodarenja otpadom Općine Dubrava za razdoblje od 2018. do 2023. godine, a kojeg je donijelo je Općinsko vijeće Općine Dubrava na svojoj 12. sjednici održanoj dana 24. listopada 2018. godine, Općina Dubrava je u 2019. godini provodila aktivnosti predviđene njegovim odredbama.

Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine Općina Dubrava ima 1.437 stanovnika, odnosno 459 kućanstava te se na navedenom području obiteljska domaćinstva bave poljoprivrednom proizvodnjom. Kućanstva su raspoređena u 10 naselja. Usluga sakupljanja, odvoza i zbrinjavanja komunalnog otpada osigurana je za sva naselja na području Općine.

Na području općine Dubrava organizirano skupljanje i odvoz komunalnog otpada koji nastaje u domaćinstvima, obrtima i pravnim osobama obavlja komunalno poduzeće Zaprešić d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti.

Organizirano skupljen otpad s područja Općine Dubrava, Zaprešić d.o.o. odlaže na reciklažno dvorište, odlagalište „Novi dvori“ te od prosinca 2019. godine i na reciklažno dvorište u Ključu Brdovečkom.

Na području općine Dubrava u domaćinstvima je zaduženo:

- 410 plastičnih spremnika zapremine od 120 litara
- 9 spremnika (kontejnera) za odlaganje otpada pojedinačne zapremine od 240 litara

Zaprešić d.o.o. u suradnji s Općinom Dubrava te Zagrebačkom županijom i FZOEU pokrenulo je organizirani sustav odvojenog sakupljanja otpada putem zelenih otoka. Na području općine Dubrava nalazi se 3 zelena otoka s po 4 spremnika za otpad od 1100 l na svakoj lokaciji (spremnici za papir, plastiku, staklo i biootpad). Navedeni zeleni otoci postavljeni su na sljedećim lokacijama u naseljima:

- Vučilčevo
- Pologi
- Bobovec Rozganski

8.10. GROBLJE

Na području općine Dubrava izgrađeno je jedno groblje, smješteno na području naselja Rozga. Prema veličini, ovo se groblje svrstava u mala groblja (površine do 5 ha). Mjesno groblje općine Dubrava u Rozgi s Kapelom Blažene Djevice Marije Lušačke i mrtvačnicom smješteno je sa zapadne strane Rozganske ceste, prometnice koja spaja Dubavicu s Krajem Gornjim i Harnicom, u neposrednoj blizini centra Dubrave i zgrade Općine Dubrava.

Prije 13 godina Općina Dubrava kupila je zemljište sa zapadne strane postojećeg mjesnog groblja općine Dubrava u Rozgi na kojem su sad stvoreni preduvjeti za proširenje te se pokazuje potreba za proširenjem i uređenjem novog dijela groblja. Zemljište nije hortikulturno obrađeno, na terenu nema raslinja, drveća, samo malo prirodno izrasle trave i žbunja, većinom prevladava zemlja kao završna podloga. Pristup novom dijelu groblja ostvarit će se pješačkim stazama koje se vežu na pješačke površine postojećeg groblja. Glavne pješačke površine postojećeg groblja nalaze se u dva smjera kojima zaokružuju podnožje brežuljka na kojem je smješteno groblje i spajaju se na javne pješačke površine Rozganske ceste. Sa sjeverne strane postojećeg groblja, uz mrtvačnicu, izvedeno je i uređeno parkiralište koje u potpunosti zadovoljava potrebe starog i novog groblja.

Kako bi se projektirani prostor proširenja groblja što bolje uklopio u prirodni ambijent, posvećena je pažnja i pejzažnom uređenju, odnosno namjeri da novi dio groblja bude posebna parkovna površina koja će prostor oplemeniti bogatim učešćem zelenila, kojeg radi gusto izvedenih ukopnih mjesta na postojećem starom groblju nedostaje. Pejzažnim uređenjem proširenja groblja dodatno se upotpunjuje arhitektura groblja i oblikuje parkovna arhitektura postavljanjem osnovnih vegetacijskih kompozicijski elemenata: drvoreda, kompaktnih živica, te uređenih travnatih površina. Završetkom ovog projekta mještani općine Dubrava dobit će jedno od suvremenijih groblja na ovom području.

Slika 19. i 20.: Proširenje mjesnog groblja Općine Dubravica u Rozgi

9. PRIRODNA I KULTURNA BAŠTINA

Prirodno i kulturno-povijesno naslijeđe čini iznimno vrijedan dio prostora i identiteta Općine Dubravica.

To je značajan razvojni resurs koji istodobno podrazumijeva i obvezu zaštite istog, stoga je očuvanje kulturne i prirodne baštine među ključnim dijelovima plana budućeg razvoja ovog područja.

9.1. PRIRODNA BAŠTINA

Na području općine Dubravica nalazi se nekoliko vrijednih primjeraka prirodne baštine. Najviši stupanj zaštite uživa posebni botanički rezervat Cret Dubravica. Cret (tresetište) je posebna vrsta vlažnog staništa bez stabala, dobro opskrbljenog vodom, u kojem biljke, zbog smanjene količine kisika, ugibanjem stvaraju nerazgrađeni biljni materijal, treset.

Cretovi su među najugroženijim i površinom najmanjim tipovima staništa u Hrvatskoj, a Cret Dubravica jedini je cret u Hrvatskoj koji je smješten na niskoj nadmorskoj visini, u zoni hrastovograbovih šuma.

Cret Dubravica, kao i svi drugi poznati acidofilni cretovi u Hrvatskoj pripadaju tipu prijelaznih cretova. Zbog nepovoljnijih klimatskih uvjeta, a katkada i nepovoljnog ljudskog djelovanja, acidofilni cretovi u Hrvatskoj vegetacijskom sukcesijom prelaze u vlažne travnjake te zarastaju u šume. Da bi ovaj, za bioraznolikost Hrvatske izuzetno vrijedan tip staništa opstao, nužno je provoditi aktivan oblik zaštite.

Biljni i životinjski svijet cretova je iznimno specifičan te je cret jedno od rijetkih staništa gdje još raste kukcojedna biljka okrugolisna rosika (lat. *Drosera rotundifolia*), jedina vrsta iz toga roda u Hrvatskoj.

Na području creta Dubravica su zabilježene i 4 kritično ugrožene vrste cretnih gljiva:

• Slika 21.: Močvarna patuljica

• Slika 22.: Cretna patuljica

• Slika 23.: Cretna vlažnica

• Slika 24.: Suhoperkina močvarnica

Također, jednu od glavnih karakteristika na području općine Dubrava čine i vodni resursi kojima ovo područje obiluje. Na području Općine vodne površine obuhvaćaju vodotok rijeke Sutle te potoke Ravnice, Sutliše i Skoritna. Vodotoci čine golem potencijal razvoja ovoga područja koje je potrebno zaštititi i usmjeriti u pravcu održivog korištenja posebice iz razloga jer je većina manjih potoka i neuređenih prirodnih resursa pod konstantnim zagađenjem i potrebno je usmjeriti sve napore kako bi se očuvala čistoća voda na području općine. Osiguravanjem osnovnih civilizacijskih uvjeta, odnosno izgradnjom infrastrukturne vodoopskrbne mreže, predmetna izvorišta uslijed godina nekorištenja i neodržavanja su zapuštena i neuređena, no unatoč tome razina vode u istima je nepromijenjena.

Karakteristična geometrija terena, isprepleteni odnosi naselja i padina brežuljaka kultiviranih stoljetnom kulturom vinove loze stvorili su prostore vrlo visokih i prepoznatljivih ambijentalnih vrijednosti koji su prepoznati kao vrijedan element prirodne baštine koji treba zaštititi od širenja građevinskih područja naselja te izgradnje infrastrukturnih sustava.

9.2. KULTURNA BAŠTINA

Prema podacima Registra kulturnih dobara Ministarstva kulture, na području općine Dubrava evidentirana su 4 zaštićena kulturna dobra, kako slijedi:

Tablica 13.: Zaštićena kulturna dobra na području općine Dubrava

Oznaka dobra	Mjesto	Naziv	Vrsta kulturnog dobra	Status kulturnog dobra
Z-5221	Dubrava	Tradicijska okućnica	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
Z-5882	Rozga	Crkva sv. Ane	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
Z-5943	Rozga	Kapela Majke Božje Lušačke na groblju	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro
Z-5852	Rozga	Kurija staroga župnog dvora	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno	Zaštićeno kulturno dobro

Izvor: Ministarstvo kulture, Registar kulturnih dobara 2022.

Tradicijska okućnica locirana je na izduženoj parceli uz glavnu prometnicu u središtu naselja. Na njoj se nalaze kuća, štala i bunar. Kuća prizemnica od širokih planjki, djelomično podrumljena, građena je 1908. godine. Spada u red vrijednih kuća u sjeverozapadnoj Hrvatskoj zbog oblikovanja, materijala, dekoracije, unutrašnjeg prostora koji tipološki pripada razvijenijoj trodijelnoj kući, a prava rijetkost su očuvane 4 zidane peći te nekoliko predmeta pokućstva i onih vezanih za poljodjelstvo. Značajna je i za povijest lokalne uprave zato što je u kući u razdoblju od 1926.-1935. g. bila općinska uprava.

Crkva sv. Ane u Rozgi nalazila se na brijegu iznad današnje crkve, poznatijem kao Vinsko brdo i bila je posvećena 5.8.1691. g. za vrijeme župnika Nikole Seniuga po biskupu Aleksandru Ignaciju Mikuliću i imala je dograđenu kapelu Sv. Antuna. Ona je stradala u požaru.

Župljani su ponovno odlučili sagraditi crkvu na istom mjestu, no predaja, kaže, da je kip Sv. Ane pronađen ispod rozgve podno Vinskog brda. Na tom mjestu sagrađena je 1842 g. današnja župna crkva za vrijeme župnika Jurja Ročića, pri čemu su pokrovitelji gradnje bili grofovi Erdody iz Novih Dvora kod Klanjca.

Župna crkva je građena 1842. g., a kapelica na groblju u Rozgi potječe još iz 1609. g. kada se spominje kao kapela Majke Božje Lušačke. U dvorištu crkve nalazi se vrijedan spomenik kulture stari župni dvor, spomenik nulte kategorije, drvene građe, star preko 300 godina i jedinstven u ovom dijelu županije. Crkva sv. Ane je tijekom godina redovito obnavljana i uređivana. 2005. godine su završeni vanjski radovi, a unutarnji 2007. godine. Godinu dana kasnije temeljito je obnovljen zvonik crkve.

Slike 25. i 26.: Crkva sv. Ane u Rozgi

Kapela Blažene Djevice Marije u Lušakima je najstariji sakralni objekt na području Župe, a prema uklesanom natpisu u kamenu za svetu vodu uzidanom u toranj, izgrađena je 1609. godine. Zbog starosti i slabog materijala od kojeg je izgrađena, kapelici je prijetilo rušenje te je stoga 1827. godine župnik Juraj Ročić dao željezom ojačati toranj. Otvori sa sjeverne i južne strane su sasvim zazidani, a pred toranj su postavljena dva zidana stupa koji su ga podupirali. Godine 1836. izgrađena su dva oltara, Sv. Pavla i Sv. Stjepana, a 1853. godine veliki oltar je popravljen i pozlaćen.

1880. godine kapela je značajno oštećena u potresu, a četiri godine kasnije počinje njezina temeljita obnova. Posvećenje kapelice je održano na Uskrsni ponedjeljak 14. travnja 1884. godine. Oko kapelice je formirano groblje, pri čemu su se sa sjeverne strane pokapala djeca, a s južne odrasli. Tijekom vremena kapelica prolazi faze uređivanje i zapuštenosti. Ponovnom uspostavom Općine Dubrava, 1996. godine, kapelica je u potpunosti obnovljena, a 2005. godine dobiva i noćnu rasvjetu.

Slika 27.: Kapela Blažene Djevice Marije u Lušakima

Župni dvor-Farof smješten je u župnom dvorištu, građen je od 1758. do 1789. godine za vrijeme župnika Stjepana Viteza. Zgrada je jednokatnica. U prizemlju je smještena kuhinja i smočnica s jedne strane, a udubljeni podrum s druge. Dvor po cijeloj dužini ima verandu s dvorišne strane, a do 1901. godine takva veranda je postojala i na strani prema cesti. U dijelu verande, uz podrum, smještena je stara drvene preša za grožđe, kakvih danas u cijeloj Hrvatskoj postoji tek nekoliko, zbog čega je restauratorima posebno zanimljiva.

Župni dvor je bio u iznimno lošem stanju, prokišnjavao je, a temelji su se urušavali. Evidentiran je kao spomenička baština pri Ministarstvu kulture, Ured za zaštitu spomeničke baštine. U sklopu Programa zaštite nepokretnih kulturnih dobara u 2018. godini Ministarstvo kulture donijelo je odluku prema kojoj za nastavak radova na preseljenju i rekonstrukciji kurije starog župnog dvora u Rozgi dodjeljuje novčanu potporu. Općina Dubravica više godina radi na ovom projektu prema kojem se župni dvor treba rekonstruirati i preseliti za 10-15 metara u dubinu parcele. Radovi se nastavljaju i ove godine, a župni dvor se planira po završetku radova staviti u upotrebu kao turistički proizvod i svojevrsan muzej na ovom području.

Osim zaštićenih kapela i crkvi, valja spomenuti i **Kapelicu Majke Božje Lurdske koja je** smještena u Lugarском brijegu, u neposrednoj blizini rodne kuće velikog hrvatskog pjesnika Pavla Štoosa. Gradnju kapelice je potakao mladi knjižničar iz Zagreba Ivica Stunković koji je darovao svoju ušteđevinu od 7.000 dinara, a zemljište je ustupio učitelj Rudolf Čepin. Kapelica je posvećena 12. kolovoza 1934. godine, kada je organizirana velika svečanost. U procesiji su bile 4 limene glazbe i kongregacija iz Zagreba, a kip Majke Božje Lurdske je nosilo 8 djevojaka. 1967. godine kapelica je temeljito obnovljena.

Slika 28.: Kapelica Majke Božje Lurdske

Zatim, **Kapelica sv. Antuna u Bobovcu** počela se graditi 1936. godine. Izgrađena je novčanim prilozima mještana, dok su zemljište darovala braća Mijo i Ivan Horvat. 1967. godine mještani su izgradili betonsku ogradu oko kapelice. Kapelica je posvećena 15. lipnja 1969. godine.

Na kraju, gradnja **Kapela Sv. Vida u Merenju** je započela 1929. godine na inicijativu župljana sela Merenje i Pluska. Naime, u Merenju je već ranije na groblju bila podignuta kapela sv. Vida, koja je 1887. godine izgorjela pogođena gromom. 1934. godine završena je izgradnja i uređenje nove kapele, a 1937. godine na toranj kapele je podignuto novo zvono. Od 1982. godine kapela pripada Župi Sv. Roka u Luki.

Među kulturnim dobrima na području općine Dubrava svakako treba istaknuti i stare tradicijske kuće, **hiže**. Na području Općine do danas je ostao sačuvan značajan broj starinskih hiža, no mnoge od njih su zbog starosti i neodržavanja u lošem stanju.

Hiža su tradicijske kuće, izgrađene od drveta s drvenim ganjkom (natkrivenom verandom). U hižu se ulazilo na glavna ulazna vrata koja su bila malo uvučena, a ispred njih je bio ganjak. Prva prostorija od ulaza je bila lojpa (današnje predsoblje). Iz nje su vodila vrata u kuhinju, spavaću sobu i dnevni boravak, prostoriju koja se također zvala hiža. U kuhinji je bio zidani štednjak, krušna peć na koju se hiža grijala te meltrog (drvena posuda za miješanje kruha) i stol. Na zidu je visio zdevjak (polica sa zdjelama). U hiži je bio smješten veliki dužinski stol sa kutnom klupom, ormar za posuđe i rublje (šrajtoš) i krevet. Zidovi su bili ukrašeni valcenim malerajem te kipcima svetaca. Za zimskih mjeseci u toj se sobi boravilo, jelo, a tu su i spavala djeca i starci, dok je mladi bračni par spavao u komori (spavaćoj sobi). Iz kuhinje se obično ulazilo u još jednu prostoriju koja je služila kao ostava gdje se držala hrana, mast, kiselo zelje, repa i napoj za svinje.

Slika 29.: Tradicijska okućnica – hiža

U kuhinji i ostavi podovi su bili zemljani, a u ostalim prostorijama drveni. Tavan kuće je služio za odlaganje škrinja sa žitom i vreća s grahom i brašnom. Na njemu se sušilo meso, a sama kuća je bila prekrivena šopom. Kuća je imala još jedan, sporedni, izlaz na dvorište i prema gospodarskim objektima. Kuća se redovito, svako proljeće, izvana nanovo bojila galicom, zbog čega je imala plavu boju, a oko prozora bi se načinili bijeli okviri.

Uz navedena kulturna dobra, značajan dio kulturne baštine Općine čini i stvaralaštvo poznatog hrvatskog pisca, svećenika i preporoditelja Pavla Štoosa, rođenog u Dubravici, župa Rozga. Autor je poznate elegije *Kip domovine vu početku leta 1831*, suradnik Gajeve Danice, patriot zabrinut zbog tuđinskog tlačenja i odnarođivanja domaćih ljudi („*vre i svoj jezik zabit Horvati hote ter drugi narod postati*“) i kao takav je bio zapažena ličnost među hrvatskim domoljubima. Na području općine Dubrava, uz manifestacije vezane za lik i djelo Pavla Štoosa, u budućnosti se planira turistička valorizacija spomen kuće u kojoj je rođen ovaj poznati ilirac.

Očuvanje, obnova, revitalizacija i odgovarajuća prezentacija kulturnih dobara mogla bi značajno pridonijeti turističkoj, kulturnoj i edukativnoj ponudi Općine, stoga je potrebno kontinuirano djelovati na uključanju istih u gospodarski razvitak ovog područja.

10. SWOT ANALIZA

SWOT analiza je najpoznatiji i najčešće korišteni ekonomski alat, koji u potpunosti mora imati uporište u pogledu socio-ekonomske situacije, odnosno osnovne analize, što znači da je SWOT analiza uređena, organizirana i selektirana osnovna analiza. Svaki podatak iz SWOT analize deskriptivno je i kvantitativno obrađen u osnovnoj analizi te je kroz SWOT analizu dodatno naglašen njegov značaj u daljnjem strateškom smislu.

SWOT analiza daje detaljan uvid u postojeću situaciju i omogućava ispravnu kategorizaciju strukturnih čimbenika i vanjskih utjecaja na snage, slabosti, prilike i prijetnje. Temeljeno na ovim rezultatima, prepoznati su i ključni problemi u različitim sektorima.

Izraz SWOT dolazi od engleske riječi za snagu (strength), slabosti (weaknesses), što su pozitivni i negativni unutarnji čimbenici, mogućnosti (opportunities) i prijetnje (threats), što su pozitivni i negativni vanjski čimbenici. SWOT analiza procjenjuje kolika je vjerojatnost da ti čimbenici utječu na viziju radne skupine prema željenoj gospodarskoj budućnosti Općine Dubrava.

SWOT analiza obuhvaća tri osnovna područja djelovanja:

- A) Gospodarstvo (poduzetništvo, poljoprivreda, turizam)
- B) Infrastruktura i okoliš (komunalna, prometna, društvena)
- C) Kvaliteta života (društvene djelatnosti, OCD, lokalna samouprava)

To je ujedno i osnova za određivanje strateških ciljeva, prioriteta i mjera, odnosno područja djelovanja za sljedeće plansko razdoblje.

10.1. TEMATSKA CJELINA: GOSPODARSTVO

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Blizina većih gradskih i turističkih središta – Grad Zagreb, blizina granice s Republikom Slovenije ▪ Povoljan geoprometni položaj ▪ Aktivnost 57 poslovnih subjekata (poduzetnici i obrtnici) registriranih na području Općine ▪ Blizina zagrebačkog tržišta ▪ Tradicija poduzetništva i obrtništva ▪ Aktivnost 181 poljoprivrednog gospodarstva ▪ Kvalitetno poljoprivredno i šumsko zemljište ▪ Bogatstvo šumskih površina ▪ Raspoloživost velikih poljoprivrednih površina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatak inovativnosti u poduzetništvu ▪ Nedovoljna informiranost poduzetnika i obrtnika o mogućnostima korištenja vanjskih izvora financiranja ▪ Nedovoljna informiranost i znanje lokalnih PG-a o mogućnostima i korištenju EU fondova za unapređenje proizvodnje ▪ Potreba edukacije i savjetovanja poljoprivrednih proizvođača ▪ Rascjepkanost poljoprivrednog zemljišta ▪ Nedovoljna iskorištenost potencijala za razvoj ekološke poljoprivrede

- Nezagađeno poljoprivredno zemljište pogodno za razvoj ekološke poljoprivrede
- Lovno i ribolovno područje s raznovrsnim fondom divljači i riba
- Bogata prirodna i kulturna baština – resursi za razvijanje turizma
- Turistički prepoznatljive manifestacije
- Sudjelovanje u projektu Cikloturističke rute Zagrebačke županije
- Članstvo u Turističkom klasteru po Sutli i Žumberku
- Zaštićeni botanički rezervat cret Dubravica
- Očuvan okoliš i prirodni resursi
- Neorganiziranost i nedovoljna povezanost poljoprivrednih proizvođača
- Nedostatnost vlastitih izvora financiranja za nova ulaganja/projekte
- Nedovoljna valorizacija i promocija kulturne i prirodne baštine u turističke svrhe
- Manjak smještajnih kapaciteta
- Nedovoljno izgrađena turistička infrastruktura i nedovoljno razvijene turističke usluge u blizini izvorišta i u prirodi
- Potreba jače promocije postojeće turističke ponude

PRILIKE

- Mogućnost korištenja strukturnih fondova za poticanje i jačanje malog i srednjeg poduzetništva
- Razvoj postojećih i uvođenje novih programa potpore poduzetnicima
- Jače aktivnosti marketinga za privlačenje novih investicija
- Potencijal razvoja projekata prekogranične suradnje s obzirom na blizinu Republike Slovenije
- Potencijal razvoja ekološke poljoprivrede
- Promicanje uporabe novih tehnologija u poljoprivrednoj proizvodnji
- Mogućnost povezivanja OPG-ova i turizma
- Mogućnost korištenja ESI fondova i nacionalnih programa za razvoj i unaprjeđenje turizma
- Mogućnost razvoja ruralnog turizma

PRIJETNJE

- Kriza i recesija globalnog gospodarstva
- Nepostojanje komunalne infrastrukture za razvoj poduzetništva
- Postojanje neriješenih imovinsko-pravnih odnosa
- Nedovoljan broj investitora
- Odljev stručnih i visokoobrazovanih kadrova u veće gospodarske centre
- Visoki kriteriji za ostvarivanje poticaja u poljoprivredi kojima poljoprivrednici ne mogu udovoljiti
- Stagnacija gospodarskih aktivnosti na području Općine
- Izostajanje investicijskih turističkih projekata uslijed neriješenih imovinsko-pravnih odnosa i visokih troškova investicije
- Elementarne nepogode

10.2. TEMATSKA CJELINA: INFRASTRUKTURA I OKOLIŠ

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrađen Prostorni plan uređenja Općine kao temelj daljnjeg razvoja infrastrukturnih projekata ▪ Dobra prometna povezanost unutar područja Općine ▪ Izgrađena infrastrukturna mreža (električna, telekomunikacijska, plinska, vodovodna) ▪ Kontinuirano ulaganje u prometnu infrastrukturu ▪ Kontinuirano ulaganje u vodovod i sustav odvodnje ▪ 2019. godine potpisan ugovor o početku projektiranja sustava odvodnje na području aglomeracije Zaprešić – Kraj Donji, s ciljem stvaranja preduvjeta za gradnju kanalizacijske mreže na području općine Dubrava ▪ Izrađen Plan gospodarenja otpadom ▪ Organizirano prikupljanje i odvoz komunalnog otpada ▪ Reciklažno dvorište, mobilno reciklažno dvorište i zeleni otoci na području Općine ▪ Ekološki očuvan prostor ▪ Realizacija projekata zaštite i obnove javnih objekata s ciljem smanjenja troškova energije i energetske efikasnosti ▪ Modernizirana i ekološki prihvatljiva javna rasvjeta ▪ Projekti proširenja groblja na području Općine ▪ Potpisan ugovor za projekt izgradnje širokopojsnog interneta, brzine minimalno 100 Mbps	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nezadovoljavajuće stanje pojedinih županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta ▪ Nedostatak financijskih sredstava za veća ulaganja u infrastrukturu ▪ Potreba ulaganja u izgradnju/rekonstrukciju nogostupa i biciklističkih staza ▪ Nedostatak pojedinih oblika komunalne infrastrukture u pojedinim dijelovima općine ▪ Nedovoljno izgrađen sustav odvodnje i vodovoda ▪ Potreba uređenja i proširenja postojećih groblja i popratne infrastrukture ▪ Nedovoljan broj posuda i kontejnera za otpad (zelenih otoka) ▪ Energetski neučinkoviti javni objekti ▪ Nedovoljno informirano i educirano stanovništvo o mogućnostima korištenja OIE ▪ Nedostatno poznavanje i razvijena svijest o očuvanju i održivom korištenju biološke i krajobrazne raznolikosti područja
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jače korištenje nacionalnih i EU izvora financiranja za realizaciju infrastrukturnih projekata	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedovoljno financijskih sredstava za izgradnju i unaprjeđenje prometne infrastrukture ▪ Neriješeni imovinsko pravni odnosi

- Mogućnost financiranja projektno-tehničke dokumentacije i izgradnje nerazvrstanih cesta s popratnim sadržajima kroz Program ruralnog razvoja
- Mogućnost financiranja razvoja komunalne infrastrukture kroz Operativni program Konkurentnost i kohezija
- Edukacija i jačanje svijesti stanovnika o potrebama i mogućnostima zaštite okoliša
- Korištenje ESI fondova i programa te drugih inozemnih i nacionalnih financijskih izvora za pripremu i provedbu projekata iz područja okoliša
- Unaprjeđivanje energetske učinkovitosti i efikasnosti
- Usporenost državne administracije u ishođenju tehničkih dozvola za infrastrukturne projekte
- Štetni utjecaj na okoliš zbog dugotrajno neadekvatne kanalizacijske mreže
- Visoki troškovi izgradnje i rekonstrukcije komunalne infrastrukture
- Nedovoljno razvijena svijest o važnosti ulaganja u zaštitu okoliša
- Nekontrolirano korištenje prirodnih resursa

10.3. TEMATSKA CJELINA: KVALITETA ŽIVOTA

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dostupnost i dobra kvaliteta odgojno-obrazovne infrastrukture ▪ Kontinuirana ulaganja u objekte predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja ▪ Dostupnost ambulante na području Općine koja obuhvaća ambulantu primarne zdravstvene zaštite i stomatološku ambulantu ▪ Dostupnost ljekarne na području Općine ▪ Dostupnost veterinarske ambulante na području Općine ▪ Ulaganja u izgradnju dječjih igrališta i poticanje zdravih životnih stilova djece i mladih ▪ Aktivnost 15 udruga koje svojim djelovanjem pokrivaju široki spektar društvenog života ▪ Podrška Općine udrugama i njihovim aktivnostima ▪ Postojanje Lovačkog doma LD Vidra Dubrava i aktivnosti lovačkog društva	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Potreba kontinuiranog ulaganja u izgradnju i obnovu dječjih igrališta ▪ Nedovoljni kapaciteti dječjih igrališta i sportsko-rekreacijskih zona ▪ Potreba kontinuiranog ulaganja u objekte društvenih i vatrogasnih domova ▪ Dotrajala dodatna oprema u školama i drugim obrazovnim ustanovama ▪ Potreba kontinuiranog ulaganja u izgradnju i obnovu odgojno-obrazovne infrastrukture ▪ Nedostatak domova za stare i nemoćne ▪ Nedovoljno razvijeno volonterstvo ▪ Nedovoljna osviještenost stanovništva prema socijalno isključenim skupinama društva ▪ Ograničena financijska sredstva udruga i njihova ovisnost o općinskom proračunu ▪ Nedovoljna umreženost i suradnja između udruga

▪ Društveni i vatrogasni domovi na području Općine ▪ 7 mjesnih odbora koji djeluju na području Općine	▪ Nedovoljna informiranost udruga o načinima korištenja nacionalnih i EU sredstava za financiranje projekata ▪ Nepostojanje plana i mjera za upravljanje kulturnim dobrima

PRILIKE

PRIJETNJE

▪ Korištenje vanjskih izvora financiranja za obnovu, izgradnju i rekonstrukciju javne i društvene infrastrukture ▪ Izgradnja i implementacija sustava cjeloživotnog obrazovanja u svim segmentima lokalne zajednice ▪ Unaprjeđenje sustava svih oblika zdravstvene zaštite sukladno standardima svjetske zdravstvene organizacije i stvarnim problemima stanovnika Općine ▪ Inicijative udruga u kreiranju društvenih i zabavnih sadržaja ▪ Mogućnost utjecanja udruga na rješavanje problema u zajednici – aktivno sudjelovanje u razvoju lokalne zajednice ▪ Educiranje udruga o mogućnostima korištenja vanjskih izvora financiranja te o izradi projektnih prijedloga ▪ Jača suradnja udruga s javnim sektorom i udruga međusobno ▪ Povezivanje s drugim jedinicama lokalne samouprave u okruženju (prekogranično i na razini RH) u domeni kulture, sporta i razvoja civilnog društva	▪ Sve veće potrebe socijalne skrbi u suvremenom društvu ▪ Ograničena sredstva iz proračuna i primjena propisa može dovesti do snižavanja standarda primarne zdravstvene zaštite ▪ Ograničena sredstva iz proračuna za poboljšanje uvjeta i rada u obrazovnim ustanovama ▪ Nedovoljna ulaganja u suvremenu zdravstvenu opremu ▪ Gašenje udruga zbog nedostatka financijskih sredstava ▪ Nedostatak sredstava za izgradnju, restauraciju i održavanje zgrada i programa u kulturi ▪ Nedostatak volontera ▪ Izostanak potpore lokalne zajednice udrugama ▪ Nedostatak adekvatno opremljenih sportsko – rekreativnih prostora

PROGRAMSKI DIO

11. METODOLOŠKI OKVIR

Strateški program razvoja Općine Dubrava za razdoblje 2021.-2025. godine je sveobuhvatan planski dokument temeljen na pregovorima i zajedničkim zaključcima, koji omogućuje jasno definiranje potreba u razvoju, usuglašavanje oko razvojnih ciljeva i prioriteta te razvijanje ideje i predlaganje projekata koji opravdavaju investiranje javnih sredstava u pojedina područja. Strategija daje prikaz trenutnog stanja, određuje ciljeve koji bi trebali biti postignuti do 2025. godine kao i način na koji će se ti ciljevi postići. Strategija određuje odgovornost i uloge na razvojnom putu, daje vremenski plan realizacije pojedinih ključnih projekata i programa te definira potencijalne izvore financiranja s planiranjem razvojnog područja. Strategija je dinamičan dokument, usklađen s razvojnim potrebama i uvjetima okruženja, što je i razlog njezina stalnog ažuriranja i praćenja u skladu s time.

Pri izradi Strategije primijenjena je suvremena participativna EU metodologija strateškog planiranja te je utvrđen jedinstveni pristup izradi iste, partnerski pristup. Partnerstvo je jedno od temeljnih načela politike lokalnog razvoja, a temelji se na suradnji između tijela javnog, privatnog i civilnog sektora. Partnerstvo djeluje kao forum za dijalog i postizanje konsenzusa između različitih skupina dionika i ima savjetodavnu ulogu u izradi i provedbi strateškog dokumenta.

Proces razvoja Strategije temeljio se na postupcima prikupljanja podataka iz svih dostupnih izvora, organizaciji i provedbi sastanaka i konzultacijskih radionica. Tijekom sastanaka je primijenjen participativni pristup rada sa sudionicima, što je uključivalo aktivnu interakciju svih članova tematskih radnih skupina pojedinačno i dijeljenje rezultata grupnih radova s ostalim sudionicima.

Strateški program razvoja Općine Dubrava za razdoblje 2021.-2025. sadrži sljedeća bitna poglavlja:

- Analiza stanja - poglavlje koje sadrži najvažnija razvojna obilježja u području prirodno prostornih obilježja, infrastrukturnog i prometnog sustava grada, zaštite okoliša, gospodarstva, društvenih djelatnosti i slično.
- SWOT analiza - sadrži ocjenu snaga i slabosti te prilika i prijetnji bitnih za razvoj svih važnih područja obrađenih analizom stanja te time obrazlaže i tumači koji su i kakvi stvarni čimbenici razvoja i potencijali za razvoj, ali i ograničenja i prepreke razvoju.
- Vizija - opis zamišljenog sveobuhvatnog budućeg postignuća u razvoju općine Dubrava
- Strateški ciljevi – predstavljaju konzistentan i sažet opis namjeravanih ishoda s jasno izraženim i mjerljivim postignućima koja proizlaze iz vizije. Ciljevi su ostvarivi, jasno formulirani, društveno i okolišno prihvatljivi, pridonose razvoju općine koja je određena vizijom i sukladni su ciljevima Županijske razvojne strategije.
- Prioriteti i mjere – proizlaze iz vizije i razrađuju strateške ciljeve. Mjere su intervencije i aktivnosti u nekom sektoru/području i predstavljaju okvir za pripremu i izradu konkretnih razvojnih projekata.
- Provedba Strategije – poglavlje koje sadrži institucionalni okvir, izvore financiranja, usklađenost Strategije s dokumentima više razine i drugo.

12. VIZIJA

Vizija predstavlja opis željenog stanja u budućnosti općine Dubrava. Vizija se zasniva na rezultatima analize postojećeg stanja, SWOT analize te idejama Radne grupe za izradu Strategije o njihovom viđenju budućeg razvoja Općine kroz narednih pet godina. Ona obuhvaća sva prioritetna područja djelovanja i sadrži sve relevantne vrijednosti koje zajednica priznaje kao komparativne prednosti i mogućnosti koje je potrebno iskoristiti na putu ostvarivanja lokalnog razvoja.

Uspješna vizija ima značajke realnosti i koherentnosti, kroz koju se jasno utvrđuju glavni strateški ciljevi i očekivani rezultati strategije. Sadrži težnje prema kojima bi se razvoj Općine Dubrava u razdoblju od 2021. do 2025. godine trebao kretati. Predstavlja put usmjeren na poticanje gospodarstva, razvoj javne infrastrukture, zaštitu okoliša i razvoj ljudskih potencijala.

Vizija Općine Dubrava je definirana kroz višeslojni interaktivni pristup ovoj problematici, u čemu su sudjelovale sve ciljne skupine te je u konačnici vizija definirana kako slijedi:

Općina Dubrava kao perspektivno i privlačno područje, jedinstvene i očuvane kulturne i prirodne baštine, visoko razvijene i raznolike turističke ponude i visokog životnog standarda, koje osigurava poticajno okruženje za gospodarstvo, kvalitetan obiteljski život, obrazovanje i rad svih stanovnika Općine.

13. STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE RAZVOJA

Strateški (posebni) ciljevi predstavljaju predviđeni smjer razvoja u narednom petogodišnjem razdoblju jedinice lokalne samouprave (JLS). Oni su definirani kao očekivana stanja koje JLS nastoji ostvariti uz racionalnu uporabu dostupnih resursa utemeljenih na sagledavanju uvjeta u užem i širem okruženju te spoznaja iz izrađene analize stanja. Strateškim se ciljevima naglašava mogućnost unaprjeđenja prosperitetnih djelatnosti, kao i valorizacija nedovoljno iskorištenih potencijala ove jedinice lokalne samouprave. Definirani su na radnim sastancima suradnjom predstavnika sektora i konzultanata autora koji su modelirali radne sastanke.

Na temelju izrađene analize stanja, odrađenih radnih skupina i definiranja SWOT analize u Općini Dubrava su definirana tri strateška (posebna) cilja:

1. Ekonomski rast i razvoj te otvaranje novih radnih mjesta

2. Unaprjeđenje infrastrukture i zaštite okoliša

3. Razvoj ljudskih potencijala i poboljšanje kvalitete života

13.1. Strateški (posebni) cilj 1: Ekonomski rast i razvoj te otvaranje novih radnih mjesta

Gospodarstvo je jedan od najvažnijih čimbenika razvoja nekog područja. Tržišno konkurentni i održivi poduzetnici, uz proizvode dodane vrijednosti, preduvjet su za razvoj gospodarstva i društva u cjelini.

Malo i srednje poduzetništvo nositelji su razvoja i stabilnosti na svim razinama – lokalnoj, regionalnoj i državnoj. Stvaranje poticajnog okruženja, jačanje poduzetničkog potencijala i unaprjeđenja kulture poduzetništva zadatak je lokalnih jedinica i potpornih institucija na lokalnoj i regionalnoj razini. Iako je edukacija o mogućnostima samozapošljavanja posebno važna, na odluku o pokretanju poslovanja utječu svi ostali čimbenici okruženja. Zbog toga je

potrebno unaprijediti okruženje u kojem se nalazi malo gospodarstvo i poboljšati poslovnu klimu.

U tu svrhu nužno je osmisliti mehanizme za rast i razvoj tvrtki, poticanje unutrašnjih inovacija, izobrazbu kadrova, osmišljavanje i olakšavanje pristupa alternativnim/novim izvorima financiranja poduzetničkog pothvata i privlačenje ulagača. Potrebno je zadržati broj uspješnih poslovnih subjekata, povećati izvoz, povećati stupanj inovacija te održati stimulatívno poslovno okruženje.

Razvoj poduzetničke infrastrukture i poticanje poduzetništva i inovacija ima za cilj riješiti problem nepostojanja poduzetničkih potpornih institucija u općini. Odnosno, poduzetničke zone postoje, ali kao najveći problem daljnjeg razvoja nameću se neriješeni vlasnički odnosi na predmetnom zemljištu, koje je u potpunosti u privatnom vlasništvu. Rješavanjem vlasničkih odnosa, poticat će rast i razvoj novih i postojećih poduzeća i međusobno povezivanje i umrežavanje poduzetnika te će osiguravati financiranje edukacija stručnog usavršavanja gospodarstvenicima s područja Općine. Očekuje se da će realizacija Prioriteta 1.1. imati pozitivan utjecaj na razvoj poduzetništva i obrtništva lokalnom području i zadržavanje mladih ljudi što će potaknuti dodatno zapošljavanje.

Iako je važna gospodarska grana, činjenica je da na prostoru Općine još uvijek prevladava ekstenzivan pristup poljoprivrednoj proizvodnji. Karakteristična je velika usitnjenost posjeda zbog čega je mali postotak obradivih poljoprivrednih površina u funkciji robne proizvodnje. Iz podataka o broju poljoprivrednih gospodarstava i površinama poljoprivrednog zemljišta kojeg obrađuju, vidljivo je da se gotovo sve poljoprivredne aktivnosti obavljaju od strane obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, čineći ih time ujedno i ciljanom skupinom u korištenju fondova namijenjenih izravnim plaćanjima i ruralnom razvoju.

Ekološka proizvodnja u Općini se vrlo sporo razvija u nekoliko posljednjih godina. Okrupnjavanje poljoprivrednih proizvođača je učinkovito za razvoj poljoprivrede i ukupni ruralni razvoj. Provodit će se aktivnost poticanja i edukacije poljoprivrednih proizvođača o udruživanju s ciljem korištenja zajedničkih razvojnih resursa (tehnologije, znanja i istraživanja), aktivnosti poboljšanja kvalitete proizvoda i zajedničkih nastupa na tržištu kako bi unaprijedili vlastitu proizvodnju i povećali konkurentnost. Okrupnjavanje također može pomoći u stvaranju fizičkih uvjeta za bolju poljoprivrednu proizvodnju, diversifikaciju gospodarskih aktivnosti, poboljšanju kvalitete života i zaštitu okoliša.

Prioritet 1.2. je usmjeren na poticanje konkurentnosti poljoprivrede, jačanje ekonomske održivosti poljoprivrednih gospodarstava te povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednih proizvoda. Potrebno je osmisliti aktivnosti koje će doprinijeti okrupnjivanju zemljišta, povezivanju poljoprivrednih proizvođača te osiguravanju plasmana proizvedenih poljoprivrednih proizvoda. Aktivnosti se usmjeravaju na modernizaciju, tehnološko-tehničku opremljenost, diversificiranost te energetska i okolišna učinkovitost poljoprivrednih gospodarstava.

Provođenjem mjere 1.2.4. Poticanje zadrugarstva i ostalih oblika udruživanja poljoprivrednika općina želi osnažiti i pružiti potporu malim gospodarstvenicima za udruživanjem u poljoprivredne zadruge (pravno i financijsko savjetovanje). Međunarodno udruženje zadruga definira zadruge kao autonomno udruživanje osoba koje su se dobrovoljno udružile radi postizanja zajedničkih gospodarskih, društvenih i kulturalnih potreba i aspiracija kroz poduzeće

u zajedničkom vlasništvu i pod demokratskom kontrolom. Udruživanjem u poljoprivredne zadruge osigurat će se održivost i rast malih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava jačanjem njihova položaja na tržištu te rastom prometa. Poljoprivredna zadruga rasteretit će i olakšati individualno poslovanje malih poljoprivrednih gospodarstava kupovinom zajedničke opreme, zajedničkim oglašavanjem i distribucijom proizvoda na tržištu. Jačanjem malih poljoprivrednih gospodarstava osigurava se jačanje čitavog poljoprivrednog sektora Općine i u konačnici jačanje čitavog gospodarstva Općine.

Cilj prioriteta 1.3. Potpora razvoju turističke infrastrukture i turističkih programa je razvoj gospodarstva općine kroz pokretanje/unaprjeđenje sektora turizma. Na području Općine postoji manjak smještajnih kapaciteta. Oni će se razvijati u skladu sa Strategijom turističkog razvoja Zagrebačke županije do 2025. godine, kojoj je cilj razvoj smještaja u skladu s ruralnim prostorom. Tako će kroz ovu mjeru općina poticati razvoj agroturizma, privatnog smještaja i kuća za odmor. Općina će ulagati u obnavljanje tradicijske baštine u turističke svrhe, a kroz promotivne djelatnosti radit će na jačanju prepoznatljivosti turističkog identiteta područja i poticanju razvoja turističkih djelatnosti povezanih s tradicijskim vrijednostima područja.

Ruralni turizam postaje nezaobilazan čimbenik u razvoju ruralnih područja i ujedno pomaže u očuvanju lokalnog identiteta, odnosno lokalnih posebnosti, tradicije i običaja. Njegova važnost ogleda se u interakciji poljoprivredne proizvodnje, proizvodnje tradicionalnih proizvoda, tradicijske gastronomije i turističkih usluga, odnosno korištenju postojećih resursa. Stoga je razvoj i unaprjeđenje turističke ponude, turističke infrastrukture te stvaranje prepoznatljivog identiteta Općine temeljenog na očuvanim prirodnim resursima, bogatstvu tradicije i narodnih običaja, također značajan čimbenik daljnjeg gospodarskog razvoja Općine.

Općina ima mnoštvo neiskorištenih potencijala koji bi mogli obogatiti turističku ponudu od kulturnih i prirodnih dobara, izvorne gastronomske ponude do biciklističkih staza i slično. Pri iskorištavanju ovih potencijala važno ih je kvalitetno prezentirati i osmisлити priču oko njih. Razvojem selektivnih oblika turizma, omogućio bi se razvoj turizma Općine. Postoji više oblika selektivnog turizma u kojima ima turističkog potencijala, primjerice: ruralni turizam, ekoturizam, lovni, ribolovni, izletnički turizam.

CILJ 1: EKONOMSKI RAST I RAZVOJ TE OTVARANJE NOVIH RADNIH MJESTA

PRIORITETI	MJERE
Prioritet 1.1. Razvoj i potpora uspostavi poduzetničke infrastrukture	Mjera 1.1.1. Revitalizacija, organizacija i poticanje razvoja obrta i mikro i malog poduzetništva
	Mjera 1.1.2. Razvoj poduzetničke infrastrukture i stvaranje poduzetničkog duha
	Mjera 1.1.3. Potpora i promocija mogućnosti zapošljavanja i samozapošljavanja, s revitalizacijom obrtničke tradicije

	Mjera 1.1.4. Poticanje korištenja znanja, suvremene tehnologije i razvoja inovacija u gospodarstvu
Prioritet 1.2. Poboljšanje konkurentnosti sektora poljoprivrede	Mjera 1.2.1. Izgradnja, obnova i razvoj poljoprivredne infrastrukture
	Mjera 1.2.2. Razvoj i promocija ekološki i okolišno održive poljoprivrede
	Mjera 1.2.3. Revitalizacija poljoprivrednog zemljišta te očuvanje bioraznolikosti područja
	Mjera 1.2.4. Poticanje zadrugarstva i ostalih oblika udruživanja poljoprivrednika
Prioritet 1.3. Potpora razvoju turističke infrastrukture i turističkih programa	Mjera 1.3.1. Zaštita i obnova/ revitalizacija kulturne i prirodne baštine u turističke svrhe
	Mjera 1.3.2. Formiranje, izgradnja, renovacija te unaprjeđenje javne turističke infrastrukture
	Mjera 1.3.3. Razvoj selektivnih turističkih programa
	Mjera 1.3.4. Unaprjeđenje i diversifikacija turističke ponude popratnim turističkim i ugostiteljskim sadržajima i događajima
	Mjera 1.3.5. Stvaranje i promoviranje turističkog identiteta Općine

13.2. Strateški (posebni) cilj 2: Unaprjeđenje infrastrukture i zaštite okoliša

Ovim strateškim ciljem se nastoji doprinijeti održivosti razvoja lokalne zajednice kroz učinkovito upravljanje resursima, unaprjeđenjem prometne, komunalne i društvene infrastrukture te kroz provođenje mjera u svrhu zaštite okoliša. Navedeno predstavlja temelj održivog razvoja općine Dubrava kao podrška gospodarskoj i socijalnoj revitalizaciji Općine.

Očuvanje okoliša i energetska učinkovitost su tematski ciljevi zadani od strane EU te ih je potrebno obuhvatiti i ovom Strategijom s naglaskom na skupljanje otpada, promoviranje obnovljivih izvora energije te saniranje potencijalnih žarišta onečišćenja. Cilj prioriteta 2.1. je obnovljiv i održiv razvoj Općine korištenjem obnovljivih izvora energije i ekološki prihvatljivih goriva te smanjivanje ovisnosti o uvozu energije i korištenju fosilnih goriva, a jednako tako i očuvanje čistog okoliša i prirode na području Općine. Ovaj prioritet nastoji poticati na

korištenje obnovljivih izvora energije, naročito sunčeve energije i energije vjetra, a to bi rezultiralo povećanjem korištenja obnovljivih izvora energije, uštedama troškova te smanjenjem emisije CO₂ i ostalih štetnih plinova za okoliš.

Cilj je i stvaranje održivog razvoja Općine učinkovitim korištenjem energije. Obuhvaća aktivnosti kojima se postižu uštede u potrošnji energije, smanjenje emisije CO₂ i ostalih štetnih plinova, kao što su primjerice sanacija i obnova pročelja zgrada u svrhu povećanja energetske učinkovitosti, zamjena energetske neučinkovite javne rasvjete učinkovitom, izgradnja punionica za električna vozila i slično.

Nadalje, cilj prioriteta je izgraditi/sanirati/održavati postojeća odlagališta, unaprijediti sustav upravljanja otpadom ulaganjem u infrastrukturu i opremu komunalnog poduzeća, izgradnja reciklažnih dvorišta, sortirnica otpada, uspostava zelenih otoka i postavljanje spremnika za posebne vrste otpada, osnivanje javne baze podataka o otpadu te sanacija postojećih (divljih i neuređenih) odlagališta koja će dovesti do više razine komunalne opremljenosti.

Postojeća prometna i komunalna infrastruktura u općini Dubrava je nedovoljno izgrađena pri čemu se ponajviše ističu potrebe izgradnje sustava odvodnje, vodovodnog sustava, cestovnog sustava, nogostupa, biciklističkih staza te osiguranje dovoljnog broja parkirališnih mjesta kako bi se osigurala pretpostavke razvoja djelatnosti u tim područjima te spriječilo iseljavanje stanovništva.

Unatoč tome što postojeće prometnice povezuju sva naselja unutar Općine te samu Općinu sa susjednim područjem, njihovo stanje je nezadovoljavajuće. Zbog toga, potrebno je kontinuirano ulaganje znatnih financijskih sredstava u modernizaciju i održavanje prometne infrastrukture. Održavanje i obnova kolnika, opreme na cestama te modernizacija i rekonstrukcija najkritičnijih dionica podići će ukupnu kvalitetu cestovne mreže i tako u punom smislu povezati Općinu Dubrava s okolnim područjem.

Zatim, u posljednjih nekoliko godina odgojno-obrazovni sustav doživljava niz promjena, a kako bi se ove promjene mogle uspješno integrirati u sustav odgoja i obrazovanja, potrebna je obnova njegove infrastrukture i opreme s ciljem osiguranja veće dostupnosti i bolje kvalitete usluga. Svako ulaganje u obrazovanje i obrazovni sustav uopće, rezultira brojnim ekonomskim društvenim benefitima i još brojnijim pozitivnim učincima. Za unaprjeđenje odgoja i obrazovanja potrebno je osigurati uvjete rada koji su neophodni za pružanje kvalitetnih usluga korisnicima programa odgoja i obrazovanja. S time povezan je prioritet 2.3., s ciljem stvaranja uvjeta za društvo temeljeno na znanju, potrebno je ulagati u izgradnju objekata za predškolsko (vrtić) obrazovanje, te rekonstrukciju i dogradnju školskih objekata, njihovo opremanje i modernizacija.

Nadalje, u cilju podizanja kvalitete života u zajednici potrebno je ulagati u uspostavu, poboljšanje ili širenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu kroz prihvatljiva ulaganja u izgradnju i / ili rekonstrukciju i / ili opremanje igrališta (dječja, sportska, vatrogasna), sportskih terena i pratećih objekata, poligona za osposobljavanje i takmičenja vatrogasaca, rekreacijske zone i kupališta te različitih drugih tematskih prostora. Ulaganje u marketing sportsko-rekreacijskih događanja s ciljem privlačenja aktivnih sudionika i posjetitelja..

CILJ 2: UNAPRJEĐENJE INFRASTRUKTURE I ZAŠTITE OKOLIŠA

PRIORITETI	MJERE
Prioritet 2.1. Poboljšanje energetskog sustava i korištenja obnovljivih izvora	Mjera 2.1.1. Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom
	Mjera 2.1.2. Poticanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u svakodnevnom životu
	Mjera 2.1.3. Edukacija stanovništva o nužnosti i važnosti recikliranja, razvrstavanja otpada te njegove prenamjene
	Mjera 2.1.4. Održiva uporaba prirodnih resursa, očuvanja i zaštita prirode i okoliša
Prioritet 2.2. Podizanje kvalitete prometne, komunalne i javne infrastrukture	Mjera 2.2.1. Povećanje kvalitete prometne infrastrukture i sigurnosti u prometu
	Mjera 2.2.2. Razvoj i podizanje usluga i sigurnosti vodoopskrbnog sustava i sustava odvodnje
	Mjera 2.2.3. Izgradnja, uređenje i održavanje mreže pješačkih i biciklističkih staza i puteva
	Mjera 2.2.4. Ulaganje u uređenje javnih površina i objekata na području Općine
Prioritet 2.3. Povećanje kapaciteta, poboljšanje uvjeta rada i kvaliteta sadržaja društvenih djelatnosti	Mjera 2.3.1. Osiguranje kapaciteta za rad u predškolskim i osnovnoškolskim ustanovama
	Mjera 2.3.2. Poboljšanje uvjeta za razvoj športa i rekreacije
	Mjera 2.3.3. Izgradnja i uređenje dječjih igrališta
	Mjera 2.3.4. Ulaganje u izgradnju/rekonstrukciju/uređenje objekata za društvene i socijalne aktivnosti

13.3. Strateški (posebni) cilj 3: Razvoj ljudskih potencijala i poboljšanje kvalitete života

U svrhu unaprjeđenja kvalitete života u zajednici, Općina Dubravica teži biti primjer socijalne osjetljivosti za najugroženije skupine stanovništva. Socijalna i društvena osjetljivost mjeri se razinom opremljenosti društva sadržajima za djecu i mlade, podršci koja se osigurava obiteljima s malom djecom i zaposlenim majkama te osobama treće dobi, posebno starim i bolesnim.

Jačanjem društvene odgovornosti u zajednici i širenjem mreže socijalnih usluga želi se postići što veća dostupnost usluga u domovima korisnika, kao i u lokalnim zajednicama, s ciljem stvaranja uvjeta za bolju integraciju korisnika u zajednici u kojoj žive. Širenje mreže usluga socijalne skrbi u zajednici s jedne strane pridonosi samostalnijem životu pojedinaca unutar socijalno osjetljivih skupina, a s druge strane pomaže pri usklađivanju radne i obiteljske uloge u onim obiteljima koje brinu o članovima ovisnima o skrbi drugih. Dugotrajna socijalna isključenost rezultira višestrukim problemima u osobnom, obiteljskom i društvenom životu socijalno isključenih pojedinaca i obitelji.

Kvalitetna zdravstvena zaštita kao postavljeni prioritet obuhvaća osiguranje adekvatnog prostora za primarnu zdravstvenu zaštitu, organizaciju preventivnih zdravstvenih pregleda, osiguranje prostora za potrebne specijaliste te osiguravanje prostora za rad stručnjaku za osobe s posebnim potrebama i invaliditetnim osobama.

Nadalje, demokratska društva karakterizira postojanje triju sektora: javnoga (država), privatnog (tržište) i građanskog (civilno društvo). Civilno društvo čine građani koji mogu aktivno i slobodno sudjelovati u svim sferama društvenog djelovanja. Od organizacija civilnog sektora koje djeluju na području Općine najbrojnije su udruge. Na području Općine djeluje 15 udruga i klubova iz područja lovstva, zaštite prirode i okoliša, kulture, zaštite od požara, sporta i udruge za socijalnu djelatnost.

Svrha prioriteta 3.2. je jačanje struktura civilnog društva te kapaciteta organizacija civilnog društva. Civilno društvo doprinosi razvoju građanskog sektora te razvoju zajednice u svim sektorima. Svojim djelovanjem organizacije civilnog društva mogu doprinijeti rješavanju problema u lokalnom okruženju u sektoru mladih, djece, socijalne skrbi, ekologije, kulture, zaštite socijalno osjetljivih skupina u društvu te kroz neformalne edukacije promovirati cjeloživotno učenje. Potrebno je udruge uključiti u sustave odlučivanja, što doprinosi povećanju kvalitete, transparentnosti i otvorenosti Općine i društva općenito.

Postojeća udruženja građana uglavnom su ovisna o proračunu te je potrebno unaprijediti njihove kapacitete kako bi mogli svoje projekte financirati iz drugih izvora, a prvenstveno iz bespovratnih sredstava. Uočena je i potreba za intenzivnijim partnerstvom između organizacija civilnog društva, državnih tijela i privatnog sektora.

Prioritet 3.3. pridaje važnost ulaganju u obrazovanje i razvoj vještina nužnih za učinkovitu prilagodbu promjenjivim životnim okolnostima, za zapošljavanje i bolje socioekonomske ishode. Naglasak je na boljem povezivanju obrazovanja i osposobljavanja s tržištem rada, unapređivanje odgojno-obrazovnih ishoda i vještina važnih za snalaženje u životu te osnaživanje strukovnog obrazovanja s fokusom na povezivanje sa svijetom rada. Podržava se koncept cjeloživotnog učenja, unapređivanje kvalitete i djelotvornosti obrazovanja i

osposobljavanja, promicanje jednakosti, socijalne kohezije i aktivnoga građanstva te osnaživanje kreativnosti i inovativnosti na svim razinama i u svim vrstama obrazovanja.

Adekvatno obrazovano lokalno stanovništvo preduvjet je razvoja gospodarstva. Nezaposlene mlade osobe i dugotrajno nezaposlene osobe potrebno je kroz edukaciju i profesionalno usmjeravanje poticati na odabir deficitarnih zanimanja, odnosno prekvalifikacije prema potrebama tržišta rada. Kvalitetnim tržišno usmjerenim obrazovanjem te usvajanjem modela cjeloživotnog učenja doprinijet će se konkurentnosti lokalnog stanovništva na tržištu rada, a samim time i smanjiti broj nezaposlenih. Suradnjom javnog, civilnog i poslovnog sektora potrebno je poboljšati postojeće pedagoške standarde i osigurati usklađenost obrazovnog sustava s EU standardima te razviti nove formalne i neformalne oblike obrazovanja.

Cilj prioriteta 3.4. je jačanje efikasnosti javne uprave, jačanje institucionalne strukture, organizacijski razvoj javne uprave te razvoj fleksibilne i manje kompleksne horizontalne i vertikalne strukture tijela javne uprave. Nužno je povećati povjerenje u javne institucije, unaprijediti procese donošenja odluka te ojačati kvalitetu javnih usluga. Nužno je uključiti socio-ekonomske partnere u procese upravljanja, poticati sudjelovanje građana u donošenje odluka te stvoriti transparentno i otvoreno upravljačko okruženje. Nužno je razvijati dijalog i partnerstvo javne uprave s organizacijama civilnog društva.

Za efikasan sustav upravljanja Općinom potrebni su znanje, stručnost, kompetentnost i konstantna edukacija. Strateški je važno osigurati da se svi zaposlenici kontinuirano obučavaju i uče te da se lokalna uprava organizira na najučinkovitiji mogući način. To posebno dolazi do izražaja kod projekata za koje se povlače sredstava iz EU fondova, za čije je apliciranje i provođenje potrebna osoba s adekvatnim znanjem. Upravljanje razvojem je kompleksni sustav pa je potrebno osigurati nesmetanu protočnost informacija između odjela i vanjskih dionika. Krajnji cilj je postaviti sustav koji će planirati razvoj nekoliko godina unaprijed te će moći mjeriti učinke ostvarenih javnih programa, a sve sa svrhom podizanja kvalitete javnog servisa građanima.

Nakon ulaska RH u Europsku uniju povezivanje na međunarodnoj razini je jednostavnije i potrebno je intenzivirati takve aktivnosti, povezati se s inozemnim lokalnim jedinicama što će pridonijeti razmjeni iskustava po pitanju raznih projekata i povlačenja sredstva iz EU fondova, te u brojnim ostalim zajedničkim temama. EU posebno potiče prekograničnu suradnju, ali potrebno je raditi i na širenju mreže ostalih partnerstva. Također je važno i uključivanje u međunarodne organizacije kako bi se osigurao pristup informacijama iz područja značajnih za razvoj Općine.

CILJ 3: RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA I POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA

PRIORITETI	MJERE
Prioritet 3.1.	Mjera 3.1.1. Unapređenje sustava zdravstvene zaštite
	Mjera 3.1.2. Razvoj infrastrukture, programa i aktivnosti socijalnih usluga

Razvoj infrastrukture i programa za povećanje kvalitete zdravstvenih i socijalnih usluga	Mjera 3.1.3. Provođenje aktivnosti za uključivanje marginaliziranih skupina u društvu - edukacije, osposobljavanja, rad za dobrobit zajednice
Prioritet 3.2. Poboljšanje položaja civilnog društva	Mjera 3.2.1. Jačanje organizacija civilnog društva i aktivno uključivanje u rješavanje razvojnih problema
	Mjera 3.2.2. Umrežavanje udruga u zajedničke razvojne inicijative, aktivnosti i projekte
Prioritet 3.3. Usklađivanje razvoja ljudskih potencijala s potrebama gospodarstva te omogućavanje cjeloživotnog stjecanja znanja i vještina	Mjera 3.3.1. Provedba programa obrazovanja za bolju zapošljivost i uključenost u tržište rada
	Mjera 3.3.2. Zaustavljanje odljeva radno aktivnog stanovništva provođenjem mjera aktivne politike zapošljavanja
Prioritet 3.4. Organizirani razvoj lokalne uprave	Mjera 3.4.1. Optimizacija i digitalizacija usluga i procesa javne uprave
	Mjera 3.4.2. Jačanje institucionalnih kapaciteta u javnom upravljanju
	Mjera 3.4.3. Unapređenje suradnje s partnerskim općinama i institucijama iz drugih županija i država te organizacijama civilnog društva

14. RAZRADA MJERA ZA OSTVARENJE STRATEŠKIH (POSEBNIH) CILJEVA

U procesu strateškog planiranja, nakon definiranja ciljeva i prioriteta definiraju se provedbene mjere, odnosno aktivnosti koje će svojom realizacijom dovesti ostvarenju strateških prioriteta.

STRATEŠKI (POSEBNI) CILJ 1: EKONOMSKI RAST I RAZVOJ TE OTVARANJE NOVIH RADNIH MJESTA

PRIORITET 1.1. Razvoj i potpora uspostavi poduzetničke infrastrukture	
MJERA 1.1.1.	Revitalizacija, organizacija i poticanje razvoja obrta i mikro i malog poduzetništva
CILJ MJERE:	Pružanje podrške postojećim poduzetnicima, poticanje novih ulaganja u gospodarstvu i obrtništvu Općine te povećanje zapošljavanja lokalnog stanovništva.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Financijska potpora poduzetnicima (sufinanciranje kamata za poduzetničke kredite, osmišljavanje modela / programa potpore za poduzetnike) • Smanjenje visina komunalnog doprinosa i komunalne naknade za nova poduzetnička ulaganja • Ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu gospodarskih subjekata • Umrežavanje u klastere
NOSITELJ:	Općina Dubrava, poslovni subjekti – poduzetnici i obrtnici
OČEKIVANI REZULTATI:	Razvijena postojeća i stvorena nova poduzeća i obrti, otvorena nova radna mjesta, povećana konkurentnost mikro i malih poduzetnika i obrtnika.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj izdanih subvencija na poduzetničke kredite • Broj učlanjenih poduzetnika i obrtnika u klaster ili zadrugu
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 1.1. Razvoj i potpora uspostavi poduzetničke infrastrukture	
MJERA 1.1.2.	Razvoj poduzetničke infrastrukture i stvaranje poduzetničkog duha
CILJ MJERE:	Dati podršku razvoju gospodarstva za lakše pokretanje poduzetničkih aktivnosti te povezivanje i suradnju s institucijama koje rade s potencijalnim investitorima. Učinkovito i uspješno promovirati lokacije, djelatnosti te gospodarske i druge subjekte koji su spremni za ulaganja, sveobuhvatno upoznavati potencijalne investitore s uvjetima i mogućnostima ulaganja.

AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Rješavanje imovinsko – pravnih odnosa za zemljište zona • Razvoj poduzetničke infrastrukture – otkup zemljišta i razvoj infrastrukturnih kapaciteta u poduzetničkim zonama • Izrada projektno – tehničke dokumentacije i apliciranje projekata za sufinanciranje iz državnog proračuna i EU fondova
NOSITELJ:	Općina Dubrava, poslovni subjekti – poduzetnici i obrtnici
OČEKIVANI REZULTATI:	Poboljšana poduzetnička klima u Općini kroz stvaranje infrastrukturnih uvjeta za poslovanje poduzetnika i obrtnika, unaprijeđeno investicijsko okruženje.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj riješenih imovinsko – pravnih odnosa za zemljište zona • Broj poduzetnika u poduzetničkim zonama • Broj zaposlenih kod poduzetnika
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 1.1.	Razvoj i potpora uspostavi poduzetničke infrastrukture
MJERA 1.1.3.	Potpota i promocija mogućnosti zapošljavanja i samozapošljavanja, s revitalizacijom obrtničke tradicije
CILJ MJERE:	Unaprijediti i ojačati razvoj poduzetništva i olakšati poslovanje poduzetnika, korištenjem kvalitetnih obrazovnih programa koji pridonose unapređenju znanja i kompetencija poduzetnika.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Pružanje savjetodavnih usluga postojećim i novim poduzetnicima putem centara za podršku. • Organizacija edukacija za poduzetnike (nove poslovne prilike, trendovi, umrežavanje) • Organizacija savjetovanja i edukacija o povlačenju sredstava iz EU fondova te potpora ministarstava i drugih institucija • Jačanje komunikacijskih, informatičkih i menadžerskih vještina poduzetnika i obrtnika • Obrazovanje kadrova za obrtnička zanimanja – obavljanje prakse u obrtima / tvrtkama
NOSITELJ:	Općina Dubrava, poduzetnici, Zagrebačka županija
OČEKIVANI REZULTATI:	Ojačani kapaciteti poduzetnika u različitim segmentima poslovanja, uključujući informacije o bespovratnim sredstvima.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj provedenih edukacija • Broj sudionika na edukacijama za poduzetnike
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 1.1. Razvoj i potpora uspostavi poduzetničke infrastrukture	
MJERA 1.1.4.	Poticanje korištenja znanja, suvremene tehnologije i razvoja inovacija u gospodarstvu
CILJ MJERE:	Razvoj gospodarstva zasnovanog na inovacijama, suvremenim tehnologijama i znanju što će pridonijeti postizanju pozitivnih ekonomskih učinaka na gospodarstvo jačanjem konkurentnosti i proizvodnjom gotovih proizvoda visoke dodane vrijednosti.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje inovacija u poslovanju gospodarskih subjekata • Uvođenje sustava kvalitete i certificiranje poslovnih subjekata • Uvođenje novih ICT tehnologija • Razvoj novih tehnologija i proizvoda temeljenih na visoko dodanoj vrijednosti • Priprema projekata za sufinanciranje iz EU fondova i programa
NOSITELJ:	Općina Dubrava, poduzetnici
OČEKIVANI REZULTATI:	Usvojena nova tehnološka rješenja i tehnologije, ostvareni bolji poslovni rezultati, ostvarena bolja povezanost poslovnih subjekata, otvorena nova radna mjesta.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj investicija u poduzetničkim zonama
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 1.2. Poboljšanje konkurentnosti sektora poljoprivrede	
MJERA 1.2.1.	Izgradnja, obnova i razvoj poljoprivredne infrastrukture
CILJ MJERE:	Osigurati osnovne infrastrukturne pretpostavke za daljnji razvoj i unapređenje poljoprivrednog sektora. Poticanje konkurentnosti poljoprivrede, jačanje ekonomske održivosti poljoprivrednih gospodarstava te povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednih proizvoda.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacija poljoprivredne tehnologije i njezina primjena • Informiranje i educiranje poljoprivrednih proizvođača o mogućnostima korištenja bespovratnih sredstava EU fondova • Poticanje razvoja dopunskih djelatnosti na PG-ovima • Uvođenje novih tehnologija, certificiranja, zaštite i standardizacije poljoprivrednih proizvoda
NOSITELJ:	Općina Dubrava, poljoprivredna gospodarstva
OČEKIVANI REZULTATI:	Modernizirana poljoprivredna infrastruktura i oprema, povećana konkurentnost i produktivnost poljoprivrednih proizvođača, smanjeni troškovi proizvodnje, stvorena radna mjesta.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj moderniziranih poljoprivrednih gospodarstava

RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.
--------------------------------	-------------

PRIORITET 1.2.	Poboljšanje konkurentnosti sektora poljoprivrede
-----------------------	---

MJERA 1.2.2.	Razvoj i promocija ekološki i okolišno održive poljoprivrede
---------------------	---

CILJ MJERE:	Razvoj ekoloških poljoprivrednih proizvođača kroz potpore u ulaganje u poljoprivredna gospodarstva. Poticanje korištenja organskih gnojiva i bioloških sredstava za zaštitu, poticanje certificiranja ekoloških poljoprivrednih proizvoda, poticanje institucijske kupovine ekoloških proizvoda za javne potrebe, umrežavanje ekoloških poljoprivrednih proizvođača i promoviranje eko proizvoda i proizvodnje.
--------------------	---

AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Promoviranje eko-poljoprivredne proizvodnje • Poticajne mjere za razvoj ekološke poljoprivredne proizvodnje • Poticanje korištenja organskih gnojiva i bioloških sredstava za zaštitu • Održavanje stručnih radionica o načelima, zakonima i prednostima ekološke poljoprivrede i proizvodnje eko proizvoda • Poticanje certificiranja ekoloških poljoprivrednih proizvoda • Poticanje umrežavanja ekoloških poljoprivrednih proizvođača
--------------------	--

NOSITELJ:	Općina Dubrava, poljoprivredna gospodarstva
------------------	---

OČEKIVANI REZULTATI:	Povećanje udjela pod ekološkom poljoprivredom u poljoprivrednim površinama, povećanje broja ekoloških proizvođača, smanjenje zagađenja te povećan interes potrošača za ekološkim proizvodima.
---------------------------------	---

INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj ekoloških proizvođača • Broj edukativnih radionica o mogućnostima i prednostima ekološke poljoprivredne proizvodnje
--------------------	--

RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.
--------------------------------	-------------

PRIORITET 1.2.	Poboljšanje konkurentnosti sektora poljoprivrede
-----------------------	---

MJERA 1.2.3.	Revitalizacija poljoprivrednog zemljišta te očuvanje bioraznolikosti područja
---------------------	--

CILJ MJERE:	Poboljšati održivo gospodarenje zemljišnim resursima.
--------------------	---

AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje komasacije poljoprivrednog zemljišta i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa • Poticanje revitalizacije zapuštenog poljoprivrednog zemljišta • Educiranje poljoprivrednika o važnosti i načinima održivog korištenja poljoprivrednog zemljišta • Provedba akcija pošumljavanja • Poticanje održivog gospodarenja privatnim šumama • Poticanje uzgojnih zahvata u šumama privatnih šumoposjednika
NOSITELJ:	Općina Dubrava, poljoprivredni subjekti, šumoposjednici
OČEKIVANI REZULTATI:	Smanjen broj neobrađenih poljoprivrednih površina, povećanje obujma, profitabilnosti i kvalitete poljoprivredne proizvodnje, očuvanost i povećana kvaliteta tla, učinkovito upravljanje poljoprivrednim i šumskim zemljištem.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj okrupljenih poljoprivrednih parcela/površina okrupljenog zemljišta • Broj akcija pošumljavanja
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 1.2.	Poboljšanje konkurentnosti sektora poljoprivrede
MJERA 1.2.4.	Poticanje zadrugarstva i ostalih oblika udruživanja poljoprivrednika
CILJ MJERE:	Poboljšati položaj malih poljoprivrednih proizvođača na tržištu, olakšati uvjete proizvodnje i plasmana poljoprivrednih proizvoda.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje stvaranja zadruga i drugih oblika udruživanja • Organizacija lokalnih proizvođača za zajednički nastup na tržištu • Jačanje marketinga proizvoda udruženih i umreženih proizvođača
NOSITELJ:	Općina Dubrava, poljoprivredna gospodarstva
OČEKIVANI REZULTATI:	Povećana konkurentnost gospodarskih aktivnosti, osnovana poljoprivredna zadruga, niži troškovi nastupa na tržištu poljoprivrednih proizvođača, lakša distribucija poljoprivrednih proizvoda.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj osnovanih poljoprivrednih zadruga i klastera • Broj poljoprivrednika uključenih u partnerstva s lokalnom jedinicom i/ili drugim gospodarstvima i udrugama
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 1.3. Potpora razvoju turističke infrastrukture i turističkih programa	
MJERA 1.3.1.	Zaštita i obnova/ revitalizacija kulturne i prirodne baštine u turističke svrhe
CILJ MJERE:	Unapređenje kvalitete kulturne infrastrukture i ponude, valorizacija kulturnih i prirodnih resursa, revitalizacija ruralnog područja, sprečavanje gubitka karakterističnog krajobraza Općine.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Obnova i adaptacija objekata kulturne, povijesne i sakralne baštine • Izgradnja/unapređenje kulturno-turističkih objekata • Zaštita materijalne i nematerijalne kulturne i prirodne baštine • Razvoj novih kulturnih sadržaja • Podizanje svijesti javnosti o vrijednostima kulturne i prirodne baštine i mogućnostima koje ona pruža za razvoj ruralnog područja • Priprema turističkih programa i projekata temeljenih na kulturnoj i prirodnoj baštini za sufinanciranje iz državnog proračuna i EU fondova
NOSITELJ:	Općina Dubrava, Zagrebačka županija
OČEKIVANI REZULTATI:	Općina prepoznatljiva po kulturnoj, arheološkoj, prirodnoj baštini. Povećan broj dolazaka turista.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj obnovljenih objekata kulturne/povijesne/sakralne baštine • Broj novih turističkih sadržaja temeljenih na kulturno-povijesnoj i prirodnoj baštini
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 1.3. Potpora razvoju turističke infrastrukture i turističkih programa	
MJERA 1.3.2.	Formiranje, izgradnja, renovacija te unaprjeđenje javne turističke infrastrukture
CILJ MJERE:	Poboljšati kvalitetu infrastrukturnih turističkih kapaciteta. U okviru ove mjere predviđena su ulaganja u projektiranje, izgradnju, rekonstrukciju i opremanje objekata za pružanje turističkih usluga te pratećih sadržaja.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Osmišljavanje i realizacija biciklističkih staza i šetnica • Poticanje i sufinanciranje projekata javne turističke infrastrukture • Unaprjeđenje postojeće i razvoj nove turističke infrastrukture • Priprema turističkih programa i projekata za sufinanciranje iz državnog proračuna i EU fondova i programa.
NOSITELJ:	Općina Dubrava, Zagrebačka županija
OČEKIVANI REZULTATI:	Unaprjeđena turistička infrastruktura, kreirana turistička ponuda Općine obogaćena raznim sadržajima, povećan broj dolazaka turista/posjetitelja, otvorena radna mjesta.

INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj km uređenih turističkih staza, ruta • Broj postavljenih znakova, ploča turističke signalizacije
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 1.3. Potpora razvoju turističke infrastrukture i turističkih programa	
MJERA 1.3.3.	Razvoj selektivnih turističkih programa
CILJ MJERE:	Unaprijediti razvoj turističkih sadržaja i ponude na području Općine što će doprinijeti prepoznatljivosti kraja i razvoju cjelokupnog područja. Postići visoku razinu turističke kvalitete u svim segmentima i privući veći broj gostiju.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje razvoja specifičnih oblika turizma: ruralni, avanturistički, lovni, izletnički, sportsko-rekreacijski, edukativni i dr. • Umrežavanje poljoprivrednih proizvođača s ostalim sektorima s ciljem razvoja seoskog turizma • Poticanje razvijanja prostora i sadržaja s ciljem razvoja izletničkog turizma • Korištenje prirodnih potencijala za razvoj lovnog i ribolovnog turizma
NOSITELJ:	Općina Dubrava, OCD-i, javni i privatni sektor, Turistička zajednica Savsko Sutlanska dolina i brigi
OČEKIVANI REZULTATI:	Povećana razina kvalitete turističke ponude i povećan broj dionika koji se bave turizmom.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj turističkih dolazaka/noćenja • Broj novih turističkih manifestacija
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 1.3. Potpora razvoju turističke infrastrukture i turističkih programa	
MJERA 1.3.4.	Unapređenje i diversifikacija turističke ponude popratnim turističkim i ugostiteljskim sadržajima i događajima
CILJ MJERE:	Unaprijediti razvoj turističkih proizvoda i usluga. Poticanje sinergijskog djelovanja poljoprivrednih i turističkih djelatnosti, razvoj seoskog i etno turizma, umrežavanje PG-a u kreiranju turističke ponude.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Stvaranje novih turističkih proizvoda • Promocija autohtonih gastronomskih vrijednosti • Izgradnja smještajnih objekata • Poticanje poljoprivrednih gospodarstava na pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga

NOSITELJ:	Općina Dubrava, Turistička zajednica Savsko Sutlanska dolina i brigi
OČEKIVANI REZULTATI:	Unaprijeđen razvoj turističkih usluga i proizvoda te povećan broj turističkih dolazaka/noćenja.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj izgrađenih objekata za smještaj turista • Prihodi ostvareni od dolazaka i noćenja turista
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 1.3.	Potpora razvoju turističke infrastrukture i turističkih programa
MJERA 1.3.5.	Stvaranje i promoviranje turističkog identiteta Općine
CILJ MJERE:	Cilj mjere je stvoriti percepciju Općine Dubrava kao prepoznatljive turističke destinacije definiranjem glavnih smjernica razvoja turizma temeljem analize postojećih prirodnih i kulturno-povijesnih znamenitosti na području Općine. Odnosno, cilj je stvoriti prepoznatljiv turistički identitet Općine temeljen na postojećim resursima/posebnostima Općine.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Marketinški prezentirati postojeću turističku ponudu i projekte u razvoju za svaku tekuću godinu • Brendiranje Općine kao turističke destinacije • Sudjelovanje na domaćim i inozemnim turističkim sajmovima • Provesti marketing kampanju, stvaranje vizualnog identiteta destinacije, brošura, video materijali s turističkom ponudom Općine • Izrada višejezičnih promidžbenih turističkih materijala – letci, brošure, vodiči, mape, prezentacije
NOSITELJ:	Općina Dubrava, Turistička zajednica Savsko Sutlanska dolina i brigi
OČEKIVANI REZULTATI:	Kreiran prepoznatljiv identitet područja Općine kao poželjne turističke destinacije kontinentalnog turizma.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj izrađenih promotivnih materijala • Broj izrađenih multimedijalnih turističkih materijala
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

STRATEŠKI (POSEBNI) CILJ 2: UNAPRJEĐENJE INFRASTRUKTURE I ZAŠTITE OKOLIŠA

PRIORITET 2.1.	Poboljšanje energetskeg sustava i korištenja obnovljivih izvora
MJERA 2.1.1.	Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom
CILJ MJERE:	Cilj mjere je unaprijediti sustav upravljanja otpadom ulaganjem u infrastrukturu i opremu komunalnog poduzeća, reciklažnog dvorišta, sortirnica otpada, zelenih otoka i postavljanje spremnika za posebne vrste otpada, osnivanje javne baze podataka o otpadu te sanacija postojećih (divljih i neuređenih) odlagališta koja će dovesti do više razine komunalne opremljenosti.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Sanacija i/ili rekonstrukcija postojećih odlagališta otpada • Organiziranje selektivnog prikupljanja otpada • Postavljanje spremnika za prikupljanje otpada • Priprema programa i projekata za sufinanciranje iz državnog proračuna i EU fondova i programa
NOSITELJ:	Općina Dubrava
OČEKIVANI REZULTATI:	Sanirana odlagališta, unaprijeđen sustav gospodarenja otpadom, unaprijeđena razina zaštite okoliša.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj kućanstava obuhvaćeno organiziranim prikupljanjem otpada • Količina prikupljenog i prerađenog otpada • Broj saniranih divljih odlagališta
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 2.1	Poboljšanje energetskeg sustava i korištenja obnovljivih izvora
MJERA 2.1.2.	Poticanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u svakodnevnom životu
CILJ MJERE:	Stvaranje održivog razvoja Općine učinkovitim korištenjem energije. Sanacija i obnova pročelja zgrada u svrhu povećanja energetske učinkovitosti, izgradnja punionica za električna vozila i slično. Ova mjera nastoji poticati na korištenje obnovljivih izvora energije, a to bi rezultiralo uštedama troškova, smanjenjem emisije CO ₂ i ostalih štetnih plinova za okoliš.

AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Sanacija i obnova pročelja zgrada u svrhu povećanja energetske učinkovitosti • Implementacija obnovljivih izvora u postojeće energetske sustave • Promocija korištenja obnovljivih izvora energije • Priprema programa i projekata za sufinanciranje iz državnog proračuna i EU fondova i programa
NOSITELJ:	Općina Dubrava, poslovni subjekti
OČEKIVANI REZULTATI:	Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije, uštede troškova te smanjenje emisije CO2 i ostalih štetnih plinova za okoliš. Povećana energetska učinkovitost na području Općine i ušteda u potrošnji energije.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj obnovljenih zgrada u svrhu povećanja energetske učinkovitosti • Broj projekata vezanih za korištenje obnovljivih izvora energije
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 2.1.	Poboljšanje energetskog sustava i korištenja obnovljivih izvora
MJERA 2.1.3.	Edukacija stanovništva o nužnosti i važnosti recikliranja, razvrstavanja otpada te njegove prenamjene
CILJ MJERE:	Podići razinu kvalitete života kroz poticanje i promoviranje korištenja OIE te energetske učinkovitosti.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Informiranje i poticanje stanovništva na korištenje subvencija (poticaja) Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost po programima povećanja energetske učinkovitosti obiteljskih kuća i stambenih zgrada • Organiziranje promotivnih kampanja za podizanje razine svijesti o problemima okoliša te mjerama za očuvanje okoliša • Podizanje svijesti o važnosti sortiranja i recikliranja otpada kod lokalnog stanovništva • Provedba akcija i inicijativa iz područja zaštite okoliša
NOSITELJ:	Općina Dubrava, organizacije civilnog društva
OČEKIVANI REZULTATI:	Smanjeno zagađenje okoliša, smanjena količina ukupnog otpada i povećan udio recikliranja otpada na području Općine.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj održanih edukacija o obnovljivim izvorima energije • Broj provedenih akcija zaštite okoliša
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 2.1.	Poboljšanje energetskeg sustava i korištenja obnovljivih izvora
MJERA 2.1.4.	Održiva uporaba prirodnih resursa, očuvanja i zaštita prirode i okoliša
CILJ MJERE:	Poticanje projekata brige o okolišu i zaštite okoliša na ruralnom području. Podići kvalitetu življenja kroz očuvanje prirodnih resursa.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Uređenje i održavanje svih vrijednih dijelova prirode • Zaštita vrijednih dijelova prirode • Postavljanje natpisa s informacijama o zaštiti i očuvanju okoliša te izrada vodiča • Edukacija stanovništva i podizanje svijesti o potrebi i važnosti prirodne baštine • Priprema programa i projekata za sufinanciranje iz državnog proračuna i EU fondova i programa
NOSITELJ:	Općina Dubrava
OČEKIVANI REZULTATI:	Očuvana prirodna baština i podignuta kvaliteta življenja.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj edukativnih radionica, materijala ili događaja na temu zaštite okoliša i prirode • Broj udruga koje promiču zaštitu okoliša
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 2.2.	Podizanje kvalitete prometne, komunalne i javne infrastrukture
MJERA 2.2.1.	Povećanje kvalitete prometne infrastrukture i sigurnosti u prometu
CILJ MJERE:	Kako bi se pružila kvalitetna prometna povezanost unutar naselja te sa susjednim naseljima, potrebno je ulaganje u izgradnju, rekonstrukciju te održavanje prometne infrastrukture. Usprkos zadovoljavajućoj razini asfaltiranih cesta, makadamske ceste su u lošem stanju i zahtijevaju sanaciju. Održavanje i obnova kolnika i opreme na cestama te modernizacija i rekonstrukcija najkritičnijih dionica podići će ukupnu razinu kvalitete cestovne mreže te samim time povećati kvalitetu života.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonstrukcija dotrajalih cestovnih pravaca uz županijske i lokalne ceste • Izgradnja i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta • Ulaganje u daljnji razvoj cestovne infrastrukture • Priprema, izrada i prijava na natječaje vezane uz prometnu infrastrukturu te njihova provedba
NOSITELJ:	Općina Dubrava, Hrvatske ceste

OČEKIVANI REZULTATI:	Poboljšana kvaliteta prometne infrastrukture i povećana sigurnost u prometu.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj kilometara novoizgrađenih cesta • Broj rekonstruiranih nerazvrstanih cesta
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 2.2.	Podizanje kvalitete prometne, komunalne i javne infrastrukture
MJERA 2.2.2.	Razvoj i podizanje usluga i sigurnosti vodoopskrbnog sustava i sustava odvodnje
CILJ MJERE:	Svrha ove mjere je dovesti postojeću infrastrukturu vodoopskrbne mreže i sustava odvodnje otpadnih voda na zadovoljavajuću razinu sukladno potrebama stanovništva i razvoja gospodarstva. Nadogradnjom postojeće infrastrukture proširila bi se i poboljšala kvaliteta pružene usluge stanovništvu Općine kao i gospodarskom sektoru.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja, modernizacija i rekonstrukcija vodoopskrbnog sustava • Izgradnja/modernizacija sustava odvodnje • Izrada priključnih vodova i kućnih priključaka na sustav javne odvodnje • Izgradnja pročištača otpadnih voda • Utvrđivanje postojećeg stanja i identifikacija kritičnih točaka komunalne infrastrukture
NOSITELJ:	Općina Dubrava, Zagrebačka županija
OČEKIVANI REZULTATI:	Izgrađen, moderniziran sustav vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda, izgrađen pročištač otpadnih voda, smanjeni štetni utjecaji na okoliš.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Postotna realizacija projekta izgradnje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih i oborinskih voda • Broj kućanstava priključenih na kanalizacijsku mrežu • Broj izgrađenih pročištača otpadnih voda
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 2.2.	Podizanje kvalitete prometne, komunalne i javne infrastrukture
MJERA 2.2.3.	Izgradnja, uređenje i održavanje mreže pješačkih, biciklističkih staza i puteva
CILJ MJERE:	Povećati kvalitetu života stanovnika i razinu sigurnosti u cestovnom prometu, izgraditi i obnoviti nogostupe, uspostaviti međusobno povezanu i funkcionalnu mrežu biciklističkih staza.

AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja, modernizacija, rekonstrukcija i unapređenje pješačkih staza, nogostupa, prilaza • Izgradnja i uređenje biciklističkih staza • Priprema projektno-tehničke dokumentacije i apliciranje na nacionalne, EU fondove i programe
NOSITELJ:	Općina Dubrava, Hrvatske ceste
OČEKIVANI REZULTATI:	Uspostavljena međusobno povezana i funkcionalna mreža biciklističkih staza, uređeni nogostupi, povećana razina sigurnosti cestovnog prometa.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj km izgrađenih/moderniziranih nogostupa • Broj km izgrađenih biciklističkih staza
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 2.2.	Podizanje kvalitete prometne, komunalne i javne infrastrukture
MJERA 2.2.4.	Ulaganje u uređenje javnih površina i objekata na području Općine
CILJ MJERE:	Unaprijediti ostalu javnu, prometnu i komunalnu infrastrukturu u Općini.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Proširenje/uređenje groblja i mrtvačnica • Izgradnja/rekonstrukcija autobusnih stajališta, parkirališta, ugibaldišta, mostova i prilaza • Uređenje javnih prostora u cilju jačanja prepoznatljivosti identiteta općinskih obilježja (trgova, parkova, tržnica, središta naselja) • Priprema projekata za apliciranje na EU fondove i programe
NOSITELJ:	Općina Dubrava
OČEKIVANI REZULTATI:	Povećan standard infrastrukturnog sustava Općine, unaprijeđena ostala javna, komunalna i prometna infrastruktura Općine.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj uređenih autobusnih stajališta • Broj proširenih/uređenih groblja i mrtvačnica
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 2.3.	Povećanje kapaciteta, poboljšanje uvjeta rada i kvaliteta sadržaja društvene infrastrukture
MJERA 2.3.1.	Osiguranje kapaciteta za rad u predškolskim i osnovnoškolskim ustanovama
CILJ MJERE:	Unaprijediti uvjete za kvalitetno obavljanje odgojno-obrazovne djelatnosti na području Općine, zadovoljiti pedagoške standarde, potrebe djece i roditelja, pridonijeti stjecanju novih znanja i vještina.

AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Osiguranje pomoćnika u nastavi za djecu/mlade s teškoćama • Osposobljavanje školskog osoblja za pripremu i provedbu EU projekata u školama • Sufinanciranje posebnih nastavnih sredstava i pomagala te sufinanciranje prehrane učenika • Ulaganja u obnovu, izgradnju i opremanje dječjih vrtića i škola • Promicanje deficitarnih zanimanja kroz suradnju odgojno-obrazovnih institucija • Razvoj inovativnih načina učenja i praktičnih znanja, jačanje i razvoj izvannastavnih aktivnosti
NOSITELJ:	Općina Dubrava, odgojno-obrazovne institucije, Zagrebačka županija
OČEKIVANI REZULTATI:	Poboljšana kvaliteta predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja, kvalitetnija ponuda programa za djecu.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj nove opreme/pomagala u odgojno-obrazovnim institucijama • Broj pomoćnika u nastavi
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 2.3.	Povećanje kapaciteta, poboljšanje uvjeta rada i kvaliteta sadržaja društvene infrastrukture
MJERA 2.3.2.	Poboljšanje uvjeta za razvoj športa i rekreacije
CILJ MJERE:	Unaprijediti sportsko-rekreacijsku infrastrukturu i sadržaje na području Općine, doprinijeti unapređenju sportskih aktivnosti lokalnog stanovništva, omogućiti kvalitetno provođenje slobodnog vremena (posebice mladih), osigurati uvjete za zdrav i aktivan život.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja, uređenje, modernizacija i opremanje novih te rekonstrukcija i adaptacija postojećih sportsko-rekreacijskih objekata i terena • Sufinanciranje sportskih i rekreativnih klubova te poticanje osobito darovitih i kategoriziranih sportaša • Stvaranje uvjeta za razvoj novih sportskih programa • Priprema projekata i njihovo apliciranje na postojeće nacionalne, EU fondove i programe
NOSITELJ:	Općina Dubrava
OČEKIVANI REZULTATI:	Unaprijeđeni sportsko-rekreacijski sadržaji dostupni svima, poboljšana kvaliteta života svih stanovnika Općine, obogaćena turistička ponuda Općine, promoviran zdrav način života.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj m² adaptirane/uređene sportsko-rekreativne infrastrukture • Broj sportsko-rekreativnih sadržaja

RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.
--------------------------------	-------------

PRIORITET 2.3.	Povećanje kapaciteta, poboljšanje uvjeta rada i kvaliteta sadržaja društvene infrastrukture
-----------------------	--

MJERA 2.3.3.	Izgradnja i uređenje dječjih igrališta
---------------------	---

CILJ MJERE:	Osigurati sadržaje za najmlađe stanovnike Općine, omogućiti kvalitetna i sigurna mjesta za igru i druženje, osigurati dječja igrališta od devastacije.
--------------------	--

AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada projektne dokumentacije • Profiliranje terena, urbano uređenje, izrada odgovarajuće podloge, ograđivanje igrališta, opremanje dječjih igrališta spravama i elementima za igru • Održavanje dječjih igrališta
--------------------	---

NOSITELJ:	Općina Dubrava, osnovna škola
------------------	-------------------------------

OČEKIVANI REZULTATI:	Očuvana i održavana dječja igrališta, poboljšana kvaliteta života najmlađih stanovnika općine Dubrava.
---------------------------------	--

INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj dječjih igrališta • Broj sprava i drugih elemenata opreme dječjih igrališta
--------------------	--

RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.
--------------------------------	-------------

PRIORITET 2.3.	Povećanje kapaciteta, poboljšanje uvjeta rada i kvaliteta sadržaja društvene infrastrukture
-----------------------	--

MJERA 2.3.4.	Ulaganje u izgradnju/rekonstrukciju/uređenje objekata za društvene i socijalne aktivnosti
---------------------	--

CILJ MJERE:	U cilju podizanja kvalitete života u zajednici potrebno je ulagati u poboljšanje i/ili proširenje infrastrukture kao što su ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju i/ili opremanje objekata za zaštitu i spašavanje, kulturu, za slobodno vrijeme (npr. društveni domovi, vatrogasni domovi, kulturni centri), kao i u rekonstrukciju i/ili prenamjenu postojećih objekata zgrada javne namjene.
--------------------	---

AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada projektno-tehničke dokumentacije, ishođenje važećih akata nadležnih tijela kojima se dopušta izvođenje planiranih aktivnosti • Revitalizacija prostora u javnom vlasništvu kroz partnerstvo s OCD-ima • Ulaganja u rekonstrukciju, adaptaciju, obnovu, izgradnju i nadogradnju centara okupljanja u zajednici (domovi kulture, društveni domovi, vatrogasni domovi), kao i u rekonstrukciju i/ili prenamjenu postojećih objekata zgrada javne namjene
--------------------	--

NOSITELJ:	Općina Dubrava
OČEKIVANI REZULTATI:	Izgrađeni, rekonstruirani i adaptirani javni objekti, vatrogasni objekti i domovi te društveni domovi i ostali objekti s multifunkcionalnom svrhom.
INDIKATORI:	• Broj izgrađenih/rekonstruiranih/opremljenih društvenih objekata
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

STRATEŠKI (POSEBNI) CILJ 3: RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA I POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA

PRIORITET 3.1.	Razvoj infrastrukture i programa za povećanje kvalitete zdravstvenih i socijalnih usluga
MJERA 3.1.1.	Unapređenje sustava zdravstvene zaštite
CILJ MJERE:	Cilj mjere je postići veću razinu opremljenosti i uključenosti svih dionika u sferama djelovanja zdravstvene zaštite stanovnika. Pod tim se podrazumijeva povećanje razine zdravstvene zaštite stanovnika povećanjem zdravstvenog i socijalnog standarda objekata, opreme i vozila, kvalitetnijom i boljom organizacijom te većom dostupnosti i većom kvalitetom zdravstvenih usluga.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptacija zdravstvenih ustanova koje ne zadovoljavaju postojeće osnovne standarde • Provođenje edukacija za zdravstvene djelatnike • Obnavljanje ambulanti te izgradnja novih objekata u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, pri domovima zdravlja te zavodu za javno zdravstvo • Obnavljanje zastarjele i nabava nove opreme u skladu s propisanim standardom
NOSITELJ:	Općina Dubrava, zdravstvene ustanove, Zagrebačka županija
OČEKIVANI REZULTATI:	Unaprijeđena kvaliteta rada i dostupnost usluga u zdravstvenoj djelatnosti.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj novih i obnovljenih objekata u zdravstvu • Količina nove opreme u zdravstvenim ustanovama koja je primjerena propisanom standardu
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 3.1.	Razvoj infrastrukture i programa za povećanje kvalitete zdravstvenih i socijalnih usluga
MJERA 3.1.2.	Razvoj infrastrukture, programa i aktivnosti socijalnih usluga
CILJ MJERE:	Razvijati nove socijalne usluge u zajednici, kao i održati postojeće, a koje se odnose na usluge usmjerene prema mladima, starim i nemoćnim osobama te svim socijalno ugroženim skupinama. Unaprijediti sustav socijalnih usluga za svakog korisnika i društva u cjelini..
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Osmišljavanje programa institucionalne i izvaninstitucionalne pomoći za stare i nemoćne (edukacije, centar za starije i sl.) • Suradnja s udrugama koje se skrbe o starima i nemoćnima • Razvoj novih programa i projekta u suradnji s Centrom za socijalnu skrb • Dodjela potpora za novorođenčad i ostalih naknada s ciljem povećanja nataliteta • Priprema projekata i apliciranje na nacionalne, EU fondove i programe
NOSITELJ:	Općina Dubrava, Centar za socijalnu skrb
OČEKIVANI REZULTATI:	Unaprijeđen sustav socijalne zaštite i poboljšani uvjeti pružanja socijalnih usluga.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj korisnika koji primaju pomoć za troškove stanovanja • Broj dodijeljenih potpora za opremu novorođenčadi
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 3.1.	Razvoj infrastrukture i programa za povećanje kvalitete zdravstvenih i socijalnih usluga
MJERA 3.1.3.	Provođenje aktivnosti za uključivanje marginaliziranih skupina u društvu - edukacije, osposobljavanja, rad za dobrobit zajednice
CILJ MJERE:	Provođenjem ove mjere žele se uspostaviti programi i inicijative za pružanje jednakih mogućnosti svim stanovnicima kako bi se poboljšala kvaliteta života u zajednici. To uključuje uspostavu i provođenje raznih oblika pomoći ugroženim i marginaliziranim skupinama društva, aktivnosti poticanja nataliteta, razvoj civilnog društva. Podizanje svijesti o važnosti djelovanja u okviru lokalne zajednice, a radi podizanja razine blagostanja društva i smanjenja razine socijalno potrebitih.

AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Primjena i razvoj izvaninstitucionalnih programa za socijalno ugrožene skupine (pomoć u kući, njega u kući, patronaža i sl.) • Informiranje o pravima osoba u nepovoljnom položaju te osvješćivanje javnosti o problemu nasilja nad starijim osobama ▪ Sufinanciranje programa namijenjenim djeci s teškoćama u razvoju • Organizacija programa i aktivnosti namijenjenih uključivanju marginaliziranih i socijalno ugroženih skupina u društvo • Uređenje javnih objekata kako bi se omogućio pristup osoba s invaliditetom
NOSITELJ:	Općina Dubrava, OCD
OČEKIVANI REZULTATI:	Unaprijeđena kvaliteta života starijima i nemoćnima, osobama s invaliditetom, obiteljima i mladima. Smanjenje i prevencija socijalne isključenosti socijalno osjetljivih skupina.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj projekata usmjerenih na povećanje društvene uključenosti osoba u nepovoljnom položaju
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 3.2.	Poboljšanje položaja civilnog društva i mladih
MJERA 3.2.1.	Jačanje organizacija civilnog društva i aktivno uključivanje u rješavanje razvojnih problema
CILJ MJERE:	Jačanje struktura civilnog društva te kapaciteta organizacija civilnog društva. Civilno društvo doprinosi razvoju građanskog sektora te razvoju zajednice u svim sektorima. Svojim djelovanjem organizacije civilnog društva mogu doprinijeti rješavanju problema u lokalnom okruženju u sektoru mladih, djece, socijalne skrbi, ekologije, kulture, zaštite socijalno osjetljivih skupina u društvu te kroz neformalne edukacije promovirati cjeloživotno učenje. Potrebno je udruge uključiti u sustave odlučivanja, što doprinosi povećanju kvalitete, transparentnosti i otvorenosti Općine i društva općenito.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Uključivanje udruga u razvojne inicijative, aktivnosti i partnerske projekte • Stjecanje novih znanja i vještina OCD-a • Jačanje dijaloga i osnaživanje suradnje lokalne vlasti i organizacija civilnog društva • Jačanje osposobljenosti udruga za upravljanje EU i nacionalnim projektima/programima • Stručna pomoć pri pronalasku, apliciranju i provedbi projekata OCD-a
NOSITELJ:	Općina Dubrava, OCD
OČEKIVANI REZULTATI:	Ojačana sposobnost i uloga organizacija civilnog društva.

INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj razvojnih projekata koje su izradile i koje provode udruge • Broj novoformiranih aktivnih udruga • Broj uključenih građana u aktivnosti i inicijative potaknute od strane udruga
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 3.2.	Poboljšanje položaja civilnog društva i mladih
MJERA 3.2.2.	Umrežavanje udruga u zajedničke razvojne inicijative, aktivnosti i projekte
CILJ MJERE:	Suradnjom među lokalnim udrugama stvaraju se uvjeti za provođenje kvalitetnijih programa koji su od posebnog značaja za lokalnu samoupravu. To podrazumijeva zajedničko osmišljavanje i provođenje zabavnih, kulturnih i sportskih manifestacija, zajedničko provođenje socijalnih programa udruga te objedinjavanje ljudskih, materijalnih i financijskih resursa pojedinih udruga. Ovom mjerom se potiče suradnja sa srodnim civilnim organizacijama u zemlji i inozemstvu s ciljem razmjene iskustava, znanja te pružanja pomoći u provedbi aktivnosti udruga.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje zajedničkog korištenja materijalnih resursa • Organizacija i provedba edukativnih seminara i radionica • Organizacija i provedba zajedničkih inicijativa, manifestacija i događanja • Priprema i izrada zajedničkih projekata • Apliciranje zajedničkih projekata na javne natječaje za ishođenje bespovratnih sredstava
NOSITELJ:	Općina Dubrava, OCD, potporne institucije
OČEKIVANI REZULTATI:	Razvijena umreženost civilnog sektora. Ostvareni zajednički projekti, inicijative, manifestacije i događanja.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj organiziranih zajedničkih inicijativa/manifestacija/događanja/projekata OCD-a
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 3.3.	Usklađivanje razvoja ljudskih potencijala s potrebama gospodarstva te omogućavanje cjeloživotnog stjecanja znanja i vještina
MJERA 3.3.1.	Provedba programa obrazovanja za bolju zapošljivost i uključenost u tržište rada

CILJ MJERE:	Približiti i razviti programe neformalnog obrazovanja, potaknuti lokalno stanovništvo na cjeloživotno učenje, unaprijediti formalno stečeno obrazovanje, znanja i vještine.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje aktivnosti prekvalifikacije i dokvalifikacije • Razvoj projekata cjeloživotnog učenja za civilno društvo, poduzetnike i marginalizirane skupine • Informiranje o dostupnim programima cjeloživotnog učenja te podizanje svijesti i stvaranje pozitivnog stava prema učenju
NOSITELJ:	Općina Dubrava, udruge
OČEKIVANI REZULTATI:	Stečena nova znanja, vještine i kvalifikacije svih skupina stanovnika, kontinuiran osobni razvoj stanovništva svih dobnih skupina i profesija, povećane mogućnosti zapošljavanja stanovnika.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj organiziranih tečajeva, edukacija za stjecanje novih znanja, vještina i kompetencija • Postotak smanjenja stope nezaposlenosti
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 3.3.	Usklađivanje razvoja ljudskih potencijala s potrebama gospodarstva te omogućavanje cjeloživotnog stjecanja znanja i vještina
MJERA 3.3.2.	Zaustavljanje odljeva radno aktivnog stanovništva provođenjem mjera aktivne politike zapošljavanja
CILJ MJERE:	Podržavanje svih aktivnosti koje se odnose na aktivne mjere na tržištu rada, a koje pridonose zaposlenju, smanjenju nezaposlenosti i neaktivnosti nezaposlenih, te povećanju ponude poslova.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Ostvarivanje suradnje s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje • Zapošljavanje osoba preko mjera Hrvatskog zavoda za zapošljavanje • Edukacija o mogućnostima samozapošljavanja putem mjera Hrvatskog zavoda za zapošljavanje • Pripremanje projekata i apliciranje na nacionalne i EU fondove i programe
NOSITELJ:	Općina Dubrava, Zagrebačka županija
OČEKIVANI REZULTATI:	Povećane mogućnosti zapošljavanja radno aktivnog stanovništva, a posebice teže zapošljivih skupina stanovnika, razvijene nove vještine i kompetencije kod istih.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj održanih radionica i edukacija o mogućnostima samozapošljavanja • Broj osoba zaposlenih preko mjera Hrvatskog zavoda za zapošljavanje
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 3.4.	Organizirani razvoj lokalne uprave
MJERA 3.4.1.	Optimizacija i digitalizacija usluga i procesa javne uprave
CILJ MJERE:	Cilj mjere je jačanje efikasnosti javne uprave, jačanje institucionalne strukture, organizacijski razvoj javne uprave te razvoj fleksibilne i manje kompleksne horizontalne i vertikalne strukture tijela javne uprave. Nužno je povećati povjerenje u javne institucije, unaprijediti procese donošenja odluka te ojačati kvalitetu javnih usluga.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Osiguravanje materijalnih uvjeta za obavljanje djelatnosti javne uprave (nabava opreme, tehnološka modernizacija, adaptacija / uređenje prostora) • Unapređenje sustava upravljanja podacima o prostoru Općine • Daljnja digitalizacija i informatizacija Općinske uprave
NOSITELJ:	Općina Dubrava, Zagrebačka županija
OČEKIVANI REZULTATI:	Učinkovita, transparentna, profesionalna, stanovnicima orijentirana lokalna samouprava prilagođena zahtjevima suvremenog društva koja pridonosi razvoju boljeg standarda svih stanovnika Općine.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj novih ICT alata uvedenih u rad lokalne samouprave
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 3.4.	Organizirani razvoj lokalne uprave
MJERA 3.4.2.	Jačanje institucionalnih kapaciteta u javnom upravljanju
CILJ MJERE:	Jačanje institucionalnih kapaciteta u javnom upravljanju podrazumijeva educiranost zaposlenika u javnoj upravi, dostupnost informacija stanovništvu i transparentnost rada. Podizanjem razine educiranosti te poboljšanjem sustava informiranja povećat će se učinkovitost javnog upravljanja što će pridonijeti većem zadovoljstvu mještana radom javne uprave kao i njegovoj transparentnosti. Edukacija je potrebna posebno u dijelu prijave i provedbe projekata sufinanciranih iz EU fondova kako bi se u lokalnom razvoju što više oslanjalo na sredstva iz tih izvora.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Provođenje kontinuirane edukacije djelatnika u javnim institucijama • Poboljšanje kanala komuniciranja i informiranja javnost • Uvođenje sustava e-poslovanja u javne institucije
NOSITELJ:	Općina Dubrava, Zagrebačka županija
OČEKIVANI REZULTATI:	Educirani zaposlenici u javnoj upravi, ojačani institucionalni kapaciteti, povećana transparentnost rada i učinkovitost javnog upravljanja.

INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj održanih radionica, edukacija i tematskih sastanaka • Broj educiranih službenika i djelatnika javnih uprava
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

PRIORITET 3.4.	Organizirani razvoj lokalne uprave
MJERA 3.4.3.	Unapređenje suradnje s partnerskim općinama i institucijama iz drugih županija i država te organizacijama civilnog društva
CILJ MJERE:	Uspješni razvoj područja općine Dubrava kroz unapređivanje suradnje Općine s javnim, privatnim i neprofitnim sektorom te Zadarskom županijom i JLS u okruženju s ciljem zajedničkog rješavanja svih razvojnih ograničenja te jačanja integralnog planiranja.
AKTIVNOSTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Uspostava trajnih partnerskih odnosa i suradnje sa Zagrebačkom županijom i jedinicama lokalne samouprave u okruženju kroz zajedničko sudjelovanje u pripremi i realizaciji strateških razvojnih projekata i programa od zajedničkog interesa • Razvoj partnerskih odnosa s privatnim, javnim i neprofitnim sektorom • Jačanje institucionalnog povezivanja • Stvaranje suradnje i prijateljstva s drugim općinama u RH i inozemstvu u svrhu promicanja suradnje među pojedincima, organizacijama i udrugama kroz raznovrsne susrete i suradnju kako bi doprinijeli razvoju i napretku općina
NOSITELJ:	Općina Dubrava, Zagrebačka županija
OČEKIVANI REZULTATI:	Uspostavljeni trajni partnerski odnosi i suradnja s neprofitnim i gospodarskim sektorom, institucijama, Županijom te drugim lokalnim samoupravama.
INDIKATORI:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj partnera i udruženih suradnika/umrežavanja • Broj zajedničkih projekata/programa u suradnji s udrugama, poslovnim subjektima, institucijama i Županijom
RAZDOBLJE PROVEDBE:	2021.-2025.

15. INSTITUCIONALNI OKVIR I STRUKTURA UPRAVLJANJA PROVEDBOM STRATEGIJE

Održivo upravljanje lokalnim razvojem počiva na načelu partnerstva, suradnje i uključivanja lokalne zajednice u procese odlučivanja. Kako bi Strategija postala instrument ostvarenja gospodarskog i društvenog napretka, potrebno je osigurati institucionalnu podršku svih uključenih dionika razvoja.

Uspostavljen institucionalni okvir nužan je za maksimiziranje prilika vezanih uz korištenje sredstava te osiguravanje odgovarajućeg administrativnog kapaciteta kako bi provedba Strategije bila učinkovita, a monitoring Strategije bio proveden iz perspektive učinkovitog upravljanja i financijske kontrole.

Institucionalni okvir Strategije čine svi glavni dionici lokalnog razvoja koji svojim usmjerenim djelovanjem i koncentracijom sredstava doprinose ostvarenju postavljenih ciljeva, a njihova uloga u pripremi, provedbi i praćenju Strategije prikazana je u nastavku.

Općinsko vijeće redovito prima izvješća o tijeku pripreme Strategije, sudjeluje u procesu javne rasprave te potvrđuje i usvaja dokument. Prima i usvaja izvješća o provedbi, nadzire i kontrolira provedbu, razmatra rezultate i učinke provedbe u odnosu na postavljene ciljeve te inicira dopune i izmjene Akcijskog plana i Strategije.

Uloga **načelnika** je ta da sudjeluje na sastancima Partnerskog vijeća, usvaja predložene mjere razvoja, predlaže potrebne izmjene i nadopune. Komunicira s Općinskim vijećem i upoznaje članove vijeća s tijekom izrade i provedbe Strategije. Načelnik inicira i sudjeluje u pripremi i provedbi razvojnih projekata te usvaja predložene projekte. Također, promovira postignute rezultate, vrši monitoring nad ispunjavanjem zadanih ciljeva te predlaže dodatne mjere u slučaju neispunjavanja zadanog cilja.

Radna skupina provodi i nadzire provedbu strateških projekata te o tome izvještava Načelnika Općine. Njezina uloga je savjetodavna i operativna. Djelokrug rada Radne skupine uključuje imenovanje voditelja projekata, predlaganje financijskih instrumenata provedbe projekata (odgovarajući EU fondovi), komunikaciju s ključnim dionicima i nadležnim tijelima te procjenu uspješnosti provedbe planiranih projekata. Radnu skupinu čine zaposlenici Općine koji djeluju u suradnji s akademskim sektorom, javnim i privatnim sektorom, stručnjacima i civilnim društvom.

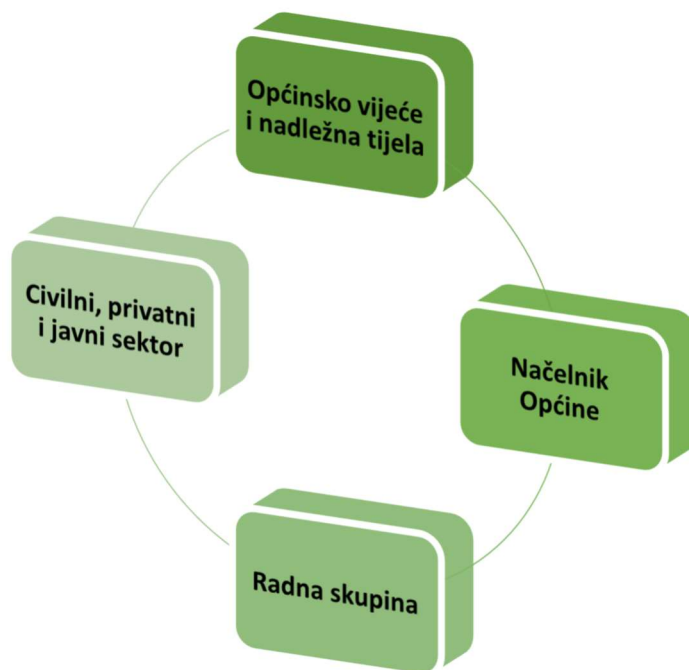
Značajni dionici u izradi Strategije razvoja su i **organizacije civilnog društva**, čije polje interesa predstavljaju svi segmenti društva. Svojim djelovanjem organizacije civilnog društva doprinose kvaliteti života područja na kojem djeluju. Također, kvalitetnim radom u suradnji s ostalim dionicima razvoja mogu utjecati na dotok dodatnih sredstava iz drugih regija, nacionalnih i EU fondova na područje Općine kako bi se tako financirale inicijative iz područja njihovog djelovanja, a u cilju ukupnog lokalnog razvoja.

Dionike **javnog sektora** čine predstavnici javnih ustanova koji su zaduženi za provedbu razvojnih mjera i/ili projekata. To su primjerice komunalna poduzeća, turističke zajednice, razvojne agencije, upravni odjeli, ministarstva, državne agencije i institucije.

Treći važan dionik lokalnog razvoja je **privatni sektor** koji predstavlja okosnicu ekonomskog razvoja. Privatni sektor je glavni pokretač kreiranja radnih mjesta i blagostanja. Svrha je Strategije razvoja stvoriti preduvjete za što kvalitetnije djelovanje privatnog sektora, što se prvenstveno ostvaruje djelovanjem javnog sektora. Zbog navedenog razloga sudjelovanje dionika iz privatnog sektora u pripremi i provedbi Strategije razvoja od izrazite je važnosti.

Shematski prikaz strukture ključnih dionika izrade i provedbe Strategije:

16. FINANCIJSKI OKVIR

Sredstva za financiranje projekata iz nacionalnih fondova moguća su kroz sva resorna ministarstva temeljem usvojenih operativnih programa i najavljenih javnih poziva na godišnjoj razini. Ovisno o sektoru za koji se prijavljuje projektni prijedlog te o usklađenosti sa svim prethodno navedenim smjericama razvoja od najnižih do najviših razina usklađenosti, potrebno je na godišnjoj razini pratiti indikativni terminski plan objave pojedinih natječaja i javnih poziva koja su resorna ministarstva i fondovi dužni objaviti u prvom kvartalu svake godine. Nositelji programa na nacionalnoj i regionalnoj razini čijim je sredstvima moguće financirati projekte definirane ovim strateškim dokumentom su:

- Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU,
- Ministarstvo poljoprivrede,
- Ministarstvo gospodarstva,
- Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
- Ministarstvo turizma,
- Ministarstvo kulture,

- Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku,
- Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja,
- Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
- Ministarstvo vanjskih i europskih poslova,
- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture,
- Ministarstvo unutarnjih poslova,
- Ministarstvo zdravlja,
- Ministarstvo zaštite okoliša i energetike,
- Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost,
- Ured za udruge Republike Hrvatske,
- Hrvatske vode,
- Hrvatski zavod za zapošljavanje,
- Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO),
- Hrvatska turistička zajednica,
- Zagrebačka županija,
- Zaklade i donatori.

Najizdašniji izvor financiranja su EU fondovi i programi. Financiranje projekata proizašlih iz zadanih mjera radi dostizanja definiranih ciljeva, trebaju biti usmjereni pojedinim sektorima u kojima je prihvatljivo njihovo financiranje. Tako navodimo najznačajnije EU fondove i programe:

Kohezijski fond (CF)

KF je namijenjen državama članicama čija je vrijednost BND-a po stanovniku manja od 90 % prosjeka EU-a. KF doprinosi općem cilju jačanja ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije EU-a. Fokus kohezijske politike EU-a u razdoblju 2021.-2027. ostaje održiva gospodarska konkurentnost kroz istraživanje i inovacije, digitalnu tranziciju, ciljeve Europskog zelenog sporazuma, kao i promicanje europskog stupa socijalnih prava. Novo zakonodavstvo pojačava podršku pripremljenosti zdravstvenih sustava i osigurava bolje iskorištavanje potencijala kulture i turizma. Istodobno, pruža potporu radnicima i mjerama za rješavanje problema nezaposlenosti mladih i siromaštva djece.

Sredstvima KF-a financiraju se aktivnosti vezane uz:

- Promicanje mjera energetske učinkovitosti i obnovljive energije;
- Projekti iz zaštite okoliša i prometne infrastrukture;
- Razvoj pametnih energetske sustava;
- Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, sprečavanja rizika i otpornost na katastrofe;
- Promicanje održivog upravljanja vodama;
- Jačanje biološke raznolikosti, zelena infrastruktura u urbanim sredinama, okoliš i smanjenje zagađenja

Korisnici: uglavnom tijela javne vlasti, ali i poslovni sektor (kroz sudjelovanje u postupcima javne nabave za isporuku dobara usluga i obavljanje radova kao što su različite studije, građevinski radovi i slično).

Europski socijalni fond plus (ESF+)

ESF+ predstavlja glavni instrument EU-a za ulaganje u ljude i provedbu europskog stupa socijalnih prava. U financijskoj perspektivi 2021. – 2027. ESF+ rezultat je spajanja postojećeg Europskog socijalnog fonda (ESF), Inicijative za zapošljavanje mladih (YEI), Fonda za europsku pomoć najugroženijima (FEAD), Programa zapošljavanja i socijalnih inovacija (EaSI) i zdravstvenog programa EU.

ESF+ podupire politike i prioritete kojima je cilj:

- Poboljšavanje mogućnosti zapošljavanja;
- Promicanje zapošljavanja i socijalne uključenosti mladih;
- Podizanje životnog standarda kroz pomaganje pri dobivanju posla ili boljeg posla;
- Ulaganja u ljudske resurse i poboljšanje pristupa tržišta rada;
- Osnazivanje najugroženijih i nezaposlenih;
- Integriranje ljudi u nepovoljnom položaju u društvo i osiguravanje pravednijih životnih prilika za sve

Korisnici: javna uprava, udruženja radnika i poslodavaca, nevladine organizacije, dobrotvorne ustanove i tvrtke.

Europski fond za regionalni razvoj (ERDF)

Cilj je EFRR-a, kao i KF-a, jačanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije otklanjanjem glavnih regionalnih neravnoteža EU-a. Namijenjen je pomoći pri otklanjanju glavnih regionalnih neuravnoteženosti u Europskoj uniji i doprinosi smanjivanju razlika između razina razvijenosti različitih regija te smanjivanju zaostalosti regija u najnepovoljnijem položaju. EFRR posebnu pozornost poklanja regijama koje su izložene ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim poteškoćama. U novom proračunskom razdoblju 2021. – 2027. ciljevi EFRR-a ostaju i dalje usmjereni na inovacije, digitalizaciju, MSP-ove, energetska učinkovitost, zaštitu okoliša, korištenje obnovljivih izvora energije, razvoj prometne i energetske infrastrukture te poticanje integriranog društvenog i ekonomskog razvoja.

Iz fonda se mogu financirati aktivnosti vezane uz:

- Jačanje kapaciteta malih i srednjih poduzetnika (MSP)
- Ulaganja u proizvodne kapacitete poduzeća koja nisu MSP-ovi ako uključuju suradnju s MSP-ovima u istraživačkim i inovacijskim aktivnostima
- Ulaganja u otvaranje novih radnih mjesta;
- Aktivnosti osposobljavanja, cjeloživotnog učenja i obrazovanja
- Ulaganja u pristup uslugama;
- Ulaganja u projekte s niskom razinom ugljika;
- Projekti vezani uz istraživanje i inovacije i prometnu infrastrukturu;
- Aktivnosti povezane s izradom/razvojem i nabavom informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT), s izradom studija, aktivnosti povezivanja i umrežavanja s ciljem stvaranja klastera i povećanja konkurentnosti

Korisnici: istraživački centri, JLP(R)S, škole, trening centri, državna uprava, MSP-ovi, sveučilišta, udruge, ministarstvima i ostala tijelima državne uprave, volonterske organizacije, strana poduzeća sa sjedištem u regiji koja je pokrivena relevantnim operativnim programom mogu se također prijaviti pod uvjetom da zadovoljavaju europska pravila javne nabave.

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EARDF)

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj ima za cilj jačanje europske politike ruralnog razvoja. Namjena mu je također poboljšavanje upravljanja i kontrole nad politikom ruralnog razvoja, ulaganje u uspostavu ekološke i teritorijalne ravnoteže, zaštitu klimatskih uvjeta i uvođenje inovacija u poljoprivredni sektor.

Iz fonda se mogu financirati aktivnosti vezane uz:

- Ulaganja u infrastrukturu poljoprivrednog sektora, jačanje konkurentnosti;
- Konkurentnost poljoprivrede i šumarstva;
- Projekti koji se bave gospodarskim razvojem u ruralnim područjima;
- Proizvodnja visokokvalitetne hrane;
- Potpora prihodima poljoprivrednika i tržišne mjere;
- Pametni rast poljoprivrednih tehnologija i zeleno gospodarstvo s niskim razinama ugljika

Korisnici: poljoprivredni gospodarski subjekti, poljoprivredne organizacije, udruge i sindikati, udruge za zaštitu okoliša, organizacije koje pružaju usluge u kulturi zajednice, uključujući medije, udruge žena, poljoprivrednici, šumari i mladi.

Ostali prisutni EU programi su:

Obzor Europa

Program Obzor Europa nastavak je programa Obzor 2020., glavnog programa EU-a za potporu istraživanju i inovacijama. U novoj perspektivi program je financijski ojačan radi potpore ključnim istraživanjima u području zdravlja, otpornosti te zelene i digitalne tranzicije. Opći je cilj programa potaknuti konkurentnost EU-a ulaganjem u njene znanstvene i tehnološke temelje.

InvestEU

U okviru novog VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. program InvestEU uspostavljen je kao jedinstveni instrument EU-a za potporu ulaganjima u državama članicama i nastavak je Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU) iz tekućeg razdoblja 2014. – 2020. Cilj je novog Programa potaknuti konkurentnost gospodarstva EU-a, održivi rast, socijalnu otpornost, uključivost i integraciju tržišta kapitala u EU-u, posebice poboljšanjem pristupa i povećanjem mogućnosti financiranja za MSP-ove.

Erasmus+

Erasmus+ je program EU-a usmjeren jačanju znanja i vještina te zapošljivosti europskih građana, kao i unapređenju obrazovanja, osposobljavanja te rada u području mladih i sporta. Riječ je o najvećem programu EU-a za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport, u okviru kojega je više od devet milijuna ljudi dobilo priliku studirati, osposobljavati se, volontirati i steći radno iskustvo u inozemstvu otkako je pokrenut 1987. godine.

U novom proračunskom razdoblju Erasmus+ će i dalje obuhvaćati škole, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, visoko obrazovanje, obrazovanje odraslih, sport i mlade te će se usmjeriti na ostvarenje dvaju glavnih ciljeva: stvaranje europskog područja obrazovanja do 2025. i osnaživanje mladih i promicanje europskog identiteta politikom povezanom s mladima, obrazovanjem i kulturom.

Program jedinstvenog tržišta

Europska komisija je za sljedeći sedmogodišnji proračun EU-a predložila novi Program jedinstvenog tržišta namijenjen potrošačima i MSP-ovima u EU-u s ciljem korištenja prilika koje pruža funkcionalno jedinstveno tržište. Novi krovni program objedinit će aktivnosti u okviru nekoliko manjih postojećih instrumenata i proračunskih linija koje se odnose na pet područja: zdravlje i dobrobit životinja; konkurentnost MSP-ova (gdje pripada postojeći Program COSME); jačanje unutarnjeg tržišta; europsku statistiku; te zaštitu potrošača i sigurnost proizvoda.

Novi Program otvoren je za nove, postojeće i buduće MSP-ove, kojima se pruža potpora pri osnivanju poduzeća, odnosno pristup financijskim sredstvima potrebnima za početak te razvoj i rast poslovanja. Osim MSP-ova, korisnici Programa mogu biti i nacionalna tijela, JLP(R)S te neprofitne udruge. Potpora u okviru Programa uglavnom će se davati u obliku bespovratnih sredstava i bit će moguće financirati do 100 % prihvatljivih troškova. Potpora iz Programa moći će se zatražiti i za aktivnosti za koje je već dobivena potpora iz nekog drugog programa EU-a, pod uvjetom da se njome ne pokrivaju isto troškovi.

LIFE (program za zaštitu okoliša i klimatske akcije)

Svrha ovog programa je zaštita okoliša i očuvanje prirode. Bespovratna sredstva za financiranje projekata ostat će glavi način financiranja, zatim financiranje studija, konferencija i ostalog. To je jedini financijski instrument Europske komisije isključivo posvećen zaštiti okoliša i prirode čiji je cilj doprinijeti razvoju i provedbi politike zaštite okoliša Europske unije.

Ostali izvori financiranja su:

- općinski proračun,
- sredstva županijskog proračuna,
- kreditno zaduživanje ili javno privatno partnerstvo prilikom zajedničkog interesa svih sudionika u projektu/ugovoru,
- sredstva gospodarskih subjekata.

Jedan od najosnovnijih izvora financiranja je proračun Općine Dubrava koji se formira od prihoda i rashoda. Sustav financiranja jedinica lokalne samouprave je složen i obuhvaća različite izvore prihoda uključujući poreze, kapitalne prihode, subvencije i dotacije. Vlastiti prihodi uključuju: imovinu, poreze na potrošnju, poreze na tvrtku ili korištenje javnih površina, upravne pristojbe te ostale prihode i naknade određene posebnim zakonima.

17. USKLAĐENOST STRATEGIJE S NACIONALNIM, REGIONALNIM I LOKALNIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA

U izradi Strateškog programa razvoja Općine Dubrava poduzete su sve mjere kako bi se osigurala sukladnost s postojećim strateškim dokumentima „više razine“, na europskoj, nacionalnoj i županijskoj razini. Ciljevi i prioriteti razvoja Općine usklađeni su s razvojnim ciljevima i prioritetima navedenih strateških dokumenata kako bi se osigurala prepoznatljivost potreba i mogućnost financiranja njihovog zadovoljavanja.

Strateški dokumenti na razini Republike Hrvatske:

- Nacionalna razvojna strategija do 2030.
- Strateški okvir za razvoj 2006. - 2013. godine
- Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine
- Strategija regionalnog razvoja RH do kraja 2020. godine
- Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020.
- Strategija razvoja klastera u Republici Hrvatskoj 2011.-2020.
- Strategija ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2008-2013.
- Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2020.
- Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2030. godine
- Strategija očuvanja, zaštite, i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine Republike Hrvatske za razdoblje 2011.-2015.
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije
- Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012. do 2016. godine
- Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.
- Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.
- Program ruralnog razvoja 2014.-2020.

Strateški dokumenti na regionalnoj razini :

- Plan razvoja Zagrebačke županije za period 2021. - 2027. godine
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Zagrebačke županije 2014.-2020.
- Plan gospodarenja otpadom Zagrebačke županije
- Akcijski plan energetske učinkovitosti Zagrebačke županije
- Prostorni plan Zagrebačke županije

Dokumenti na lokalnoj razini:

- Prostorni plan uređenja Općine Dubrava
- Plan gospodarenja otpadom Općine Dubrava
- Lokalni akcijski plan zaštite okoliša Općine Dubrava 2021.-2025.

18. ZAKLJUČAK

Održiv gospodarski razvoj je temeljno razvojno pitanje i uvjet svake JLS jer budućnost lokalne zajednice ovisi o mogućnosti da ljudi osiguraju kvalitetan posao i da se u zajednici stvaraju prihodi i novostvorena vrijednost. Na taj se način omogućuje zadovoljavanje potreba stanovništva i gospodarstva, kao i visok standard života i rada, koji u lokalnim i ruralnim sredinama ne trebaju zaostajati za standardima koji postoje u urbanim sredinama.

Održiv i stabilan gospodarski razvoj svake lokalne zajednice treba se temeljiti na tri osnovna „stupa“:

- Gospodarska i ekonomska učinkovitost: Razvoj mora rezultirati pokretanjem investicija, otvaranjem radnih mjesta, te povećanjem prihoda i novostvorene vrijednosti;
- Zaštita okoliša: Gospodarski razvoj treba sačuvati okoliš te prirodno, kulturno i tradicijsko naselje lokalne zajednice (JLS), i ne smije devastirati "područni kapital" i perspektive;
- Društvena odgovornost: Razvoj se mora temeljiti na utvrđenim ciljevima zajednice te osigurati jednaka prava i uključenost stanovnika i svih interesnih skupina (poljoprivreda, poduzetnici, obrt, organizacije civilnog društva, itd...).

Temeljne pretpostavke za djelovanje i mijenjanje nepovoljnog stanja nastale su kada je Republika Hrvatska, kroz demokratski razvoj i proces pristupanja u EU, prihvatila decentralizirani pristup lokalnom i ruralnom razvoju, usklađen s razvojnim Strategijama i smjernicama razvojne politike u Europskoj uniji. Ovakav razvojni pristup kreće „odozdo prema gore“, tj. od lokalne razine, preko županija, pa do državne razine: on polazi od specifičnosti i potreba na lokalnoj razini i podrazumijeva da svaka lokalna zajednica treba osmisliti vlastit razvoj te utvrditi skup razvojnih mjera i programa, koje potom treba uskladiti s mjerama i programima u užem okruženju, i potom objediniti na razini županija i države.

Ovakav pristup omogućava ciljano ulaganje i subvencioniranje projekata i aktivnosti utvrđenih lokalnim razvojnim programima. Na taj način, otvorene su i mogućnosti za prihvaćanje sustava poticanja i subvencioniranja lokalnog i ruralnog razvoja kakav postoji u EU, čime su stvoreni uvjeti da lokalne zajednice za financiranje svojih aktivnosti i projekata počnu koristiti strukturne i kohezijske fondove EU i lepezu drugih mogućnosti za participativno financiranje lokalnog i ruralnog razvoja koje se nude na regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Na takvim osnovama, lokalne samouprave danas imaju zadatak da pokrenu razvoj svojih zajednica i daju odgovore na temeljna pitanja: kako pokrenuti održiv razvoj (?), što treba razvijati (?), kako osigurati potrebne resurse, organizaciju i financijska sredstva za razvoj (?).

Razvoj lokalne zajednice treba shvatiti kao razvojni projekt kojeg treba osmisliti, pripremiti i voditi u skladu s realnim gospodarskim, stručnim i znanstvenim postulatima, i kojim je potrebno realno analizirati i utvrditi mogućnosti, te postaviti realne ciljeve lokalne zajednice kao i puteve za njihovo ostvarivanje. Upravo je, vodeći se prethodnim, namjera Općine da se Strategijom razvoja i strateškim planiranjem postigne odgovarajuća razina razvoja, usmjeravajući svoje prioritete na točno određena područja.

Shvaćajući Strategiju razvoja Općine Dubrava kao „živi“, dinamični dokument, osigurala se polazišna točka za djelovanje svih zainteresiranih dionika, kako bi razvoj Općine Dubrava bio stabilan, cjelovit i održiv.

Općina Dubrava kao perspektivno i privlačno područje, jedinstvene i očuvane kulturne i prirodne baštine, visoko razvijene i raznolike turističke ponude i visokog životnog standarda, koje osigurava poticajno okruženje za gospodarstvo, kvalitetan obiteljski život, obrazovanje i rad svih stanovnika Općine.